

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

వంపుటము ౧౭ } యెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నెవ్వంబరు నెల 10-వ తేది మంగళవారము { సంచిక ౧౩౩
Vol. 17 } శ్రీ శుక్లసామ సంవత్సర శాద్రపదమాస శుద్ధ సప్తమి { No 138

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పాఝపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల యాపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు కెట్టిపీథి, మద్రాసు
శీక
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సూర్య కంపెనీ

విమెటెడె

మచివీపట్టణం

మంచి ఏజెంట్లు కావలెను
వివరములకు కార్యదర్శి శేర వ్రాయండి

డాక్టరు కోకా
అహోబిలరావు,
యం. బి. సి.
హెచ్. బి. డి. టి.
యం. లివర్నూల్
మేనేజింగ్
డైరెక్టరు.

ఈ కంపెనీలోనే
భీమాచేసి ఆంధ్రా
భ్యుదయమునకు
తోడ్పడుదు

సుప్రసిద్ధ
ఉన్నాద వైద్యాలయము
స్థాపితము 1753 సం॥రము
మతిపోవుట అనే రోగమును బాగుచేయుట
యందు మంచిసేర్పు గలను. సుమారు 150 సం॥రముల
నుండి బాగుచేయుచున్నాము. వేలకొలది రోగులు
ఆరోగ్యమును పొంది, యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చి
యున్నారు. వలయువారికి క్యాటలాగు ఉచితము.
అంగర పాపాచార్యులు అందు
బ్రదర్స్, వెనికేరు 9.
ఆలమూరు పోస్టు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

రసాయన చాయశాల
మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.
గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను
మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.
అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.
ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వివా, మరి
యితర రకములను ముట్టరు.
130
శాషిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

ప్రకటన
'బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక'
800 పుటలు. మేల 5-0-0
శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ
బ్ర॥ కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు హ్యాఖ్యా
నము. తెనుగుభావ సభ్యసింహగోరచారికిని విశ్వాక్షా పరీక్షకు
జరుపు విద్యార్థులకును నిది సత్యంతోపయోగము. ఈద్వికీయా
ముద్రణమందనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి. ప్రం
థము కొరవారు త్వరపడుదు.
విలాసము:—
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యె. బి. యిశి.
అస్పెంటు టీవరు, బోర్లపైనుగ్గాలు, రోవూరు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 10-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు

బిందెలు ముఖ్యములు

మనుమ లెనాది	,, 45 కలకు	12 8 0	12 12 0
నెల్లూరి	,, డిటో 42	18 4 0	14 0 0
శిల్లి	,, డిటో 46	15 8 0	16 8 0
రాగులు	త. 164 బస్తా 1-8	11 0 0	12 0 0
శుభ్రము	,,	21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు బస్తా 1-8 ర 208	,,	16 0 0	17 0 0
నెనగలు	,, డిటో	15 8 0	17 8 0
చెనలు	,, డిటో	16 0 0	17 8 0
బినుములు	,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలపలు	,, ర 195	9 8 0	10 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రము కా 1-8	,,	125 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-8	,,	14 0 0	19 0 0
శేరు నెనగవచ్చు కా 1-8	,,	45 0 0	47-0-0
శేరు నెనగనూనె గానగ కా 1-8 ర 104 మి.కా.నూనె 98			
లడుగునూనె కా 1-8		100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

బాదామగుత్తు కా 1-8		119 0 0	122 0 0
మారకగుత్తు	,,	65 0 0	67 0 0
బిరకబాదామ (గుంటూరు) కా 1-8		105 0 0	112 0 0
దసిరబాదామ	,, కా 1-8	82 0 0	42 0 0
నెలగుంటపాదామ నీలిమందు ముఖ్య 1-8 ర 40		50	
బెల్లము కా 1-8	ర 28	8 0	49 0 0
అన్నాచక్కెర బస్తా 1-8	,,	25 5 0	25 8 0
శింకవండు కా 1-8	,,	80 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

వట్టారక కా 1-8	,,	58 0 0	84 0 0
చురం	,,	27 0 0	84 0 0
కత్తుడు	,,	82 8 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహాయాటె	ర 7	15 0	
నం 6 ,, కటారి	,,	5 0 0	
నం 24 ,, లో	,,	5 10 0	
నం 40 బాదురు 10 పా	,,	10 7 0	
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	5 0 0	
నం 40 రాడి	,,	1 1 0	
నం 4 బెన్ని మసీదు	,,	4 12 8	

7. లోహములు

నం 100 రులం 1-8	ర 56	0 0	ర 59 0 0
బంగారురులం 1-8	,,	21 8 0	21 14 0
సరస 1-8			18 9 6
ఇత్తడి కా 1-8	,,	255 0 0	258-0-0
కా కా 1-8	,,	825 0 0	828-0-0

8. రంగులు

అతిమెలు స్వీట్లరంగులు అతివరంగు సింహాయార్			
సింహ 1-డిగ్రీలు 200	ర 47	0 0	
,, సింహం 1 రతి		1 10 0	
,, 14 రతులు		1 10 0	
,, 28 రతులు		1 9 0	
,, 56 రతులు		1 8 6	
,, 1 అంచు		1 8 0	
కృష్ణం పొద్దునూనె-కా. అనగా (బిల్లి-రెడ్డు)		3 4 0	
కాంగో 3 రి		1 0 0	
గజుడు 4 రి		1 3 0	

జాబులు

నంద్యాలవార్తలు

నవరాత్ర మహోత్సవములు

ఈనెల 4 వ తేదీన నంద్యాలగ్రామం శ్రీ నగరేశ్వర దేవాలయమునందు ఆర్యవైశ్య సంఘమువారు శ్రీయుత ఆత్మ కూరు సుబ్రహ్మణ్యముశ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై రానున్న ఆశ్వయుజ నవరాత్ర మహోత్సవముందు తొమ్మిది దినములు శ్రీనగరేశ్వరాలయమునందు ఆర్యవైశ్యులకుమాత్రమే సంతర్పణలు కావించ తీర్మానించి యున్నారు. ఈ నగరేశ్వరాలయము కట్టించిన దాదిగా బ్రాహ్మణులకు మాత్రమే సంతర్పణ చేయబడినది. కాని యాసంవత్సరము బ్రాహ్మణసంతర్పణలు మానుకొని ఆర్యవైశ్యుల కేర్పాటు చేయుట ఎంతయు ప్రశంసనీయును.

యం. రామసుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి,
వైశ్యసంఘశ్రేయోభిలాషి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్టరు పట్టభద్రులకు

యన్. కే. వెంకటేశంగారి విన్నపము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నెనెటు అధ్యక్షుడు యన్. కే. వెంకటేశంగారి క్రిందివిధముగ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్టరు పట్టభద్రులకు విన్నవించుచున్నాను. మీరు మీయొక్క ప్రథమ ఓటును నాకునోసంగవలెనని నేనుమీకుల ప్రార్థించుచున్నాను. నేనుకళాశాలయందు 20 యేండ్లనుండి లెక్చరరుగా పనిచేయుచున్నాను. దత్తమండలముల కళాశాల ఉపాధ్యాయుల తరపున నేను మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు అకాడమిక్ కాన్ఫరెన్సుకుగా నుంటిని. నేనుఇటీవల కొన్ని గ్రంథములు ప్రచురించితిని. రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటులతరపున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు నెనెటునకు రాజమహేంద్రవరము ప్రభుత్వకళాశాలలో ఉపాధ్యాయులందరిలో నేనొక్కడనే అధ్యక్షునిగా నిలిచియున్నాను. గనుక మీ ప్రథమఓటులనాకు నోసంగమని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు
యన్. కే. వెంకటేశం.

ఆర్థికసాయనశాల

ముక్త్యాల (కృష్ణా)

ప్రశస్త మైనవి. శాస్త్రీయమైనవి. ఆయుర్వేద ఔషధములు దొరుకుచుంటు. మీ కేమందు కావలసిననుకాకే వ్రాయుదు. కేటలాగు ఉచితము.

మా చెన్నపురి ఏజంటు-

కే. వి. శేషయ్య
8/15 నల్ల తంబిపేడి. తిరువలిక్కేడి, మద్రాసు

పాంధూరు

ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణ గ్రంథాలయము

24-8-29 తేదీన సాయంకాలము 4 ఘంటలకు యీ గ్రంథాలయ సాధారణసభ్యుల 4-వ సభ ద్వితీయసత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకవర్గమును కార్యదర్శిని యెన్నుకొనుటకు సమావేశమయినది.

ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవారు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగా సభికసంఖ్యలచే నెన్నుకొనబడిరి.

- (1) బ్రహ్మశ్రీ మండ బంగారయ్యగారు
- (2) డిటో కూనపురి వాగేశ్వరశర్మగారు
- (3) డిటో కూనపురి లింగమూర్తి సిద్ధాంతిగారు
- (4) శ్రీయుత రేపాక వేంకటనారాయణరామయ్యగారు
- (5) డిటో మాడుగుల అప్పారావుగారు

పిమ్మట కార్యదర్శి యెన్నిక జరుగగా మునుపటి కార్యదర్శియగు బ్రహ్మశ్రీ గోరంగంతుల విద్యాభవానీ శంకర శాస్త్రిగారి మరల నేకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి.

వేరేపు అన్నాజీరావు

సంయుక్త కార్యదర్శి

కోటబొమ్మల జాతీయ

బాలికాపాఠశాల

రాట్నపరిశ్రమ - హిందీభాష

గంజాంజిల్లా కోటబొమ్మల గ్రామములో చాలకాలము నుండియున్న స్థాపించబడియుండు "క్రిష్టియనుమిషను గర్లనూలు"లో జరుగుచుండు విద్యావిధానమునుగూర్చి గ్రామస్థులు విచారణలప అందులో వైదిలు సంగతులను క్రీస్తుభజనకీర్తనలును ఎక్కువగా బాలికలకు చెప్పుచున్నట్లు తెలియగా, గ్రామస్థులు తెలివిలెచ్చుకొని "క్రిష్టియనుమిషను గర్లనూలు" అనుపేరిట ప్రత్యేకముగా బాలికాపాఠశాలను స్థాపించిరి. శ్రీయుత టంకాల రంగన్నగారు ప్రధానపోషకులుగా నుండి నెలకు పదునైదురూపాయలకు తక్కువగాని మొత్తమును చందా దయచేయించుచున్నారు. ఈలాగు ప్రజలచందాలనే ఆధారముగాచేసికొని యీపాఠశాల నిర్వహణముగా యిప్పటికి ఒకయేడాది గడపినది. కార్యక్రమము సక్రమముగానే జరుగుచు దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఈపాఠశాలయందు బాలికలకు ముఖ్యముగా తెలుగుభాషను నేర్పుచు అట్లుచైని హిందీభాష రాట్నపరిశ్రమ నేర్పుచున్నారు. నుమారు డెబ్బదిమంది బాలికలను క్రైస్తవమతబోధకులచేతినుండి తప్పించి స్వయంతోధారణ గావించి జాతీయవిద్యావిధానము ననుసరించి విద్యాదానముచేయుచున్న యీపాఠశాలకు, దేశ, మతవిద్యాభిమానులు తమకు సంతోషము కలుగునట్లు ద్రవ్యసహాయము చేయవలె నని ప్రార్థనా యున్నాను.

4-9-29
కోటబొమ్మల } రఘుపాత్రుని రంగనాథం
(గంజాం) } హెడ్మాస్టరు శ్రీకృష్ణసింహగర్లనూలు

సాలామి దింజీవి. (రిజిస్టరు) 1/2 శేరు రూ

దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల నవ్వు, చర్మవ్యాధులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ.
జి. యన్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

విజెంటు కావలెను:- మద్రాసు గవర్నమెంటు ఇంకు

ఫ్యాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతమైన అన్నిరంగుల సిరాలు ధరలు తగ్గించి పవ్ల యిచ్చేయుచున్నాము. వివరములకు ఈ దినపత్రికలమునకు వ్రాయవలెను నరసింహం అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 అర్రీనియట్ పేడి, మద్రాసు.

మూ త్ర కో శ వ్యా ధు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరెసల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాన్సల్సు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని వుండుల పావులందు, యితర దుకాణములందు విశ్రేయమునకు దొరుకును

ప్రాప్తికృతు కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

ది సరస్వతీయై టెడ్ క్లబ్ వారి శమంతకమణి నాటక ప్రదర్శనము

మొన్న టిసాయంత్ర మారుగంటలకు, గోవిందప్పనాయకు ని వీధియందు చెలరేగుచుండెడు సౌందర్యమహానందు, న్యాయమూర్తి మందరంచెట్టిగారి సమక్షమున దినరస్వతీ యునై టెడ్ క్లబ్ నందలి పదివత్సరములకు లోపువయస్కులగు వైశ్య బాలురు బ్రహ్మశ్రీ సింగరాజు రామలింగశాస్త్రిగారిచే రచియంపబడిన శమంతకమణియను నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

బాలరచే ప్రదర్శింపబడునట్టి యీనాటకమేమి బాగుండునోపునని యెంచినవారెల్లరు తమయుద్దేశములమార్చుకొని సంతసింపజేసినంతటి రమ్యముగా నానాటక ప్రదర్శనమున్నదని జెప్పటకే సంతోషము సంతసించుచున్నాను. అందు కృష్ణపాత్రను ధరించిన బి. ఆర్. రాఘవేంద్రరావు అనుబాలుడు తనపాత్రసంతయు పెంపుగ పోషించి ఆదర్శకులనునంబుల రంజింపజేయగలిగినాడని జెప్పట యతిశయోక్తియేమియులేదు.

సత్యభామతో, నామెపైననే తనమనంబు లీనమైయున్నదని కృష్ణుడు జెప్పజరి, తత్పత్రధారియగు రాఘవేంద్రరావు జూపిన చర్యలు ఎంతయు గమనార్హములై యుండెను.

శమంతకమణిని చెడుకబోవునపుడు బాంబవంతునితో కృష్ణుడు నకు తలపించిన యుద్ధప్రదర్శనముగూడ గమనార్హమయినదే. ఆకలిగొన్న సింహము లేదేమై దుముకుచుండంబున బాంబవంతునిపైకి దుమికి క్రిందికిబడద్రోసిన యా బాలుని వీరరసప్రదర్శన మాత్రని వయస్సునకు మించినదని జెప్పటయం దేమియు సందియములేదు.

సత్యభామపాత్రను ధరించిన బాలుడు, శత్రువును తనపైకి రాగా, తానుగూర్చుండెడి సలమనుండి, సింహమును గాంచిన లేడిపగిది పర్వతీ బిత్తరచూపులతో నొకచక్క నిలచిన రంగమంతయు వర్ణనార్హమైనది.

నాటకము తుదవరకును రమ్యముగా నే యుండెను. పాత్ర పోషణ సరిగా జరిగినది. బౌచిత్యము కాపాడబడినది. భగవంతు డా నాటకపాత్రలధరించినవారల కాయారాగోగ్యము లాసంగుగాత. పెద్దలందరిట్టి నాటకముల బ్రదర్శింపజేయుటయందు బాలురభ్రోత్సహించి మన నాటకకళకు వన్నె చేర్తురని నమ్ముచున్నాను. మొన్నటిరాత్రి నాటకమనందలి పాత్రధారులకు నా యాశీర్వచనములు. వైక్లబ్ వారు ప్రదర్శనమును స్వంతభర్తులతో జరిపించి, టిక్కెట్ల నందరికి నుచితముగాబంపిరి.

ఈ నాటకమును రచియించినది యస్. కె. పి. డి. సెకండరీమాటలు ఆంధ్రపండితులగు బ్రహ్మశ్రీ సింగరాజు రామలింగశాస్త్రిగారు, వారు మధురమగు కవిత్వముతో, పద్యములను కీర్తనలను రచియించి, బాలరకు తగినట్లుగ చిన్న నాటకమును రచియించిరి. ఈ నాటకము ఎల్లర మనంబుల సంతసింపజేయుదురని నమ్ముచున్నాను. వారి కవిత్వము నానాటికి పెంపుజేసి, యింక నిట్టి నాటకము లనేకముల రచియించి బాలుర ప్రోత్సయింపజేయుగాత.

బాలురకల్లరకు పాత్రపోషణ శిక్షనొసంగి, నాటకమును తుదవరకును రమ్యముగా నుండునట్లుజేసినది 'వీరసింహ' కంచి వెంకటేశం చెట్టిగారు. ఇట్టివారికను వెలువడి బాలుర ప్రోత్సహించి, నాటకముల పెంపుజేసి, సాహిత్యవిద్యను పోషించెదరని నమ్ముచున్నాను. శ్రీ వెంకటేశం చెట్టిగారిని భగవంతుడు సదా రక్షించుచుండుగాత.

మద్రాసు, 8-9-29. } ఏ. వి. రత్నం చెట్టి.

వ్యాధి వీడితులకు నరప్రసాదముగు శిమందులను జ్ఞాపక ముంచుకొనును

స్టేర్స్ ఆటోమొబైల్స్

వెండి జ్వరమాత్రలు జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. శిద్ధదయన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టేర్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

కంటే సీ నివారింప గలదు. సీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టేర్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

ప మిక్కిలి ఉపయోగము. సీసా 1-కి రు 1-0-0

V. R. G. S. STEERS, 21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనేటు ఎన్నికలు

గజవిల్లి రామచంద్రరావు, ఎం. ఏ. గారి విన్నపము ఏలూరు 6-9-1929:— రిజిస్టర్డు పట్టభద్రుల తరపున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనేటుసభకు ఎన్నుకొనబడుటకు నేను అభ్యర్థిగానుంటినని మీకు తెలియపర్చుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారి లుబ్ధత్వముచేతను, నిరోధభావముచేతను, గతమాడుసంవత్సరములోను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము దురదృష్టవశాత్తము సెంట్రాల్ కమిటీ అభివృద్ధిపొందియుండలేదు. కేంద్రసాసనులను ముఖ్యస్థానమును స్థిరపరచువిషయములో ఆంధ్రులైరకు అంగీకారముగపడతి యేదియు నిర్ణయింపబడకుండుట చాల బాలికరముగ నున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రస్థాపనార్థమై విశ్వప్రయత్నములు చేసి ప్రచారము గావించినవారలను ఆంధ్రాభ్యుదయమునకై పాటుపడుచుండిన నాయకులను ఆంధ్రదేశమందలి తదితర ప్రముఖులను సెనేటుసభ్యత్వమునకు దూరమై యుండుట చాల శోచనీయము. పైన పేర్కొనబడిన విషయముల ఫలితముగా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయాధికారమునుండి దత్తమండలము తొలగిపోవు దుర్మత సంభవించినది. దీని ఫలితములు మిగుల విపరీతముగ నుండును.

ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆంధ్రుల తొలి ఆశయములు ఫలింపజేయుటకును ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సక్రమాభివృద్ధిపొంది, త్వరలో ఉచ్చస్థానము నధిష్ఠించుటకుగాను తనప్రయత్నముల

నా శక్త్యనుసారము సలుపుటకై సెనేటుసభ్యత్వమునకు నిలిచి యుంటిని. విద్యావిషయక ప్రపంచములో కొంతకాలము కృషిచేసినవాడ నగుటచేతను, మున్నిసిపల్ సంఘాభ్యుదయముగా నుండుటచేతను విద్యావిషయములో నాకు కొంత అనుభవముకలదు. కడచిన యిరువదిసంవత్సరములనుండియు దేశీయమహాజనసభాధిపత్యముక్రింద జాతీయవాదినై యుండి, స్వేచ్ఛకుభంగము వాటిల్లినను స్వార్థము త్యజించి, దేశాభ్యుదయమునకై కృషిసల్పుచుంటిని. ఈవిషయమై నేను వర్ణించుటకన్న మీకే యెక్కువగా తెలిసియున్నదని నమ్ముచున్నాను.

మీకు గల వోట్లలో ప్రథమవోటు నాకుదయచేసి, నాసభ్యత్వమును బలపరచి సెనేటుసభ్యునిగా ఎన్నుకొని, ఆంధ్రదేశాభ్యుదయమునకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి కృషియొనర్చుటకు అవకాశమొసంగవలెనని కోరుచున్నాను.

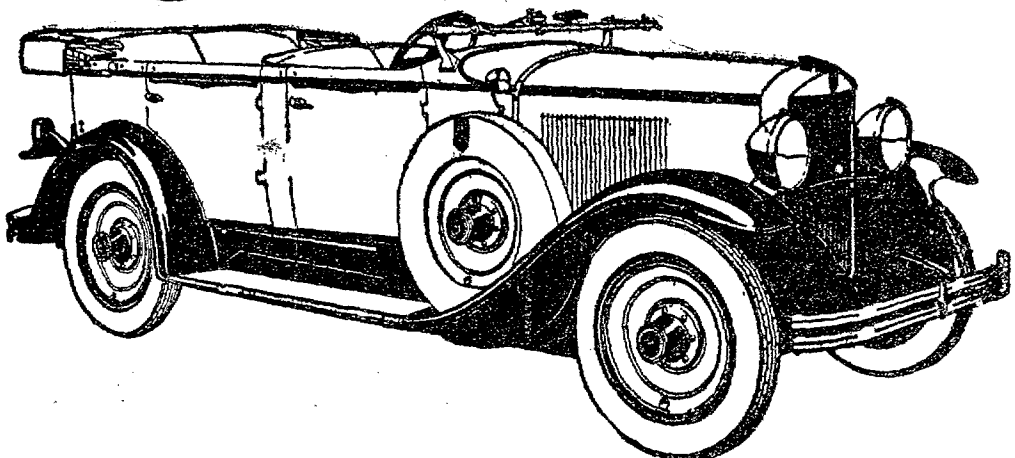
ఏలూరు } గజవిల్లి - రామచంద్రరావు
7-9-29 }

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్ను యితర ఫల, పువ్వు, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు, రాజ్ నరసి, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

క్రాంతి మాదిరి 612

612 మాదిరి గ్రాహమ్ పేజ్ కారును

మిక్కిలి విలువైన కారని మీకు బహుకరించుచున్నాము. ఒకటి రెండు విషయములలోనే కాదు. అన్ని విధముల చక్కనికారు. 612 మాదిరిని పరిశీలించిన కొలది దానియొక్క వైశాల్యము, గట్టితనము మీకు బోధపడగలదు.

ఆహ్వానము:—గ్రాహమ్-పేజ్ కారు యింక విస్తరించని ఎల్లవోట్లయందు మాతరపున పనిచేయుటకు, మంచిన ర్తములు కానలేను. అట్టివారికి మంచిలాభము గలుగగలదు. గ్రాహమ్-పేజ్:—ఇంటర్ నేషనల్ కార్పొరేషన్ డిట్రాయిట్ - మిచిగాన్ - యు. ఎస్. ఎ.

Joseph B. Graham, Robert B. Graham, Ray Graham

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—ప్రొడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ, 2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు. ప్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎస్టేట్స్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరుచినాపల్లి. నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్సు, బళ్లారి. వ్యాపారాధిపతి:—కాప్టన్, ఏ. డబ్లింగ్, హెడ్ క్వార్టర్సు, తిరువనంతపురం.

GRAHAM-PAIGE

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిశేషం)

శారదాగౌరు బిల్లులు-సభలో గడవిడ

సెప్టెం 7:—శారదాగౌరు బిల్లుల వాలోచించుటకు గాను ది 8-9-29 శుక్రవారము సాయంకాలము 5.30 గంటలకు పురపంచములో బహిరంగసభ జరిగెను. సభకు 600 వందల మందికి పైగా హాజరయిరి. ఈసభకు ము॥ రా॥ శ్రీ వేపా పూర్ణ య్యపంతులు సభాపక్షాగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

వివాదాస్పదము చిత్రపు వేంకటాచలం పంతులుగారు మొదట మాట్లాడిరి. మర విషయములలో దొరతనమువారు కలుగజేసిన అక్రమమునిరి. అసెంబ్లీ సభ్యులచే బిల్లు ఆమోదింపబడినచో దేశములో ఆందోళనమునకు కారణముగ ననియు ప్రజలు సత్యాగ్రహదీక్షను పూనుదురనియు తెల్పిరి. బాలికలకు వివాహ వయస్సు 9 లేక 10 గాని గర్భాధాన వయస్సు 18 లేక 14 గాని వుండేనని బాగుండుననిరి. ఈబిల్లులు బ్రాహ్మణులకు వర్తింపకుండ చేయవలసిరి. ఈబిల్లు ఆమోదింప బడినచో వివాహములు స్థిరముగా నిలువననియు, వివాహములను రద్దు చేయుటకు కూడ యింకొక శాసనము అవసర మగుననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట ము॥ రా॥ శ్రీ చిర్రావూరి ఆత్మారాం బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు మాట్లాడిరి. పెద్దల మాటలను వివేచనకొర లేదనియు సంఘాభివృద్ధికి శాస్త్రములు అడ్డుఅయినచో వాటిని గంగ లో కలుపు మనియు, బిల్లులు ప్రజాపక్షము వారిచేతనే భారత శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడెననియు తెల్పిరి. బిల్లులు దొరతనమువారి ఆమోదమును బడయుటకు శుభ సూచకమనిరి.

తరువాత దేశభాంధవి దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు బిల్లులకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. మతవిషయములలో దొరతనమువారు కలుగజేసికొనుట అక్రమమనిరి. దేశములోని పండితులు పండిత సభజేసి వివాహవయస్సు 10, బి.పాసనవయస్సు 16 లేక 18 చేసిన బాగుండుననిరి.

బాల్యవివాహములను కల్లుచున్న అసభ్యములను చూపుచు ఆదుర్భాష్యులమృగాదు గంభీర పన్యాసమునుగావించిరి. బిల్లులు అత్యంత అసభ్యకమని నుడిచిరి.

పిమ్మట ఆచార్య వేమూరి విశ్వనాథశర్మ ఎం. ఏ. యల్. టి. గారు ఉపన్యసించిరి. మతనిషేధములేటియు, రజస్వలాసంతరవివాహములు అమలులో నున్నట్టియు సంఘములకు మాత్రమే యీ బిల్లులను అమలులో పెట్టి యెట్లు పనిచేయునో ఒక పదిసంవత్సరముల పాటుచూచిన బాగుండుననిరి. బ్రాహ్మణులకు యీబిల్లును వర్తింపజేయవద్దనిరి. బ్రాహ్మణులు వారం తలు వారు పది సంవత్సరములలో వివాహవయస్సును ఎక్కువ జేసికొననిచో వారిపైననుకూడ యీశాసనమును అమలు జరుపవలసిరి. తరువాత డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు మాట్లాడిరి. తాము ఇరువది సం॥ముల నుండియు వైద్యవృత్తిని అవలంబించుచున్నామనియు, బాల్యవివాహములను కల్లుచున్న అసభ్యములు తమకు బాగుగాలేదనియుననియు, బిల్లులు చాల అవసరమనియు తెల్పిరి.

విద్యాక బిల్లుల కామాక్షమ్మగారు తరువాత ఉపన్యసించిరి. స్వదేశ సంస్థానములలోగల వివాహశాసనములనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ బిల్లులు ఆమోదింపబడినచో భారత శ్రీ బాధలు అడుగంటవని నుడిచిరి.

పిమ్మట మ-రా-రా-శ్రీ రెవెన్యూప్రగడ సుబ్బారావు బి. ఏ. బి. యల్. గారు మాట్లాడిరి. బిల్లులను తీవ్రముగ ఖండించిరి. హిందూసంఘమునకు, హిందూగృహమునకు యీ బిల్లులు చేరువుచునంటిని నుడిచిరి. బిల్లులు ఆమోదింపబడినచో తాము సత్యాగ్రహమును అవలంబింతుమని పలికిరి.

సుమారు 60 సంవత్సరములు వయస్సుగల్గినట్టియు, పూర్వవార కుటుంబములలో పుట్టి పెరిగినట్టియు, సుప్రసిద్ధపండితులను కీర్తిశేఖరులను బ్రహ్మశ్రీ వావిలాల వాసుదేవశాస్త్రి గారి ధర్మపత్నియనగు, వావిలాల పూర్ణమహాత్మ్యమ్మగారు బిల్లులు ఆమోదించుచు మాట్లాడిరి.

బిల్లులకు అనుకూలముగ మ-రా-రా-శ్రీ తల్లాప్రగడ సరసింహ శర్మగారును, చామెర్ల వెంకట్రావు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారును మాట్లాడిరి. మూలభయము క్లాసులో చేరువుచున్నానీ, సూర్యవారాయణగారు బిల్లులకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు మాట్లాడిరి. బిల్లులు అసభ్యకమునుగ్రహించి ఆమోదమును చూపినందులకు దొరతనమువారికి వందముల వర్తింపిరి. శాస్త్రములను వెనుకకుగంటి, దేశభివృద్ధికరమగు పనులకు తోడ్పడమని సభ్యులను హెచ్చరించిరి. తరువాత బిల్లులపై వోటుపుచ్చుకొనెదనని అధ్యక్షులు పలికిరి. వోటుపోసికొనుటకు అధికారము లేదనియు, వోటు తీసికొనెదమని వోటులలో ప్రాయశ్చిదనియు అందుచే వోటువిషయమునుగూర్చి అధ్యక్షులు తలపెట్టుకుండుట న్యాయమనియు మ-రా-రా రెవెన్యూప్రగడ సుబ్బారావు పలికిరి. బిల్లులను గూర్చి వోటుపోసికొనవచ్చునా లేదా అనువిషయమును గూర్చి అధ్యక్షుల అనుజ్ఞపైని డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు సభలో వోటునకు వెట్టిరి. అత్యధిక సంఖ్యకులచే బిల్లులను వోటుకు వెట్టవలెనని తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. అధ్యక్షులు యితరులకు అధికార మిచ్చుటకు అధికారము లేదనియు అట్లుచేయుట అక్రమమనియు మ-రా-రా వాడేవు బాపిరాజు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు నుడిచిరి వోటువిషయమునుగూర్చి అధ్యక్షులు తలపెట్టుగానే సభలో కలనరము ప్రారంభమయ్యెను. చాలంతయు గండరగోళముతో నిండిపోయెను.

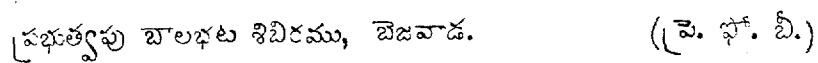
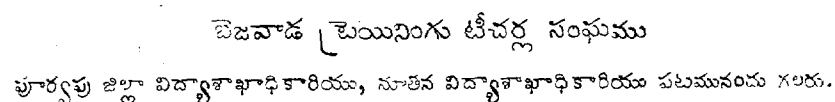
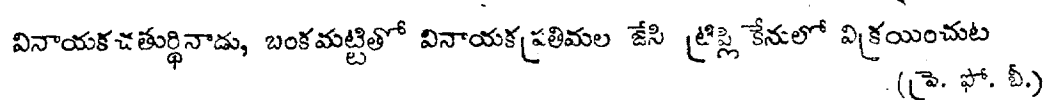
పిమ్మట బిల్లులకు అనుకూలముగా నున్న వారు చేతులనెత్తమని డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు కోరిరి. అనుకూలముగా అత్యధిక సంఖ్యకులు చేతుల నెత్తిరి. బిల్లులకు వ్యతిరేకముగా నున్న వారు చేతుల నెత్తమనికొర ఎవ్వరును ఎత్తలేదు. సభలో తామింక పాల్గొనమనియు, తమపక్షమువారు వ్యతిరేకముగ నున్నను చేతుల నెత్తరనియు మ-రా-రా-వాడేవు బాపిరాజు బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు పలికిరి. కరతాళధ్వనులు చెలరేగ బిల్లులకు ఏకగ్రీవముగ రాజమహేంద్రవర ప్రజలు అనుకూలముగ నున్నారని అధ్యక్షులు నుడిచిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

వెదురుమూడి గ్రామ పంచాయితీ స్థాపన
ది 4-9-29 తారీఖున ఆలమూరు ఫిర్యాదు జేసిన వెదురుమూడి గ్రామములో గ్రామ పంచాయితీ 7 గురు సభ్యులతో ఏర్పాటు చేయబడినది. పంచాయితీ ఎన్నికలు జరిపించు గౌరవస్థాపకులగు మ, రా, రా, పటేలుఖానా వేంకటసుబ్బారావుగారును, ఆలమూరు ఫిర్యాదు పంచాయితీ కేంద్ర సంఘ అధ్యక్షులగు మ, రా, రా, నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారును వాటి సభకు విచ్చేసి ఎన్నికలను జరిపించిరి. మ, రా, శ్రీ, పటేలుఖానా సుబ్బారావుగారు పంచాయితీ సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు అందుకుగాను అందుకు సంబంధించిన నిబంధనలను చదివి వినిపించిరి. ఏడుగురు పంచాయితీదారులు పోటీలేకుండా ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడిరి. మ, రా, రా మండ్రు బాపిరాజుగారిని అధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనిరి. గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు పంచాయితీలు ఎట్లుతోడ్పడునో తెల్పుచు నరసింహ దేవర సత్యనారాయణగారు ఉపన్యసించిరి. పంచాయితీ కేంద్ర సంఘమునకు కాఖగా జేయుటకు అంగీకరించిరి.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయము-కళ్యాణి
ఆంధ్రమహాశయుల కొకమనవి
మహాశయులారా!
బొంబాయి కనతిమారమున నుండు యీ కళ్యాణి నగరమున “ఆంధ్రజనసంఘము” “ఆంధ్రగ్రంథాలయము” యిటీవల రెండు సంవత్సరములక్రితము స్థాపింపబడినవి. ఇవి అత్యంత బాల్యవృద్ధులకు దుండుటచేతను వీటికి వచ్చురాబడి అత్యంత స్వల్పమగుటచేతను యేకాగ్రమున నెరవేర్చు కీర్తి చాలకున్నది. ఇచ్చటి ఆంధ్రులు స్వల్పవేతన లగుటచే గ్రంథాలయమునకుగాని, సంఘమునకుగాని విశేషించిన సహాయమొనర్చు కీర్తిహీనులై యున్నారు. వీరికి భావయందు జిజ్ఞాసమెండ యొగ్గును తదభివృద్ధికి వలయు సహాయసంతతిలేమి చాల కోరనియమగ నున్నది. ఇటీవల వంద్యాల ఆంధ్రమహాసభయందు “రాష్ట్రీయ రాంధ్రుల కష్టసుఖముల వరయుట” యను నొక తీర్మానము గావించబడెను. కాని రాష్ట్రీయ రాంధ్రుల యుద్ధయములు యెట్లు కొనసాగుచున్నవో వాని వరయువారు లేరైరి. కనుక మాతృభాషాభి మానులైన యీ ఆంధ్రమహాశయులారా! అన్యరాష్ట్రీయుల యధిగూడ మాతృభాషాభివృద్ధికి పాటుబడుచున్న మీ యొక్క ఆంధ్రీసోదరుల యుద్ధయములకు తగు సహాయ మొనర్చగలందులకు మిమ్ములను జేరుకొనుచున్నాను. పత్రికాభివృద్ధి, పండితోత్తములు, గ్రంథమాలాధికారులు, దేశనాయకులు, తదితరులైన భాషాభివృద్ధికి అన్య రాష్ట్రీయ గ్రంథాలయమునకు గ్రంథరూపమున గాని, ద్రవ్య రూపమునగాని వారివారి కీర్త్యాసారము సహాయ మొనరింప గలందులకు జేడుకొనుచున్నాను.

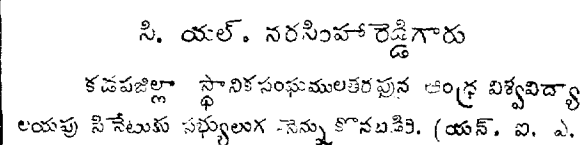
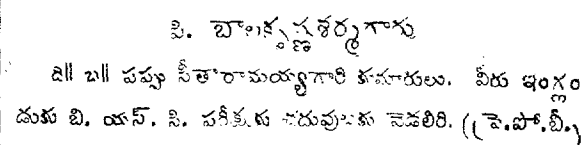
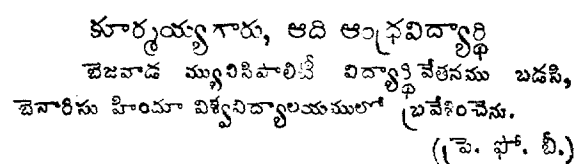
అనుభవ పశువైద్యము
“అనుభవ పశువైద్యము” అను పేరిట యేజిల్ శ్రీ రాములుచవుదరిగారు జూలయి 19 వ తేదీ వారపత్రికయందు పశువైద్యచికిత్స ప్రకటించిరి. గత అయిదు సంవత్సరములనుండి పత్రికలుసేను చదువుచుంటినిగాని పశు సంరక్షణ మార్గమున కెవరుతోడ్పడి యిట్టి వ్యాసములు ప్రకటింపలేదు. మనుష్యుడు తన జీవితము కొరకు ఆధారపడియున్నది పాలములో పండిన పంట. ఇట్టి పంట పశువుల శ్రమలను పండుచున్నది. నోరు లేని పశువులచే పంటలు పండించుచు వాటికష్టములను బ్రతుకుచు మనము తెల్ల నిబట్టుల కంటికి యింపయిన నగలు, లభ్యకమునకు సంబంధించిన వేషములు చేయుచున్నాము. మన ప్రాణము దక్కించుకొనుటకు ఆయుర్వేద వయ్యులచేతను, పాశ్చాత్య వైద్యులచేతను తీర్చులయిన డాక్టర్లచేతను, ఇంకనెన్నో ఉపసాధనములను పాటుబడుచున్నాము. పడుకొనునప్పుడు శరీరముపై దోమకూడా నాలకుండా దోమతెరలు వేసుకొని నుఖ నిద్రపొందుచున్నాము. సయింటికికోరిజన్ను ననుసరించి కాచిన నీరు ఫిల్టరువాటరు మున్నగు నిత్యపత్తములతో నున్నాము. ఇంతయు పశువులనుసరించి పశుసంరక్షణముకొరకు పట్టుములలో కొన్నిచోట్ల వెటర్నరీ ఆఫీసులు నియమించబడిన డికోక్స్ ఆసుపత్రియు వందలు పల్లెలు ఆధారపడియుండవలసియున్నది. ఇంతకు తప్ప ప్రస్తుత నాగరికత ననుసరించి మరి యెట్టి సహాయములేవు. మనుష్యులకొరకు మెడికల్ ఎయిడుల, హెల్పింగ్ హ్యాండు ప్రయివేలు ప్రాక్టీషనర్లు, ఆయుర్వేద వయ్యులకాలము మున్నగునవి ఎన్నోయున్నవి. మా గ్రామములో గత రెండుమాసములలో నూటికి 40 వంతున మహాచికిత్సముల పశువులుపోయినవి. ఇందుకు కారణము వేక్సినేషనులేనందు నున్నా, యితరచికిత్సలు తెలియనందునన్నా యిందులను అనేకమంది రయితులు నిస్సహాయులుగాయున్నారని నాయుద్వేషము. ఇట్టి స్థితిలో యేజిల్ శ్రీ రాములుచవుదరిగారు తమ పశుచికిత్సలయమున చేయుకొన్ని చికిత్సలను ప్రకటించి రయితులకు ఉపకారిగా నుండురనినా ప్రార్థన. వారు రచించిన పశు వయ్యుచింతామణి ఈవారపత్రికలో ఎడ్వర్టు యిజు చేయుదురని నమ్ముచున్నాను.
26-7-29.
ఖురిగాం
పర్లాకిమిడి,
గంజాం.
శేషాన, కన్నన్ నాయుడు.

గండవెండేర బహుమానము
తెజవాడ, ది 5-9-29:—ది 8-9-29 సాయంకాలము గం 6 లకు శ్రీ భ్రమరాంబామల్లేశ్వ రాంధ్రగ్రంథాలయ భననమున ము॥ రా॥ శ్రీ కోట కామరాజు బి. యే. బి. యల్. గారి అధ్యక్షతక్రింద బహుమానసభ జయప్రథముగా జరుపబడెను. అధ్యక్షులు, గుంటూరు వ్యాయామసంఘ ప్రాధేనరుగారును వైశ్యభీష్మ సువర్ణవర్ణ ప్రకంఠాఖంటా దిరుదాంకితులను అగు శ్రీయుత గ్రెగోరీర్రావులుగారిని సభ్యుల కెరింగించి వారు చేయుచున్న కృషిని అభినందించుచు, ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి. రజిత గండవెండేరమును “వ్యాయామ విధూషణ” అను దిరుదమున్నూ, విజయవాడ ఆర్యవైశ్యవర్తక సంఘమువారు శ్రీ వీరరాఘవులుగారికి బహుమాన మొసంగిరి. శ్రీవారి ప్రజ్ఞావి శేషమును ప్రసంగించుచు, శ్రీయుత కవిగత్తు తాండ్రీ వెంకటసుబ్బాణ్య శాస్త్రిగారు పద్యకుసుములను రచించి చదివిరి. అనంతరం వీరరాఘవులుగారు బహుమానమును స్వీకరించుచు వైశ్యసంఘమునకు దన్నిచోట్లను వ్యాయామసంఘములు నెలకొల్పబడి ప్రతియూరను వ్యాయామవిద్యాభ్యాసము సంఘీభావముగా జరుపునపుడు తమకు సంపూర్ణ సంతృప్తి కలుగుననియు, సంఘసేవయు, దేశసేవయు చేసినవార మగుదుమనియు, యిచ్చట నెలకొల్పబడియున్న వ్యాయామసంఘము నభివృద్ధిచేయుడనియు, సాత్వికాహారములోని వ్యాయామ విద్యకు అనుగుణ్యముగు బలము మొదలగువిషయములు విశదీకరించిరి. శ్రీవారిని, వారి వ్యాయామకృషిని ప్రశంసించుచూ, అధ్యక్షులున్నూ, ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ నంబూరి వేణుగోపాలరావుగారునూ, తదితర వైశ్యభివృద్ధికులును ఉపన్యసించిరి. అంతట యిందుకు భననసహాయమొసంగి ప్రోత్సహించిన ము॥ రా॥ రా॥ శ్రీ బచ్చు కోటయ్య, గోకవరపు సుబ్బారావు, బచ్చు వీరరాఘవయ్యగార్ల కును, సభాధ్యక్షులకును, ఉపన్యాకులకును, సభికులకును వందనములతో సభ ముగింపబడెను. ఆర్యవైశ్యసంఘము
తెజవాడ } డోకుపర్తి వీరరాఘవయ్య

సం	...	వ్యాపారము.	...	ప్రాతినిధ్యము.	...
1926	...	రూ. 27,80,500	...	రూ. 19,25,500	} 1926 సం లో భోసన 1000 కి రూ 22½ ఇంటియస్ కంపెనీలలో ఇచ్చే వాపు వున్నది.
1927	...	55,74,500	...	38,01,500	
1928	...	80,56,500	...	60,13,000	

V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Ganjam & Vizag Dts. Tuni.

శాసనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 1:—కలకత్తాలో శారదా విజ్ఞును
బలపరచియున్నాడు. బాలికల నెత్తుక పోవుచేయుదును మార్పులైనవి
కోరుబడినను స్త్రీల మహాసభ జరిగెను; మయూరభంజి మహా
రాణి అధ్యక్షత వహించెను. శారదాగారి చిట్టయనకు సభవాసు
సంపూర్ణా మోదమును తెలియబరచుచు బాలికల నెత్తుక పోవు
దురాచారమును తక్షణము మాన్పవలసిని ప్రభుత్వమువారిని
కోరిరి.

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల సన్మానము

పత్రిక లానర్చిన సేవను ఆంధ్ర ప్రముఖులు ప్రశంసించుట

ఆంధ్రపత్రికను నిర్వహించుటకు ప్రత్యేకనిధిని గోరుట

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధియొద్దనుండి)

భోజనానంతరము, తిరిగి మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల సన్మాన మహాసభ తిరిగి దుర్గ కళామందిరమున గా. ఎన్. నరసింహారాజుగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సమావేశమైనపుడు, పలువురు ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రిక లానర్చిన సేవను ప్రశంసించు ప్రసంగించిరి.

చల్లా శేషగిరిరావుపంతులుగారికి సన్మానము

సత్యాగ్రహి పత్రికా సంపాదకులను ఆత్మహరి గోవిందాచారిగారు, ఆంధ్ర పత్రికా సంపాదకత్వ భారమును వహించి, నిర్వహించుచున్న శ్రీయుత చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారి నిరాడంబర దేశసేవకురించి ప్రశంసించిరి. పత్రికా సంపాదకత్వము వహించుట అంపశయ్యై పరుండుట వంటిది. అందులో ఒక దినపత్రికా సంపాదకత్వ భారముంటే ఇక చెప్పనక్కరలేదు. అది సాహస్యముకు సాధ్యమనది గాదు. వారపత్రికలలో కానలసినంత సాహసకేం వుండును. దినపత్రికను అటులగాను. ఏదీమన కాదిన మతిత్యక్తియుగ సంపాదక ధర్మముల నతిజాగ్రత్తగ నిర్వహించవలసియుండును. చల్లా శేషగిరిరావుగారు తమ యావచ్ఛక్తిని, ధారపోసి యాంధ్ర పత్రిక ద్వారా ఆంధ్ర దేశమునకు సేవ యొనర్చుచున్నారు. వారతమ కర్తవ్యమును నిర్వహించుచుండ జూచుభాగ్యము నాకు పలు మా గు ల బ్బెను. వారి ఓ పిక కాంతము ఆ ది ర్మ ప్రాయములు. శేషగిరిరావుగారికి సంపాదకత్వ భారనిర్వహణము మరింత సాధ్యమైనది. వారొకవైపున ప్రభావసంపాదకుని అభిప్రాయములను గమనించి వారికి విగ్రహముకానుండ తమ కర్మమును నిర్వహించవలెను. మరియొకవైపున ప్రజాభిప్రాయమును ప్రజల పురోభివృద్ధిని దూరదృష్టితో గమనించి, వారి కాపాడుటకు ప్రయత్నించవలెను. మరియొకవైపున దుస్సహాయుల ప్రభుత్వశిక్షలకు గురికాకుండ పత్రికను కాపాడవలెను. ఇన్ని చిక్కులతోగూడిన ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకత్వమును, చల్లా శేషగిరిరావుగారు కడుసమర్థతతో నిర్వహించుచు, ఆంధ్రదేశముయొక్క కృతజ్ఞత నార్జించియున్నారు. ఇది ఎంత కష్టసాధ్యమో ఒక నివర్తనమునుబట్టి స్పష్టపడకలదు. సి. వై. చింతామణిగారింటి నుప్రసిద్ధ పత్రికానిర్వాహకుడు, మరియొకరు య జ మా ని గా ను న్న యొక ప త్రి క కు సం పా ద కు డుగ జని, 15 రోజులకంటె ఎక్కువకాల మువోగమున నుండజాలక రాజీనామానిచ్చి రావలసివచ్చెను. అట్టి సంపాదకత్వమును, శేషగిరిరావుగారు కడుసమర్థతతో 10 సంవత్సరములుగా నిర్వహించుచుచున్నారు. వారు గావించు సంపాదకీయ విమర్శలలో ఒకదిన మాల్యముగగాని, అవసరముగగాని, గావించబడిన విమర్శనను సే నెప్పుడును జూచియుండలేదు. వారికి సహాయసంపాదకు లింకను మరికొందరు గలరు. అందు, వెదురుమూడి శేషగిరిరావు పంతులుగారును, కొదారి శివరామ కృష్ణరావుగారును, తదితరులును దేశసేవయే ప్రధానాదర్శముగ నిడుకొని గావించుచున్న సేవ ప్రశంసనీయము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమునందు అనేకమంది పత్రికా నిర్వాహకులు తరిగివచ్చిరి, దేశమునందనేక ప్రాంతములను జని, దేశ ప్రబోధమున కెంతయో సేవజేయుచున్నారు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున, ప్రారంభమునుండియు, పని చేయుచున్న కంపౌజీరులనుగూడ ఈ సందర్భమున పేర్కొనవలసియున్నది. ఆంధ్రపత్రికయందు, ఆంధ్రసంక్షిప్త విలేఖలు తయారుచేయుటలో చేయుచున్న కృషి ప్రశంసనీయము అని గోవిందాచార్యులుగారు నుడివి ప్రశంసించుచు, దీనికంతకును నిర్వాహకులను చల్లా శేషగిరిరావుగారికిని పత్రికా సంపాదకులకును కృతజ్ఞ నువెలిబుచ్చిరి.

అనంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు, చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారిని పుష్పమాలా లంకృతుల నొసర్చి కద్దరు భోజనము సమర్పించి, సత్కరించిరి.

ఆంధ్ర భీష్ములు

శ్రీయుత న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు దేశమున కొనర్చిన సేవనుగూర్చి మీరు మొట్టమొదటనే ప్రసంగించుచు నిట్లు మాట్లాడిరి.

“ఈనాటి ఉదయమున జరిగిన యుత్సవము కన్నుల పండువై మనకెల్లర కానందజనకమైనది. ఆందలి యువనా్యసములు, అభినందనపద్యములు ఉపమ, ఉత్తేజ్జ్వలంకారములతో రసరారుచు మనమనస్సుల నుప్పొంగజేసినవి. వానిని వినిన పిమ్మట తమతో సేమ మనవిజేయబూనుట కర్ధముగాని ఒకవిషయమై మాత్రము నాకు మిగుల ఆశ్చర్యము జనించుచున్నది. అదేమన నేటికి మనప్రజలును, ప్రజానాయకులు ఆదిగాగల వారలెల్లరును ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల యాన్నత్యమును గమనించి, అందరూను ఏకీభవించి యీవిధముగా పత్రికాధిపతులకు సన్మానముజేయుట చాలా గొప్పవిషయము. ప్రస్తుత పరిస్థితులను నెనుక సేమ స్థిడవీయందు ప్రవేశించినప్పటి పరిస్థితులతో బోల్చి యాలోచించిన ఎంత అంతరముగలదు. 1878 సం॥లో సేమ రాజమహేంద్రవరమున న్యాయవాద వృత్తియందు ప్రవేశించినప్పుడు కీ. శే. కందుకూరి వీరేశలింగం పంతులుగారు “వివేకవర్ధని” యను పత్రికను ప్రకటించుచుండెడివారు. శ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నం పంతులుగారు మరొక పత్రికను చెన్న పురినుండి ప్రకటించుచుండెడివారు. ఈరెండు పత్రికలకును భాసావిషయకముగను, కవిత్వ విషయములందును వాదోపవాదములు జరుగుచుండెడివి. అప్పటి “వివేకవర్ధని” లోనగు పత్రికలందు నేత్య, విదేశీయవాద లెవ్వియులేవు. రెండు మూడు నందలమంది చిలదాదారులునాత్రి ముండెడివారు. “వివేకవర్ధని”కి ఆంధ్రానుబంధ మొకటియుండిన జానండునని సేమ నూచింప వీరేశలింగం పంతులుగారు దానినిగూడ చేర్చి ప్రచురించుచు నెచ్చిరి. ఇప్పుటికే యిట్లుండిన 50 సం॥క్రితము పత్రికానిర్వహణ మెంతటి కష్టభరితమో మారయూహించుకొనుడు. తరువాత నా పత్రిక సళించిపోయినది. ప్రస్తుతము శ్రీయుతలు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు, ముట్లగారి కృష్ణరావు పంతులుగార్లు ఉభయులును మాపునన్న సాహసమునలనే యీ ఆంధ్ర, కృష్ణాపత్రికలు రెండును యింతటి సీతికి నెచ్చిననుట కట్టి సంశయమునలేదు. ఆంధ్రదేశమున పత్రికలయాలమున ప్రజల కర్తవ్యమును ప్రబోధము కలిగినది. ఇప్పటికి నునారు 50 పత్రికలు దేశమునందు గలవు. ఇవిగాక దాదాపు ముప్పదిపత్రికలు పుట్టి, గిట్టుటయు సంభవించినది. నిజముగ దేశములోని ప్రజాపరిస్థితులు తెలియవలెననిన ఈ పత్రికలవలనే సాధ్యమగును. ప్రస్తుతము కొన్ని పత్రికలు అవి ఆయా కుల, మతముల ప్రత్యేక లాభముకొరకేర్పడుచున్నవి. “వైఖానస, వైశ్య, వైష్ణవ, కమ్మకుల, తెలగ, రెడ్డిరాణి, పద్మశాలి, యాదవ, క్షత్రియ, అగ్ని కులక్షత్రియ, ఆది ఆంధ్ర, “హిందూయువతి” ఇత్యాదులు. వీనిలన ఆయాసంఘముల యభివృద్ధి జరుగు టలులుండ, పరస్పరవైమర్యములు జనించుచున్నవి. ఇంగ్లండు మున్నగు పాశ్చాత్యదేశములందు రాజకీయపత్రికలెగాక ఆర్థిక, సాంఘిక, పారిశ్రామికాది వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన పత్రికలుగూడ గలవు. మనకట్టి వివిధ శాఖలకు సంబంధించిన పత్రికలు చాలాస్వల్పము. వ్యవసాయమునకు సంబంధించినపత్రికలు “రైతు,” “రైతాంగమును” రెండు పత్రికలుతప్ప మరి దేశమునలేవు. దీనినిబట్టి మనమికముం దెంత పని జేయవలసియున్నదో తెలియగలదు. దేశమునందమితముగ దారిద్ర్యము ప్రబలియున్నది. అట్టి దారిద్ర్యమును పోదోలు టమపారిశ్రామిక కార్మికపత్రికలు విశేషముగ ప్రచారము గావలసి యున్నవి. సాధ్యమైనంతవర కాంధ్ర, కృష్ణాపత్రికలు ఆధ్యాత్మిక విషయములకు గూడ ప్రాముఖ్య మొనంగుచునే యున్నవి.

ఇంగ్లండులో “టైము” మున్నగు పత్రికల కైదారులకుల చలదాదారులున్నారు. ఈ మనపత్రికలకన్ననో రెండుమూడువేం మరెగా లేరు. ఈ దేశములోని ప్రతిగ్రామముందును కనీసము మూడునాలుగు మంది చందాదారులైనను యుండవలెను. యింగ్లండుదేశములోని పత్రికా సంపాదకులకు నెలకు నాలుగు రువేల రూప్యముల జీత మొసంగెదరు. వీనిజూచి మంత్రివర్గమునైతము భీతిలచుండును. మనదేశమున నీ పత్రికాసంపాదకుల కొసంగు జీతన మతిస్వల్పము. ఆంధ్రపత్రికను “టైము”

పత్రికవలె జేయుటకు మిర్రెల్లరును బూసుకొనవలెను. ఒక్కొక్కజిల్లాకు అధమును రెండుమూడువేల చందాదారులైనను యుండినచో పత్రికాధిపతులు తమ పత్రికల నింతటికంటెను నెక్కుడు జయప్రదముగ నిర్వహించి దేశమునకు సేవజేయుటకు వీలుకలుగును. వారు జేసినపనికి వారికి గౌరవించినామనగా ఇంకను వారు జేయవలసినపని ఎంతయోగలదని వారికి తెలుపుటయే” యని పంతులుగారు పల్కిరి.

శ్రీ దండు నారాయణరాజుగారు

మీదప మాట్లాడుచు, తా మి పత్రికాసన్మాన వేడుకలను తిలకించి, యానందింపవలెనను కుతూహలముతో చాలదినములనుండి వేచియుండి అరుదెంచియుంటిమనియు, తామిపత్రికల సాహాయముచేతనే కొలదిగనో, గొప్పగనో వైకి రావలసిన స్థితిలో నున్నామనియు, అందుచేత తమబోంట్ల యభిప్రాయము లెట్లుండునో కనుగొనుటకై కాబోలు రాజ్యాంగనేత్రులను, అనుభవజ్ఞులు నైన శ్రీ న్యాయపతి సుబ్బారావు పంతులు గారు మాట్లాడినపిమ్మట తమ్ముపన్నసీంప గోరి యుండు ర నియు పల్కిరి. “ఆంధ్ర, కృష్ణాపత్రికలు రెంటియందు నాకు మిక్కిలి గౌరవముకలదు. ఉదయమున శ్రీ ముట్లగారి కృష్ణారావుగారును, అధ్యక్షులును ఈపత్రిక లొక్కొక్కప్పుడు చెడుచుచేయుటకును అవకాశమున్నదని చెప్పియున్నారు. కాని, అట్టిలోపము లెంతమాత్రము లేకుండ దొనగులెన్నుట కవకాశ మియకుండను ననుపబడుచున్న పత్రికలలో ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రిక ల ఆగ్రస్థానమున వహించియున్నవనుటకు సందియములేదు. ఇతరపత్రికలు కొన్ని కొన్ని విషయములందు సారబాబులు గావించియుండవచ్చునుగాని యీ పత్రికలు దేశసంస్థలను పరిష్కరించుచు యుండుచ, దేశీయులకు సూచనలు గావించుటయందును నూతన సంస్కరణ భావముల వెదజల్లుటయందును ఆదర్శ ప్రాయముగ నడుపబడుచున్నవి నా నమ్మకము. ఆందుచే తెలుగు దేశమందలి పత్రికలనేకములు వీనినిజూచి ఆనెక విషయములు నేర్చుకొనదగినవి నా యభిప్రాయము. వీరుదేనిని వ్యాఖ్యానము చేయవలసి నెచ్చినను, ఎవరిని విమర్శించినను, అనవసరముగను నిందలతోను విమర్శింపక క్రమమైన పద్ధతులచే విషయములను చర్చించి దేశమున కుపదేశించుచున్నారని నా యభిప్రాయము. ఈ పత్రికల సాహాయ్యమువలన అభివృద్ధి నెచ్చినచారందరూ ఇట్టి అభిప్రాయములనే కలిగియున్నారుని నమ్ముచున్నాను. ఇవి మొదటిసంఖ్యయు కాంగ్రెసు మహాసభనారి పద్ధతితో అనుసరించుచుండుట నివి మరింత పూజనీయమై యున్నవి అని రాజుగారు నుడివిరి. (హర్షధ్వనులు)

శ్రీ కె. వి. ఆర్. సామినాయుడుగారు

మాట్లాడుచు నాటి సమావేశమందు కూడిన సభ్యులను, వారి యుత్సాహమును జూచినచో ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల సన్మానముయొక్క ప్రాధాన్యము ప్రకటితముయగుచున్నదనియు, పత్రికాధిపులు తమ పత్రికలవలన దేశమున కెంతటిలాభము కలుగుచున్నదో, ప్రజల యాదానామను తమ పత్రిక లెంతవరకు బడయుచున్నవో తెలిసికొనుట కష్టమగుచున్నది, నేటిసభకు యెన్నడు నెచ్చటికిరాని ప్రముఖులసేమలుగూడ నడుదెంచి, సభాకార్యక్రమముందు శ్రద్ధమై పాల్గొనుటయే దేశమునందీ పత్రికలకు గల యభిమానమును వెల్లడి జేయుచున్నదనియు పల్కిరి. “పత్రికానిర్వహణము కడుంగడు కష్టమైనపని. ఒకానొక కక్షవారి ధనమువలన నడుపబడెడి పత్రికల విషయములేదు. ఈరెండు పత్రికలవి షయములేదు. సాంఘికములు గాని, ప్రభుత్వము వారుగాని వీరి కట్టి సహాయమును జేయరు. ప్రతనిముసమును వీరు వ్రాసెడి వ్రాతలను గమనించుచు వీలైనచో నిర్బంధ కాసనములకు గురిచేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు కాచుకొనియుండురు. దేశభక్తుడననాని కెన్నిమప్పులుగలవో అన్నిటికినిగూడ ఈ పత్రికాధిపతులు సంసిద్ధులై యుండవలెను. వీరికి కారాగారశిక్ష కలుగలేదనిన అది ప్రభుత్వమువారిలోపమేగాని వీరిలోపముగాదు. ఇంగ్లండు ధనాధ్యులగు దేశముకావున లక్షలకొలది చందాదారు లొక్కొక పత్రికకు గలరు. మనదేశమునందీరెండు పత్రికలందభిమానము లేకకాదు. ప్రజలు నిరుపేదలై యుండుటచేత పత్రికల కొనజాలకున్నారు. వివేకవర్ధని వీరుభయములను తమకెంతటి కష్టనష్టములు వచ్చినను, వానినెల్ల భరించి సాహసముతో వీనిని నడపియున్నారు. శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఆంధ్ర పత్రికను సాగించుచున్నారనిన వారేపత్రికపై నెంత చెప్పించికో చెప్పజాలము.” ఆంధ్రులపై నాకు గట్టి నమ్మకముగలదు. వారు దేశసేవయందగ్రదణ్యులు. అభివృద్ధి నొందెదరు” అని మనలగురించి గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పుట “కాంధ్రపత్రిక” యే కారణమువేలకొలది ప్రచారములండి చేయగల పనికంటెను నెక్కుడుగు పనిని యీ ఆంధ్రపత్రిక యొక్కటియే గావించుచున్నది.

కావున ఆంధ్రాభ్యుదయమున కీ ప్రతికలే ముఖ్యాధారము. అందులకు నేడీ సభకు రెండవ మహానీయబృందమే ప్రబల తాత్పర్యము. శ్రీ నాగేశ్వరరావు, కృష్ణరావు పంతులు గారు ఉభయులును దేశమున కంతయు పూజనీయులు. వారెల్ల పుడును దేశముకొరకు తమ సర్వస్వమును సమర్పించుటకు సంధ్యలై యీపనిని నిర్వహించుచున్నారని తెలుపు నాయుడు గారులనియు విరమించుచున్నానని పలికిరి.

శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారు

“ఈమహోత్సవమున కంతకును శ్రీ అమటపల్లి నారాయణరావుగారు మూలధారు. “ఆంధ్రకృష్ణా” పత్రికలుజేసిన దేశసేవకు ఆంధ్రు లీవిధముగ తమకృతజ్ఞతను తెలుపుటలో వారి విధ్యుత్కంఠమును నిర్వర్తించుకొనుట యే గాని వేరొండు గాదనియు, ఈ పత్రికలు దేశము నకు గావించిన సేవ విస్తారమనియు పలికిరి.” ఆంధ్రపత్రిక ముఖ్యముగ ఆంధ్రులకు జ్ఞానసేత్రమని చెప్పదగదు. మనదేశమునందుండే సాంఘిక, రాజకీయ, పౌరశ్రామికాది సమస్తవిషయములను తెలియజేయుచున్న ప్రపంచమునందుండు నేజాతి, యేవిధముగ నభివృద్ధి నందుచున్నదో మున్నగు విషయములన్నియును బోధకము గావించుచు ఆంధ్రపత్రిక ఆంధ్రమహాజనుల యాదరణకు పాత్రమైయున్నది. అట్టి ఆంధ్రపత్రికా నిర్వహణము శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికే తగియున్నదిగాని మరొకరికి సాధ్యముగాదు. శ్రీ పంతులుగారి సహృదయము, వారి త్యాగశీలత, వారి ధైర్యసాహసము లన్నియు నొకచో వారియందు మూర్తీభవించియుండుటచేతనే ఇహ్యుని సాధ్యమగుచున్నది. పత్రికానిర్వహణ మొంతకష్టమగు పనియో మనము చూచుచునే యున్నారము. ఈ రెండుపత్రికలు తప్ప ద్రవ్యలోపములేని పత్రికలు మనదేశమున లేననియే చెప్పవచ్చును. ధనలోపముచేతనేమి, విద్యాలోపముచేతనేమి ప్రజలనుండి పత్రికకు కావలసిన సహకారము ప్రజలకు కలుగుట లేదు. ప్రజలందరకు సువర్ణము క్రమముల విషయములన్నియో పత్రికయందు ప్రచురింపబడుచుండును. ప్రజలకిట్టి యన్నతాదర్శముల బోధించుచు నింతకాల మిట్లు సజీవములై యుండుట కియ్యరుపురు మహానీయులస్వార్థ త్యాగమే కారణముగాని లేనిచో నిట్టి మహత్కార్యము సాధ్యముగాదు. అందుచే మనము మన కృతజ్ఞతను ప్రకటింపవలయును. ఆంధ్రపత్రిక జేసినసేవ అత్యద్భుతము. శేషరుమిల్లల విషయములో ఆంధ్రపత్రిక అంతటి సహాయము గావించినచో నాకేగాదు మరెవ్వరైనను దానిని పునరుద్ధరింప సాధ్యమయ్యెడిది గాదు. ఈ 28 లక్షల రూప్యములును విదేశీయుల పాలయ్యెడివే. మే మెచ్చటికరి నను “ఆంధ్రపత్రికయందు మిల్లలవిషయమై సర్వమెరిగియే యున్నాము. ప్రభుత్వమువారి దురాగతములను తెలిసికొన్నామ” నను మామనలయు సహాయముచేయ నుద్వృత్తులైయుండిరి. ఇటులే నాట్యకళ, సంగీతము, చిత్రలేఖనము మున్నగు సర్వ విషయములందును వారుజేయుచున్న ప్రోత్సాహ మపారము. “భారతి” పత్రికాద్వారా వారుజేయు కళోపాసన, భాషాసేవ మనకెల్లరకు విదితమే. కృష్ణాపత్రిక దేశమునకొనర్పిన మహోపకృతి మరునకల్గముగాదు. పత్రికాధిపతులు తమపత్రికా నిర్వహణ కార్యమునకు దేశీయు లెల్లరును తమ సామర్థ్యాని, ప్రోత్సాహమును అందజేయుటకు సంసిద్ధులై యున్నారని గమనించి తమ సంస్థాపనల శాశ్వతముగ నిలువజేట్టుటకు తగిన యేర్పాటులను గావించగలండులకు ప్రార్థించుచున్నానని” పలికిరి.

శ్రీ గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు రంగూనునుండి వచ్చిన శ్రీ అమటపల్లి నారాయణరావుగారు ఈ సన్మానసభల సేర్పాటుజేయుట కేమికారణమని కొంద రభిప్రాయపడి యుండిరియు, వ్యాపారనిమిత్తము బొంబయి పట్టణమున కరిగినప్పటికిని, స్వదేశాభిమానమును, మాతృదేశభక్తిని మరునక పరరాష్ట్రమునం ఆంధ్రపత్రికను స్థాపించి శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు దేశసేవ జేయుటెట్లో అటులే బర్మాలోనుండియు శ్రీ అమటపల్లి నారాయణరావుగారు తమ నిజదేశాభిమానమువలన నిట్టి పత్రికా సన్మానసభల సేర్పాటుజేయు లెంతయు సంభావ్యమును సమంజసమునై యున్నదని పలికిరి. 1908 సం॥ మొట్టమొదట “ఆంధ్రవారపత్రిక” వెలువడి దేశములో ప్రచార మగుచున్న పుడు మాత్రమే శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి సేవ వినియుంటిని. పరరాష్ట్రమునందుకంటెను స్వదేశమునందు పత్రికను ప్రకటించినచో నెక్కుడుగ దేశీయులకు దేశసేవయందు తోడ్పడగలమున నభిప్రాయముతో బొంబయినుండి వారు చెన్నపురి కరుచెంచిరి. బొంబయి పట్టణముందు మొదట స్థాపింపబడిన నీ

యాంధ్రపత్రిక సేవనరకు దేశమున కంతటి సేవయొనర్పినదిన్ని సేవ వేరుగ చెప్పబనిలేదు. వారి పత్రికను స్థాపించుట వారి వ్యాపారము నభివృద్ధిజేసుకొనుటకేమాయను నభిప్రాయము కొందరకు కలిగియుండెను. “ఏ పిల్లియైనను ఎలకను పట్టవలెను.” (నవ్య) ఏ యుద్దేశముతో నీ పత్రిక స్థాపింపబడినను సేవనరకు రాజకీయ, మత, సాంఘిక, విద్యాకాఖిలం దమూల్యమును సేవలను గావించెననుట కెట్లనందియుములేదు. “ఈ రెండు పత్రికలకు మాత్రమే ఏల సన్మానము చేయవలెను. ఇంకను ఆంధ్రదేశములో ఆంధ్రాంగ్ల పత్రిక లేన్నియోగలవు. నానినిగూడ ఏల సన్మానింపరాదు” వదంతు లీయధ్య కొన్ని బయలుదేరినది ఏ పత్రికయైనను, ఎవరిచే స్థాపింపబడినను దేశమునకు సేవ జేయుచున్నదా లేదా. దేశోద్ధరణకు పాలుబడుచున్నదా లేదా? కుల పక్ష భేదములను పాటించక ప్రజా ప్రబోధమునకు గడంగుచున్నదా లేదా యని సమము విచారించదగిన యంశములు. ముఖ్యోపుట్టి పుట్టులో నభించిన పత్రిక లేన్నియోగలవు. నేటికిని దేశమునందు వారపత్రికలు, ద్వైవార పత్రికలు, పక్ష, సూపర్ పత్రిక లేన్నియో వెలువడుచు నేయున్నవి. కాని ఈ పత్రికలన్నియు సంతకర క్రిష్టిలో సన్మానమునకు తగియున్నవియను విషయము నెచ్చునీ యాంశము. పత్రికను నిర్వహించుట ఏమనున నాకితిముందు కట్టుకొనుట వంటిది. ఆంధ్రపత్రిక దైనిక పత్రిక యైనదివ శ్రీ పంతులుగారెట్టి కష్టనష్టముల పాలైనది నేనెరుంగుదును. అనేక అంతరాయములు కలిగినను తమ ఆదాయమునుండి చేతిడబ్బు సంతకనో చెప్పించి పట్టులతో పత్రికను పోషించుచు వచ్చిరి. శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి అమృతాంజనము పాడికుండవంటిది. అమృతాంజనమువై వచ్చెడి ఆదాయమును చెచ్చింపక ఆదినండియు వారు నిలువజేసియుంచినచో ఆంధ్రులలో వారు మొదటి శోభిత్వము లెయ్యెడివారు. కాని వారు తామార్జించిన ధనసంతిని సద్వినియోగ మునర్చుచు త్యాగశీలతై దేశసేవగావించుచున్నారు. శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు జీవించియుండు వరకును అమృతాంజనము నుండునంతవరకును ఆంధ్రపత్రిక కెట్టిలోపము నుండజాలదు. కాని యనంతరము ఈపత్రికయొక్క భవిష్యత్తు ఏమి? శ్రీ పంతులుగారు తమ జీవితకాలములోనే ఈ పత్రికకు తగినవిధి నేర్పరచి పత్రిక ఒకరి దయాదాక్షిణ్యములపై నాధారపడి యుండకుండునట్లుగ, స్వతంత్ర సంస్థగ నొనర్చి, రోజులలోని పట్టణములకు పల్లెలకును వ్యాప్తిపొందించి ప్రజలెల్లరచే చదివించు నరకాశము కలగజేసినచో నీమహానీయునీశ్రీ శాశ్వతముగ నిలచియుండగలదని నాదృఢ విశ్వాసము. (వినుడు, వినుడు, హృద్వసులు) వారు చెన్నపురికి చేరిన పిదప వారు నాకు పరమమిత్రులైరి. వారికిని నాకును ఏవిషయమునందును భేదాభిప్రాయము లుండజాలవు. దేశమునందు పండిత పానకకోటికి, సమస్తకులముల వారికిని, సమస్తజనుల కింతటి మహాత్సేవ గావించిన ఆంధ్రపత్రికకు సన్మానింపరాదను మూఢు డెవ్వడును యుండజాలను. ఆంధ్రమునందు పత్రికలే కొరతనడియుండిన దినములలో 40 సం॥ లు క్రితము “ఆంధ్రప్రకాశిక” ను స్థాపించి నిర్విఘ్నముగ నడిపిన శ్రీ ఏ. సి. పార్థసారథి నాయుడుగారే జీవించియుండినచో వారిపు డగతాంబూలమున కర్జులైయుండేది వారు. (వినుడు, వినుడు.) జాతి, కుల విమర్శలులేక ఆంధ్రులెల్లరు సేవనరకులకరించుటయే శ్రీ పంతులుగారికిని, ఆంధ్రపత్రికకును ప్రజలలో గల అభిమానమునకు నిదర్శనము. కృష్ణాపత్రిక 1902 సం॥ న శ్రీ దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి సంపాదకత్వముక్రింద వెలువడి వారికి కొంతకాలము శ్రీ కొడాలి శివరామకృష్ణరావుగారు వారికి తోడ్పడియుండిరి. 1905 సంవత్సరమునుండి శ్రీ మట్నూరి కృష్ణారావుగారి వశమైననాటినుండి, వారు పత్రికాపోషణకై తమ స్వతంత్రమునైనను వెచ్చించుటకు వెనుదీయక సేవనరకు జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నారు. వారి సంపాదకీయ వ్యాసములు చదివి బ్రహ్మానంద మనుభింపనివారుండజాలరు. ప్రస్తుతము ఆంధ్రపత్రికయందు సంపాదకీయ వ్యాసకర్తలకు శ్రీ చల్లా శేషగిరిరావుపంతులుగారు ఆంధ్రపత్రిక సేవిధమైన ప్రమాదములకు లోనుజేయక తమ చల్లనివాతలతో నిర్విఘ్నముగ నడిపించుచున్నందున శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి విశ్వాసమును చూరగొనియున్నారు” అని పలికిరి.

జాగర్ల మూడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారు ఎం.ఎల్.సి.

జాగర్ల మూడి కుప్పస్వామి చౌదరిగారు, పిమ్మట ప్రసంగించుచు, ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలయెడల, ఆంధ్రదేశమున నాబాలవృద్ధమును, గౌరవాభిమానములు లేనివారుండజాలరనియు, తన పత్రికలయెడల గౌరవమును వెల్లడించుట కవకాశమునొస

నందుకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి. ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు గత 28 వత్సరములుగా, ఆంధ్రదేశమున గావించుచున్న సేవ నానాముఖముల వ్యాపించియున్నది. ప్రస్తుత మిచట జగుగుచున్న సత్కారమే, వారి సేవల, కాంక్షలలోక మంతయు సేవిధముగ కృతజ్ఞయై యున్నదో నిదర్శనము. సేవ ఈపత్రికల నిరంతరము చేయుచుండు విద్యార్థిని. ఏ దేశమునగాని ఏయొక్క రాజకీయ వేత్తయు చేయగలిగినదానికంటె, సేవపత్రిక నెన్నియోమడుంగు లధికము. జేయుచున్నది. సేవ ఆంధ్రదేశము లొనర్చుచున్న ధన్య వాదములకిది యెంతయు దగియున్నది. ఆంధ్రలోకముమాత్రమీ పత్రికల కొన్నాంశమైన సహాయమును గావించుటలో చాల వెనుకబడియున్నది. మనలో వెవ్వరును, వారి కష్టముల పొల్లూని, సహాయ మొనర్చుట కాశోక్తులమునకు నచ్చినట్లుల వినియుండలేదు. కాని ఒక విషయమునమాత్రమీ ఇర్దురు పత్రికాధిపతుల నొక శోరక శోరవలసియున్నది. వీరు చలనశక్తిగల పత్రికారచనా శక్తియొక్క మూర్తులు. వీరు, ఆంధ్రయువకులలో నెక్కువమందికి, తమ పరిచయభాగ్యము నొసగి, పెక్కుండు పత్రికానిర్వహణ సమర్థుల తయారు చేయవలసియున్నది. వారింతవర కట్టి యవకాశము నాంధ్రయువజన ప్రపంచమున కొనంగియుండలేదు. అవిధముగ ననేకమంది యువకులు తరిఫీదును నంది, వారి స్థానము నాక్రమింపగలిగినపుడే, వారు ప్రస్తుత మొనర్చుచున్న సేవ, వారి యనంతరముగూడ శాశ్వతత్వమును బడయగలదు. ఇందుకుగా నొకకలాశాల నేర్పరచియో, లేక, ఇతర విధమున సనతుల కల్పించియో తన ఏర్పాటుల నొనర్పవలసినదని గోరుచు, వారు దేశమున కింతవరకును చేసిన ఆమోఘమున సేవకు నా కృతజ్ఞతను మరియొకమారు తెలుపుచున్నాను” అని కుప్పస్వామి చౌదరిగారు నుడివిరి.

గంపలగూడెము జమీందారు

గంపలగూడెము జమీందారుగారు, కోటగిరి వెంకటకృష్ణరావు బహద్దరుగారు “ఏమాత్రము జంకును గొంకును పోక, వెనుకంజవేయక, ప్రజాశ్రేయస్సునే హృదయమునం గోచుకొని సత్యముకొరకు పోరాడుటయే వారాపత్రికల డ్యూటీ” ధర్మమనియు, అట్టి ధర్మమును కృష్ణాంధ్రపత్రిక లెంతవరకు వేర్చెనని యాలోచించినయెడల, నవి యాదర్శములు ప్రశంసనీయులుగ నిర్వర్తించెనని ప్రతినాదము అంగీకరింపవలసియు, ఇట్టిపత్రికల సన్మానించుటలో, ఆంధ్రులు తమను తామే సత్కరించుకొనిన వారగుచున్నారనియు నుడివిరి. కృష్ణాపత్రిక, ప్రారంభమైనదాది, ప్రజలలో గలిగించిన జాతీయప్రబోధము, ఆప్రతిమానము, ఆంధ్రయువకుల యందు జాతీయాభిమానమును, స్వభావాభిమానమును పెంపొందించినది పత్రికయందలి సంపాదకీయములే కారణము. కృష్ణాపత్రికను నిరంతరము పఠించువారలలో తానొకడు. తనకు ప్రస్తుతమున్న జ్ఞానముగాని, కవిత్వభోగిగాని, మాతృదేశ గౌరవముగాని, కృష్ణాపత్రిక ప్రసాదమువలన లభించినవే. ఆంధ్రవృత్తిత్వమును నిలిపినది కృష్ణారావును, వారి స్వతంత్రవైఖరియు చెక్కుచెదు రెరుగని ధైర్యసాహసములును ఆప్రతిమానములు. కృష్ణారావుగారి లేఖని నిరంకుశమైనది. ఈపత్రికల సన్మానము వెనుక నెప్పుడో జరుగవలసినది.

కృష్ణాంధ్రపత్రికలు రెండును, ప్రారంభమైనదాది, జాతీయోద్యమమును ప్రేరులని ధైర్యముతో బలపరచి దేశదాస్యమును బోకార్చ సమకట్టినవగుటచే, నింత ప్రజాభిమానమును జూరగొనగలెను. ఆంధ్రపత్రికలో, కృష్ణాపత్రికయందుండు సంత ఘాటు లేకపోయినను, వెనుకపడని సాహసధైర్యములతో చక్కని భావప్రకటనముగలిగి, దేశమున కనితరసాధ్యముగ సేవ జేయుచున్నది. ఈ రెండుపత్రికలును, పరస్పర పరిపూరకములు. రెంటిలో నేదిలేకపోయినను, దేశమున కది తీరనికొరతయే యగుననుట నిస్సంశయము. ఈరెంటిలో నేదియు పడిపోకుండ జూచుకొనవలసిన బాధ్యత ఇర్దురపైనను గలదు. ఈ రెండు పత్రికలకును భగవంతుడు చిరతర జీవితైశ్వర్యముల భగవంతుడు ప్రసాదించుగాక యనిగోరుచున్నాను అని కృష్ణారావుబహద్దరుగారు నుడివిరి.

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు

దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, ఆంధ్రదేశచారిత్రమునం దీదినము మహాప్రాముఖ్యమైనదనియు, మహాసభదినమనియు నుడివిరి. ఈ మహాసభయొక్క ప్రాముఖ్యమును, ఇప్పటివారి కంటెనుగూడ రాబోవు తరములవారు బాగుగ గమనింపగల్గుదురు. ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికాధిపతు లిర్దురును, నాకాబాల్యస్నేహితులు. వారిసేవలు, ఆంధ్ర మహాజనులచే నేడి విధముగ సన్మానింపబడుచుండ జూచుభాగ్యము నాకబ్బినందు గిలకు నాకెంత సంతసముగనున్నదో వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు.

నాగేశ్వరరావు ఇప్పుడెంత ప్రశంసలను గాంచి, ఎట్టి త్యాగ నిరతుడో, అన్న అనుమానమునకు నన్నియుగమునే యుండేదివాడు. అతని ప్రతిభ, యశస్విన్యములు బ్రహ్మాండముగ పెరిగి, దేశము సంతట నాక్రమించుట తప్ప, వారెంత యెక్కువయ్యెనని పడు. వారిని చూచునపుడు, కాళిదాసు రచించిన "ఆకాశ సదృశ" ప్రస్థానమునకు పోలికలున్నవి. ఈ స్థానము నాగేశ్వరరావుగారికి బాగుగ వర్తించును. వారిని సన్మానించుట కిప్పుడెంతయందీ మహాజనులు, అనేక ప్రాంతములనుండి ఆరుదించి సమావేశమగుటయే వారిపై ఆంధ్రులకు గౌరవమునకు నిదర్శనము. ఆంధ్రకృష్ణా పత్రికలు ప్రారంభమైన కాలములో, ఆంధ్రభాషయని న నిరసన ముమెందు. అట్టిస్థితినుండి, ఆంధ్ర వార్తాపత్రికలనిన, ఇంతటి అనుపమాన గౌరవమును గలిగింపజేసిన పత్రికలయొక్క ప్రభావమే కృష్ణాపత్రిక బంధులూ ప్రారంభింపబడి కొన్ని వత్సరములైనను కృష్ణాపత్రిక, కృష్ణారావుగారు, దానిని తీసుకొని కడుసమర్థతతో నిర్వహించిరి. ఆకాలములో, ప్రస్తుతమున్నంత కొద్ది రాజకీయములేవు. ఏ ప్రభుత్వోద్యోగుల వక్రచర్యల బయలుపెట్టి విమర్శించుటయే, మహాగొప్ప, సాహసకార్యముగ నబ్బరమండెడివారు. ఈ రెండుపత్రికలు, ప్రజలలో బ్రశంసనియ్యును దైర్యసాహసములను, త్యాగశీలతను, గాఢముగ జాతీయభిమానమును, ప్రభుత్వపక్షముగ వ్రేలు. వెనుకటిరోజులలో, ఏనల్లరు విద్యార్థులూ, కాంగ్రెసునకువెళ్లుట, వారునల్ల రోజునాడెంతో రాజకీయముచేయుటతోడనే, మహాదేశభిమానముగను, దేశసేవగను పరిగణించుచుండెడివారు. ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలు, అట్టి స్థితినుండి మార్చినవేను. ఇప్పుడు రాజకీయములు, ప్రజాసామాన్యములొక్కసాము. విద్యార్థుల పై భ్రాంతి పూర్తిగా తొలగిపోయినది. సామాన్యజనములు, ఈరోజులలో, రాజకీయ విషయములయందు ప్రకటించుచున్న విమర్శవాక్యకే, ఆరోజులలో అనూహ్యముగ నుండెడిది. ఈపరిణామమున కంతకున కృష్ణాపత్రికలే కారణము. అనగా నారెండుపత్రికలన్నియును సంతోషము చేపూర్వమున నేను చెప్పుటలేదు. ఆంధ్ర వార్తాపత్రిక లన్నియు ఈ మహాదయమును సాధించుటకు తమతమకృతిననుసరించి తోడ్పడెను. వానికన్నిటికిని, ఈరెండు ప్రాముఖ్యముగాన, వీనిని కేంద్రముగాని. ఈ దినమున జరుగుచున్న సన్మానము, ఆంధ్రదేశమునందలి వార్తాపత్రికా నిర్వహణోద్యమమున కంతకునుగాని, ప్రత్యేకముగ నీ రెండు పత్రికలకేయని భావింపరాదు.

మన దేశములో పత్రికా నిర్వాహకులకు గలుగుచుండు గొప్పచిహ్నము, ద్రవ్యాభివృద్ధి ఇతరదేశములలో వార్తాపత్రికలకు లక్షలకొలది చందాదారు లుండుట. కాని మనదేశములో మాత్రము అంతప్రభావ మింకను గలగలేదు. చందాదారులకు పాఠకుల సంఖ్య పెచ్చుననేగాని పత్రికానిర్వహణం జయప్రదముగ సాగలేదు. ఆంధ్రపత్రికలంటి పత్రికగూడ పత్రికత్వమున చాల నష్టముతో నిర్వహింపబడుచుండెడిది. 1916 సం॥ లో ఆంధ్రపత్రిక తెక్కల నేను పరిశీలించగా వేల నష్టము గన్నదెను. పరిశీలన తీర్పుడైనను ఎక్కువగ మారెననిచెప్ప వలెలేదు. ఇట్టి కష్టములలో ప్రజాభ్యుదయమునే పరమావధిగ నిడికొని, నిర్విఘ్నముగ నీ పత్రికలు నిర్వహింపబడుట సగర్వముగ చెప్పుకొనదగిన విషయము.

దువ్వూరు సుబ్బయ్యగారు

శ్రీమతి తరపున గొల్ల భీమవర్మగారు ప్రసంగించుచు, శ్రీమతి దేశభాష పత్రికలకు చందాదారులై వానిని ప్రోత్సహించి, స్వీయాభివృద్ధినిగూడ సాధించుకొనవలెనని ప్రబోధించిరి. ఇదివర కంతగాకపోయినను, ఆంగ్ల భాష పరిచయముగం ఆంగ్లప్రతిభలలో, దేశభాష పత్రికలయెడల నిరాదరణభావము, నిరసనభావమును ఇంకను గలదని చెబుచు, ప్రజలు దేశభాషలపై నిరసన భావమును వదిలి స్వభాషాభిమానములను సంతరింప జాతీయ విముక్తి దుస్సాధ్యమని నుడివిరి.

డాక్టరు పట్టాభినీతారామయ్యగారు

హర్షధ్వనులు చెలగ ఉపన్యసించుచు, శ్రీ అమలపల్లి నారాయణరావుగారి కార్యదీక్షను, పట్టుదలను ప్రశంసించుచు, వారేకార్యమునై నను సంకల్పించినచో అది కొనసాగునట్లు పట్టుపట్టెననియు, వారు కోరుటచేతనే తా నానాడు మాట్లాడుట కంగీకరింపక తప్పనిసరియాయెననియు పలికిరి. "కృష్ణా" పత్రిక స్థాపించిన గౌరవము దేశభక్త కొందఱు వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిది. వారిచిత్రించిన మెలగ, వారిదృష్టి తీక్షణమైనది, గొప్ప రాజకీయవైద్యులు, అనంతరము బర్మాకువెళ్లి గౌరవము పొందినవే, అఖండమైన పనిచేసినవారు అనట పల్లి నారాయణరావుగారు. బర్మాలో మాత్రముగండి, అనేకకష్టములకు లోనగుచున్న తెలుగువారి కష్టముల నెడబాసి, వారి సౌకర్యము లానగూర్చుటకై తా మష్టకష్టము లనుభవించి, మానసము దావాలకునుగియై తుదకు ధీరుడుగ బయలుదేరిన మహానీయు డీతడు. అట్టివారు "ప్రమాణమంతరికరణ ప్రవృత్తయః"

అను న్యాయమునొప్పున లెచు యంతకరణము ననుసరించియే యంతటి మహాకార్యమును సాధింపజాలెను.

అభినందనపత్రములూ సంస్థలనుమాత్ర మభి నందించి వ్యక్తులను ప్రశంసించుటకుండ నుండినచో నే నెక్కు యు సంతసించెడి వాడను. మనము సంస్థలకు వీరిని పూజించుచున్నామేగాని పెద్ద, చిన్నతారతమ్యములనుబట్టిగాదు. వీరిరువురిలోనెగాదు. పత్రికా ప్రచారకులందరూ నెట్టితారతమ్యమునులేదు. "ఆంధ్రప్రకాశిక" "సంపాదకులకు" ఏ. సి. హర్షసారధినాయుడుగారు జీవించియున్నచో నిస్సంశయముగ వారును ఈ సన్మానమున కగ్రసేత మధిష్ఠింపవలసినవారై యుండురు. శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు బొంబాయినుండి ఆంధ్రదేశము నంతటి నేకదృష్టితో సుపరిశీలించి, దూరదృష్టి, విశాలభావములు గలవారై ఈయాంధ్ర పత్రికను స్థాపించిరి. కృష్ణాపత్రిక విషయములో సంస్థలగాని గౌరవము వ్యక్తికిగాదు. సంస్థాపకులైన శ్రీ దేశభక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారికే గౌరవముజేయవలెను. (హర్షము) తరువాత కష్టించి, మిగుల ప్రయాసపడి పనిచేసినది శ్రీ అమలపల్లి నారాయణరావుగారు. ఆయుభిమానముచేతనే బర్మాకువెళ్లి కార్మికపత్రిక పెట్టుకొని "మాజినీ"వలె చిరునామాలు వైతము న్యయముగా నాసికొను చుండెడివారు. కొంతకాలము నేను పనిచేసి, నేనుస్వయముగ చిరునామాలు నాసికొనెడివాడను. ఇది యన్నియు లాభములువచ్చునని పెట్టుకొనిన పత్రికలు కావు. వీరుచేసిన త్యాగఫలముగ లాభములువచ్చిన రావచ్చును గాని ముందుగా నాయుద్దేశములు లేవు.

పూర్వము మహాసాహజ్యమును స్థాపించిన హర్షనగ నుడు 5 సంవత్సరముల కొకతూరి ప్రయాగసంగమమునకు జని తనధనసర్వస్వమును త్యజించి వెళ్ళుచుండెడివాడట. ప్రతిసంవత్సరము డిసెంబరునెల తనకుండెడి ధనమంతయు త్యజించి, మరల నూతనముగ ధనమును ప్రాగుచేయునని విశేషముగాని గూర్చి చెప్పెదరు. అ ను దినము దానధర్మములందు ధనమును త్యజించెడి మహాత్యాగి శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు లేనిచో ఈసంస్థ పెట్టుకొని ఒకలక్ష రూప్యములు బాంకులో నుండవో? నష్టమునకై నను వెనుదియక, "భారతి" మొదలగువానినెల్ల తలపై నిడుకొనిపోషించుచు, నిరాదరణముగ భాషాసేవను జేయుచున్నారు. శ్రీ కృష్ణారావుగారిని గూర్చి వారికిని నాకులగు అన్యోన్యగాఢ సంబంధముచే ఎక్కువగ చెప్పవలెను. వారు మిగుల నిరాదరణులు. వారి నిచ్చుటకే రప్పించుటకే విశ్వప్రయత్నమైనది.

"విశ్వదాత" నాగేశ్వరరావుగారు

ఆంధ్రపత్రిక భవిష్యత్తునుగూర్చి శ్రీ రంగయ్యనాయుడుగారు ప్రజలెల్ల ముగియుండు మూలము బయల్పరిచిరి. ఈవిషయమై తనప్రయత్నము చేయవలెనని పంతులుగారి సంకల్పించిరిని నాభావము. గాంధీమహాత్ముడు "ఆంధ్రదేశములో నే నెచ్చటికేగినను, ఏసంస్థకుపోయినను, శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారి ధార్మికమే" యని ప్రశంసించియుండిరి. వారు నాగేశ్వరరావుగారిని (యునివర్సెస్) (ప్రావైడర్) "విశ్వదాత" యనిరి. ఇకపై మనము వారిని "విశ్వదాత" యని పిలువవచ్చును. (హర్షధ్వనులు)

కృష్ణాపత్రికలు రెండును దేశసేవ జేయుచున్నవి. యీ పత్రికల కొకవంక రాజగోపాభయ మెప్పుడు వెంబునండును. సంపాదకుల కష్టములనేకములు. ఈ వల విమర్శనజేయవలెను. ఆవల నీచభావములకు లోనుగాకుండవలెను. ఒకవంక రాజగోపాభయముండవలెను. అటుల నిదేశ తీయము సంతటిని దృష్టిపథమునుండి తొలగింపకుండవలెను. జాతీయభిమాన మన సరము. ఆవల విశ్వజనీన భావము మరుగుపడరాదు. కావున నీ రెండు పత్రికలును జాతీయతకు స్వరాజ్య సంపాదనకు సాధనములై విలసిల్లుగాక యని గోరుచున్నామని పలికిరి.

శ్రీ శనకపల్లి రామస్వామి గుప్తగారు

మాట్లాడుచు 1883 సం॥ మొదలు 1888 సం॥ వరకు శ్రీ నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని చిన్నతననుండే ఎరుగుదు మని యు అందుచే వారి సన్మానమున తమ కత్యంత సంతోషదాయక మనియు వారదృష్ట జాతకులనియు పిన్ననాటనుండియు వారు నిర్మలాంతర కరణములు నిరాదరణులును, ధార్మిక చింతను లనియు, వారొకప్పుడు దేశనాయకులౌదురని వారి చిన్నతననుండే జ్యోతిషము చెప్పబడెననియు పలికిరి. నాగేశ్వరరావుగారి ఆంధ్రపత్రికకు నిపుణులగు న్యాసకర్తలు లభించినందులకు శ్రీ చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారికై గుంటూరు వారెంతయు గర్వింపవలసినదియు పలికిరి. శ్రీకృష్ణారావుగారి గుంగణముల క్షీరించిరి.

శ్రీమతి యామినీపార్ల తిలకమ్మగారు మాట్లాడుచు భాగింతదేశమునంటి స్వతంత్రములేని దేశములో, స్వభాషకు గౌరవములేని యాదినములలో నిటి పత్రికారాజములను స్థాపించి ఆంగ్లభాష నేర్వని తమభోజిశ్రీలకు తిడికెరులకు, విద్యాప్రబోధముసరి దైర్యసాహసములు గల్పించి, అభివృద్ధికి దచ్చినందుల కపత్రికాధిపతుల సన్మానించుట ప్రజలందరయొక్క

శ్రీయుత జ్యోతిషదాసుగారు

నిరశన ప్రాముఖ్యమును విడువ నేను అంత్యావస్థయందున్నాడు. శివము కలకత్తాకు రవానా జేయుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

విద్యుత్ కర్మమనియు, రెండుకోట్లపైగా సంఖ్యగల ఆంధ్రులలో ఆంధ్రపత్రికకు కనీసము 20 లక్ష 30 వేలు చందాదారులయినను తెలుగులు భాగ్యము గావనియు, శ్రీ. ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు ఉత్తరభారతమున న్యాసరాజములనాయుటయేగాక తెదనుజ్యును ప్రసారముగూడ కలిగి ఆదర్శప్రాయులయి యున్నారనియు పలికిరి.

ఉమా ఆలీషా కవిగారు ఉపన్యసించుచు యీమహానీయు లిరువురును లోకకళ్యాణమునకు తమసర్వస్వము సర్పించి తమ తమ పత్రికలద్వారా దేశమున కంతటి మహాత్మ్యము చేసియున్నారో నిజముగ తాము వెల్లడింపజాలమనిరి. ఈపత్రికలు రెండును మానవ హృదయతేజములందు జాతీయరూపకమైన, కళావిజ్ఞానరూపకమైన, ఆర్థరూపకమైన, ఆధ్యాత్మికరూపమైన బీజముల నాలుకేసి, తల్లితల్లియుగ హృదయపూర్వకముగ నీ సన్మానమును బొందుచున్నవనియు, అక్కరకాలము నాడు పైజియను కవి భారత బాంబరామాయణములను ఛాన్సీ భాషయందు న్రాయగ అక్కర స్వయముగ నాతని సత్కరించెననియు, కృష్ణ దేవరాయలు పెద్దనపట్టే బహుళాకరించెననియు, అట్టి పురాతనసాంప్రదాయమును పునరుద్ధరించి శ్రీ. అమలపల్లి నారాయణరావుగారు దేశమునకు మహాపకారమును గావించి రనియు, నాగేశ్వరరావుగారు, కృష్ణారావుగారలయందు ఆంధ్రులకుగల సంపూర్ణ భక్తిప్రేమ లీ మహాసభలనల ప్రకటితము లగుచున్నవనియు, ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల సన్మాన మున్నిజాతులకు, అన్నిసంఘముల, కందరుస్థులకు సంబంధించినదనియు, శివ కేశవులం బోలిన వీరు భయలకు గావింపబడిన సన్మానమై హి కముగాక ఆధ్యాత్మికమైదనియు. ఇట్టి సన్మానము మహారాజులు, చక్రవర్తులు యూనివర్సిటీవారలచే జనుపబడవలసియుండెననియు, ప్రజలే తామిట్లు సత్కరించు యెంతయు గణనీయమనియు, సూర్యుడు సముద్రమునుండి ఆవిరిని గ్రహించిర్వముగూర్చి ప్రపంచమున కొసంగి ఫలసస్పృశ్యుడైయున్నట్లు నాగేశ్వరరావుగారు ద్రవ్యమును పండించి దేశాభివృద్ధికై వెచ్చించుచున్నారనియు, నాగేశ్వరరావుగారు, ఆంధ్రులలోపించువులకేగాక మహమ్మదీయులనును అత్యంత గౌరవింపవలసియు పలికిరి.

గానసభ

ఉపన్యాసములయంతరము, చెన్నరాష్ట్రమున, ముద్ర సిద్ధులగు ద్వారం వేంకట స్వామి నాయుడుగారు (పీడే) కోలంకట రాజగారు (చుండంగము) పండిత పామర జనానందకమగు, అసమానపాండిత్య, ప్రతిభలతో, నాలుకచ్చేరి యొనర్చి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. గంటూకముండి ఆహ్వానింపబడిన, రామదాసు మేళమువారు, సన్నాయిలు లెల్లర నాకర్షించెను.

శ్రీ. జయంతిపురం జమీందారుగారు అగ్రత్యులకు, అతిథులకు వందనము లర్పించిరి. పిదప సభముగ నెను.

నాటక ప్రదర్శనము

రాత్రి 10 గంటలకు, ఆంధ్రకృష్ణాపత్రిక లా హోట సంఘమువారి యాజమాన్యమున ఆంధ్రదేశమున సుప్రసిద్ధములగుచుండి నేర్పరునాటకమునుండి కొన్ని కొన్ని భాగములు, ప్రదర్శించి, అతిథుల నానందింపజేసిరి. ప్రవేశము అతిథులకు మాత్రమే యుద్దేశింపబడుటచేతన, ప్రత్యేక నాటకములకు టికెట్లు విక్రయింపలేదు. తదితరులు చాలవందలమంది, నాటక దర్శనా కతూహలలై యరుదెంచుటచేత గుంపు అధికమై నాటకశాలలోనికి ప్రవేశము విషయమై చాలఅలజడికిని అల్లరి కని, కారణమయ్యెను. కాని తుదకా హాస్యసంఘమువారు వెచ్చిన వారి కందరకు నుచితముగ ప్రవేశమునుగట్టచే వెంటనే అలజడి యంతయు నుపశమించెను. ప్రదర్శనమును ప్రారంభించునంత,

విశాలమగునాటకమందిర మంతయు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను.

1. రామదాసు, 2. భారత నాటకము, 3. కన్యాశుల్కము, 4. బొబ్బిలి, 5. నర్తనశాల, 6. సారంగధర నాటకములనుండి ఒక్కొక్క రంగమును ప్రదర్శించుటకు మొదట నుద్దేశించిరి. కాని వ్యవధిజాలక తుదకు నర్తనశాలనుండి ఒక రంగమును ప్రదర్శింపకయే విడచివేయవలసినవైను. అందుచే మిగిలిన 5 నాటకములనుండి మాత్రమే ఒక్కొక్క రంగము ప్రదర్శింపబడెను.

రామదాసు నాటకమున యోగి పుంగవుడగు కబీరు, భద్రాచల శ్రీరాముని దర్శించుటయు, అచ్చటి అర్చకు లాతని తిరిమివేయుటయు, వారికి బుద్ధిగరుడవలచి శ్రీరామచంద్ర భగవాను డవ్యక్తుడగుటయు గలరంగము ప్రదర్శింపబడెను. కబీరు పాత్రధారణమునకు అంగదేశమున అసమానుడని విఖ్యాతి గాంచిన పరవ్రతరెడ్డి రామచంద్రా రెడ్డిగారు కబీరు పాత్రను ధరించి, సభ్యుల భక్తిపరవశుల నొనర్చిరి.

మహాభారత నాటకములనుండి, పాండవ సంపద దర్శనజనిత అనూయా పరిభవాగ్ని జ్వాలలచే దహ్యమానుడగు దుర్యోధనుడు, పాండవ పరిభవాభిలాషా న్నాడుడై చింతించురంగము ప్రదర్శింపబడెను. శ్రీయంత యడవల్లి సూర్యనారాయణగారు దుర్యోధనపాత్రను వహించి, ఆ నాటకమునందు చిత్రితుడైన దుర్యోధనుని భావప్రకాశ, ప్రకంపనములను నిరవహాసముగ ప్రకటించి సభ్యుల అభినందనముల చూరకొనిరి.

కన్యాశుల్కమున, మధురవాణి లుభావధానులు రామ పృథంతులు గలచి, విభగ్ను నయిన లుభావధానుల వివాహమును గురించి చర్చించురంగము ప్రదర్శింపబడెను. అంగదేశమునందన్ని ప్రాంతములవారికిని అభిమాన నటులగు శ్రీయంత పానం నరసింహారావుగారు మధురవాణిపాత్రను వహించిరి. పంగర వేంకటసుబ్బయ్యగారు లుభావధానులపాత్రను, కుప్పా శ్రీరామ శర్మగారు, రామపృథంతులపాత్రను ధరించి మొదటినుండి తుది వరకును, కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టిం చుపై పాత్రధారులు దీనిని కడుసమర్థతతో నిర్వహించిరి. బొబ్బిలి నాటకమున, పాపారాయుడు, విజయరామరాజును హత్యచేసిన రంగము ప్రదర్శింపబడెను. సుప్రసిద్ధ నటులగు నెల్లూరు నగరాజరావుగారు, పాపారాయనిపాత్ర వహించిరి. పాపారాయుని భీష్మత్వ, భయానకరసముల నద్భుతముగ ప్రదర్శించుచు భారత సారథి నాటకమునందు, రాజరాజనరేంద్రుడు, చిత్రాంగి సంభాషణరంగము ప్రదర్శింపబడెను. పిల్లలమరి సుందరరాయయ్యగారు రాజరాజనరేంద్రునిపాత్రను, పానం నరసింహారావుగారు, చిత్రాంగిపాత్రను ధరించి, ప్రశంసనీయముగ నిర్వహించిరి.

జతీంద్రదాసుగారు

అంత్యావస్థకు వచ్చుట

ఖర్చులవిషయమున పంజాబువారి పట్టుదల

లాహోరు, సెప్టెంబరు 9:—జతీంద్రదాసుగారికి నేడుదయమున జ్వరములేదు. మూడురోజులనుండి నీరుగూడ త్రాగుట మానెను. నిన్నను నిద్రలేదు. నాడి 80 నొ॥ గలదు. ఇతర సితిగతులు యధావస్థ గలవు.

శివవర్మగారిపీఠి హత్యకు చెడిపోయెను. మొన్నను బలవంతముగా భోజనమిడుటచే ఇట్లు సంభవించెను. రక్తము కక్కుకొనెను. దిబ్బాయి స్వీయ, అజయఖోషు, కిశోరిలాలు గాడ్లగూడ రక్తవస్త్రమున జేసికొనినందున వారికిగూడ బలవంతపెట్టుట మానిరి.

జతీంద్రదాసుగారి సితిని తెలుపగోరుచు వాని సోదరుడగు కిరణీచంద్రదాసుగారికి సుమారు 12 తం తి వార్తలు వచ్చినవి. సుబాసు చంద్రోజీగారు మాధుసు, ఊర్మిశా దేవిగారు పునానుండి తంతివార్తల నందిరి. కిరణీదాసుగారు అంత్యావస్థయందున్నదని బదులుపంపిరి. అంత్యమే సంభవించునో వానిశేషమును కలకత్తాకు పంపునిమిత్తము పంజాబులో నాయకులు ధనము వసూలుజేయుచున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములేవియు ధననియ రాదనియు, యిచ్చినవో పంజాబువారు తమ కమర్షియగ నెంచుచున్నారు. డా॥ గోపిచంద్రగారు డెఫెన్సు, కాంగ్రెసు సంఘముల తరపున అంత బాధ్యతను వహించిరి.

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాట్లు

లాహోరు, సెప్టెంబరు 10:—దాసుగారు జెయిలులో చనిపోయినవో లాహోరుయందు ప్రభోధమేమియు జరుగకుండ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు యేర్పాట్లు చేయుచున్నారని ట్రిబ్యూను ప్రతిక డెలుపుచున్నది. శివమును పెద్ద పోలీసుడగు మతో బండిపై రైల్వేస్టేషనుకు గొంపోయి యెవ్వరికి తెలియకుండ ప్రత్యేకపు బండిలోనుంచి, అతనిసోదరుడగు కిరణీదాసు స్టేషనువద్దనే కలసి వెంట కలకత్తా సామగ్రిని కొరనున్నారు. చని పోయినవో వార్త ముందుగ బయటకు తెలుపకుండుటకు తగు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికల సన్మానము

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘముయొక్క అభినందనము

ఆంధ్రకృష్ణాపత్రిక లాంగ్రహామికి యిరు దిద్దెరు వత్సరములుగజేసిన యమూల్యముగ నే వ ను ఆంగ్రులుగుర్తించి నేవాసన్మానమును జరుపఁదలచుకొని యాసన్మానము నత్యంత జయప్రదముగ జరుపఁబడినందులకు ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘము తరపున మానమధికానందమును వెల్లిబుచ్చుచున్నది. విశాల ఆంధ్రావనియందు విజ్ఞానబీజములను వెదజల్లి ఆంధ్రజాతీయత నేకోస్మృతముగఁ బ్రపంచపజేసి ఆంధ్రవారాపత్రికామత్తులకు అదర్శప్రాయములగు వెలసిన యీ రెండు పత్రికలను ఆంధ్ర విద్యార్థిలోకము పవిత్రప్రాయములగు నెంచుచున్నది. కృష్ణాపత్రిక వ్యంగభాషాప్రయోగమునకును ఆంధ్రపత్రిక ఆధునిక ఆంధ్రభాషా పరిణామమునకును మూలకందములై ప్రకాశించినవి. ఆధునికాంధ్రజాతీయతా విజృంభణమునకీ రెండుపత్రికలే కారణములన్నయం దతిశయోక్తి యెంతమాత్రమునులేదు.

కృష్ణాపత్రికాధిపతులగు శ్రీమున్నూరి కృష్ణారావుగారు దేశీయవారాపత్రికాపీఠిని నూతన సంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టి యు, ఆంధ్రపత్రికాధిపతులగు శ్రీదేశికోదారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరాయ మహాశయుండు ప్రాచ్యపత్రికావారాపత్రికా నూత్రములను సమన్వయించియుసన్నాహులైరి. శ్రీనాగేశ్వర రావుగారు తమపత్రికలను సమర్థతతో నిర్వహించుటయేగాక పత్రికాప్రచురణమునకు బూనుకొన్న యువకులకు ధనవాగ్దానో యమలనొసర్చి ఆంధ్రమహాజనుల కత్యంతప్రభావజనియులైరి. వారు మా సంఘముతరపున ప్రకటించుచున్న "ఆంధ్ర హేరాల్డు" అను త్రై మాసపత్రికకు ధనసహాయ మొనర్చుటయేగాక తెలుగుభాగమును, చిత్రపటములను తమ ముద్రణాలయమునందుచిత్రముగఁ బ్రకటించియుచ్చుచు విద్యార్థిలోకముయొక్క కాశ్యతకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారు. ఈ సన్మానశుభోదర్శమును పురస్కరించుకొని శ్రీ నాగేశ్వరరాయ కృష్ణారాయ మహాశయులకు మా అభినందనములను డెల్చుచు వారికాయురారోగ్య శ్రవ్యములనొసంగి చిరకాలమునకు పట్టుగొమ్మలై చెలంగునట్లు శిరసిండుగాఁతమని యా జగన్నిర్మాతనారాధించుచున్నాము. ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము } పరుచూరు సుందరవరదులు చెన్నపురి, 9-9-29 } సంయుక్త కార్యదర్శి

ద్రవ్య శాస్త్రము

ప్రాశెనరు శివరామ్, దినానుబహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు పంతులు, ప్రాశెనర్ వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. యల్, సి. మొదలగు ఆర్థికాస్త్రవేత్తలు, లోకజ్ఞానధురీణు లగువారి వలన ఆంధ్రభాషకు అమూల్యంకార మని వినుతింపబడినది. వెల రు 1-0-0. గ్రంథకర్త

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,

మర్చంటురాజేపల్లిగూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.)

అమలాపురం డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 24/29.

Between

పిటిషనరు:—మోటకూర పుల్లయ్యమ్మ అనే

అచ్చయ్యమ్మ.

And

అన్సౌండెంట్లు:—మోటకూర.

పెదవెంకట్రాజుగారు.

సదరు పిటిషనరు భర్త మోటకూర పెద వెంకట్రాజు గారు అయిన తిల్లిగ్రామంలో తేది 6-2-29 చనిపోయినందు ఆయనకు లోకులపల్ల రావలసిన బాకీలు యాపిటిషనరు రాబట్టుకొనుటకు గాను succession certificate యిప్పించమని అమలాపురం డి॥ ము॥ జు కోర్టులో petition దాఖలు చేసి పున్నది. సదరు పిటిషను 25-9-29 తేదికి వాయిదా వేయబడినది. కాబట్టి సదరు పిటిషను గ్రంథములో యవరికయినను, ఆక్షేపణలు పున్నయట్ల సదరు తేది నాటికి స్వయముగా, గాని, లేదా ప్రిడరు ద్వారా గాని సదరు కోర్టువారి యెదుట ఆక్షేపణలు పున్నయట్ల తెలియపర్చవలెను. లేనియట్ల సదరు తేది సదరు పిటిషనరు certificate యివ్వబడునని యింగు మూలముగా ప్రచురపర్చడమయినది.

వి. ప్రకాశరావు,

పిటిషనరు తరపున అడ్వోకేటు.

ఆంధ్రచిత్రకళాపరిషత్తు

ఉల్లాసదీపిక

శ్రీ కృష్ణాంధ్ర పత్రికలకు తిజ్జనకులకు

శ్రీ కృష్ణరాయ నాగేశ్వర రాయలకు

నమస్కృతాలు పరస్పరాసములు

ఆంధ్రలోక బాంధవులారా!

మీ దేశ సేవాపరాయణతను, త్యాగమును, భావపరిపక్వమును, ప్రతిభను, దేశభావదయమును, విశేషము రాజ్యాంగ తంత్రములను, కళలను, శాస్త్రములను, ప్రశంసించు జేసిన కృష్ణాంధ్ర పత్రికాదర్శణములు, దిగ్భాసీనుములు, సన్న్యములు. తిజ్జనకులగు మీరు కృతకృణ్యులరు. ఈ సభాజనోత్సాహములన ఆంధ్రులు కృతార్థులు. మీ సముజ్జ్వలికై దేవతకు ఈ మా ఉల్లాసదీపికా సీరాజము సమర్పించి తిరింతుము.

చంద్రుపట్ల బాపిరాజు,

చంద్రుపట్ల రామారావు,

కళోపాసకులు.

వంక సూరిశాస్త్రి,

పరిషత్తు నిర్ణేత.

స వ రణ

ఈనెల 5 వ తేదీని వెలువడిన దినపత్రికలో తొప్పెళ్ళ సత్యనారాయణమూర్తి అని పొరపాటున యింటిపేరుపడి ఉండవచ్చును. కాన దయచేసి "చొప్పల్లి సత్యనారాయణమూర్తి, అని పత్రికాపాఠకులు చదువుకొనుదురుగాక, అని సవరణను చేయగలందులకు కోరుచున్నాము. —వేంకటేశ్వరరావు.

వాతావరణ స్థితి

1929సం॥ సెప్టెంబరునెల 10-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	అక్టోబర్ 9 వ తేదీ		అక్టోబర్ 10 వ తేదీ		వ్యత్యాసము
	గర్మ	అల్పగర్మ	గర్మ	అల్పగర్మ	
గోపాల్ పూర్	89	79	0.1	19.8	— 3.6
విశాఖపట్టణము	68	82	...	21.1	+ 4.6
కాకినాడ	90	79	...	19.1	+ 0.8
మచిలీపట్టణము	91	76	...	18.5	— 1.9
కర్నూలు	91	75	+	8.8	— 7.5
బళ్లారి	87	78	...	0.4	— 7.2
అనంతపురం	2.2	— 7.6
కడప	95	81	...	7.7	— 7.2
నెల్లూరు	99	83	...	3.9	— 4.6
మద్రాసు	100	80	...	7.8	— 4.8
కడపూరు	97	79	...	12.8	+ 1.4
నెల్లూరు	98	76	...	6.8	— 9.1
సేలము	96	74	...	6.0	— 10.1
కోయంబట్టూరు	89	70	...	5.8	+ 1.1
తిరుచనాపల్లి	99	77	...	1.7	— 6.6
నాగపట్టణము	96	79	...	7.2	— 1.2
మధుర	101	79	...	2.1	— 7.8
పాంబక్	89	79	...	0.2	— 1.5
పాలంకోట	0.4	— 1.4
తిరువేండ్రము	85	75	...	31.8	+ 5.4
కొచ్చిక్	82	76	+	76.8	+ 9.2
కాలికట్టు	87	78	+	99.8	+ 17.3
మంగుళూరు	88	71	+	122.4	+ 21.6
తెంగుళూరు	88	66	...	4.4	— 10.5
మేర్కార	70	58	0.1	108.5	+ 11.2
కొడైకనాల్	66	51	...	15.2	+ 8.2
కూనూర్	74	50	...	10.0	...

సర్కారులు:—గోపాలపురమును 4 వర్షము కురిసెను. ఆకాశము మేఘావృతమై యున్నది. శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది.

డక్కిను:—మేఘములు దట్టముగా గలవు.

కన్నడము:—మామూలుకంటె 2 మొదలు 5 వరకు ఉష్ణ శుభకముగ నున్నది.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

జనాభా లెక్కలు : హిందూ నిర్వచనము

జనాభా లెక్కలలో రానురాను హిందువుల సంఖ్యనుండి ఏదియో కారణము జెప్పి, కొందరను తగ్గించుట ఆచారమగుచున్నది. హిందూ సంఘాభిమానుల కిది విపాదపాతమగుచున్నది. హిందువులకు ఇతరమతస్థులకువలె, ప్రత్యేకపు నిబంధనలు లేనవి చెప్పవచ్చును. క్రీస్తు దేవునికుమారుడని భావింపనివారు క్రైస్తవులు గాజాలరు. ఇటులనే కొరానుపట్ల ప్రమాణబుద్ధి లేక, మహమ్మదుగారు ప్రవక్తలలో నుత్కృష్టులని విశ్వసించనివారు, మహమ్మదీయులు గాజాలరు. హిందువులమధ్య సామాన్య విశ్వాసములు కొన్నియున్నను, కర్మసిద్ధాంతము పునర్జన్మసిద్ధాంతము వీరికి ముఖ్యమయినను, హింక్షిప్త లొక్కరినే దేవునిగా భావించి, వారిని కొలుకొని హిందువులుగారని తెలుపుటలేదు. హిందువులకు పూర్వజన్మకేళపులను దైవము అని ఎంచు అంతఃకర్మములు వున్నవి. దేవీభక్తులు కొందరు గలరు. జీవవాస్తవ సిద్ధాంతమును విశ్వసించుచున్నవైపులుగలరు. ప్రజలు మరేదేవునియు, ఎన్నటికిని ఏకము గాజాలరు. జరుగుచు విశ్వసించువైపులు గలరు. వేదప్రామాణ్యము, సంగీకరించువారును, అంగీకరింపనివారును గూడ హిందువులలోగలరు. చార్వాకులు, జైనులు, బౌద్ధులు, కాపాలికులు, సాంఖ్యులు, మిఠిసానావాదులు, వేదాంతములు, మున్నగువారందరును హిందువులే యగుచున్నారు. ఇటీవల జనించిన సిక్కులు, ఆర్యబ్రహ్మసామాజికులు గూడ హిందువులుగానే పరిగణింపబడుచున్నారు.

బ్రాహ్మసమాజమునకు జెందిన రామానందచటర్జిగారిని హిందూమహాసభ కధ్యక్షులుగ నెన్నికొని యుండుటయే, దీనికి తార్కాణము. ప్రాచీన కాలమునగూడ, హిందూసంఘ మతివిశాలవంతముగ నుండెను. శబ్దమేబ్రహ్మమనువారు, కర్మయే బ్రహ్మమనువారు, ప్రకృతియే దైవమనువారు, ఇట్టి వారందరో ప్రత్యేకదార్శనికములను సృష్టించిరి. స్థికసాంఖ్యులు, సంచకసాంఖ్యులుగూడ హిందూ ఘమున జేర్చబడిరి. పులందరకును సాంఘిక వర్ణమాత్రము ముఖ్యముగ నుండెను. కాని, యయినను, విశిష్టతలేదు. హిందూసంఘము ప్రపంచమును నయందిముచ్చుకొనెను. మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులుగూడ హిందూసంఘమున పరిగణించు కలసి పోయిరి. రోమన్ కాలిక్యుస్ తుల్య పాఠశాలముకీ దటివరకు, హిందువుల చారమును, జట్టుకట్టుబట్టును అవలంబించుచుండిరి. ఇప్పటికిని మలబారులోని సిరియను క్రైస్తవుల ఆచారములు నాయదుల ఆచారముల బోలి యుండును. హిందూసంఘ మంతకాలము నిలిచి

యుండుటకు, దానియందలి అపరిమితవిశాలభావమే కారణమని చెప్పవచ్చును. హిందూశబ్దమును, క్రైస్తవవాదిశబ్దములవలె ఇదమితమని నిర్వచించుటకు వీలు గనుపించదు. జనాభా సూచించుటకు, హిందువుల సమ్యకములనుగూర్చి ప్రశ్నించి, అందుకు సరియగుజవాబు రానిచో, వారినిహిందువులనిస్థు లొనుండి తీసివైచుట తటస్థించుచున్నది.

కొండజాతులలో పలువురు ప్రకృతి దైవతముల నుపాసించుచున్నను, వీరిలో పలువురకు రామ కృష్ణాద్యవతారముల పేర్లుగాని, పురాణాదుల పేర్లుగాని, తెలియవు. అయినను, ఇట్టివారు తాము హిందువులమని భావించుకొనుచున్నారు. కాని అన్యమతస్థుల మని తలంచుటలేదు. జనాభా లెక్కల వైకానువారు మాత్రము వీరిని హిందువులుగా రనియు, విచిత్రదైవముల నుపాసించు చున్నారనియు, దెలుపుచున్నారు. హిందూసంఘమునకు జెందినవారు, వివిధదైవముల సన్నిధిని పూజించినను, ఎట్టి దేవాలయములలో కొలిచినను, ఇది యంతయు పరమేశ్వరోపాసనయే యనియు, ఎవరిని కొలిచినను అదియంతయు పరమేశ్వరునికే చేరుననియు, గీతాది ఉద్దేశములు చాటుటచే, హిందూ సాంప్రదాయముల నెరుగనివారు, హిందువులని నెవ్వరో, ఎవ్వరు గారో చెప్పటకు అశక్తులగుచున్నారు. ముఖ్యమగుపరిక్ష యొకటియే కలదు. హిందువుల మని చెప్పకొనువా రందరును హిందువులేయని పరిగణించుటదప్ప, అంతకన్నను ఎక్కుడు వివరములలోకి బోవుట ప్రమాదమగును. చిక్కులు పెక్కులు తటస్థించును. హిందూ శబ్దనిర్వచనము విషయమై జనాభాగణతీదార్లకు, విచక్షణ నొసగవల దని, కేల్కారు, జయకరు, డాక్టరు మూంజీ గార్లు భారతశాసనసభలో జేసిన ప్రతిపాదనము, కడు సమంజసమై యొప్పుచున్నది. ఇందువలన అజ్ఞానజనిత మగు నూహల కవకాశ ముండదు. హిందూమతసారాంశము గాంచిన, ప్రపంచము నంతను ఆవరింపగల సార్వజనికమత మిది యనిగ్రహింప వీలగును. స్వామి వివేకానందులు బోధించిన వేదాంత మతము, ఇట్టి యున్న తాళయమును చాటుచున్నది. హిందువులు రామ కృష్ణాద్యవతారములనే గాక, బుద్ధుని, క్రీస్తు, మున్నగు మహామహులను భగవదంశాసంభూతులని ఎంచి కొలుచుట కెట్టియాటంక ముండదు. భగవదుపాసనకు ఒక్కమార్గమునే అనుసరింపవలయుననియు, అటుల గావింపనివారలు హిందువులు గారనియు, హిందూమత మెన్నటికిని శాసించదు. ఎవ్వరే విధమున గొలుతురో, వారి నావిధముననే భజించెద నని, శ్రీకృష్ణుడు భగవద్గీతలో నర్జునున కుపదేశించెను. ఎవ్వ రేదైవముల నేవిధమున నుపాసించినను, దానిని తామే స్వీకరింతు మనిగూడ, నుపదేశించి యుండెను. అందుచే, దైవోపాసనవిషయమునందు, హిందూమతము సర్వస్వాతంత్ర్యము నొసంగినది. నేనే బ్రహ్మమని ప్రతిపాదించినమత మింకొకటి గనుపించదు. ఇట్టి స్థితిలో, హిందూసంఘమునుండి కొన్ని హేతువుల నాధారపరచికొని, పెక్కుమందిని తొలగించుటకన్నను, అసందర్భము నేరుండదు. హిందువులమని చెప్పకొనువా రందరును అటులనే పరిగణింప వలయు ననియు, జనాభా లెక్కలవారు, వారి విశ్వాసమున కాధార మేమని

యడుగ గూడదనియు, జయకరు గారు స్పష్టపరచిరి. అందుచే, క్రొత్తజనాభా చట్టములో, తగిన కట్టుదిట్టముల నేర్పరచనియడల హిందువుల సంఖ్యను తగ్గించుటకు ప్రయత్నములు జరుగక మానవు. హిందూసంఘము కేల్కారుగారి వాదము సహేతుకమని అంగీకరించుచు, ఇదివరకు పంపుచున్న ఉత్తరువు నెటుల మార్పు జేయవలయునో కనుగొనవలయు నని స్థానికప్రభుత్వములకు దెలుప సంగీకరించిరి. 1930 సంవత్సరమున జరుగు జనాభా విశాలమార్గముల నవలంబించు నని నమ్మెదము.

నానారాష్ట్రసంఘము :

సర్ హబిబుల్లాగారి మందలింపు

నానారాష్ట్ర సంఘసభయందు, సర్ హబిబుల్లాగారు ముచ్చటించుచు, ఈ సంఘపు దృష్టిని పాశ్చాత్యదేశములే ఎక్కుడుగ నాకర్షించుచున్నవనియు, తూర్పుదేశములంతగ నాకర్షించుటలేదనియు, నుడివినపుడు సత్యమునే పలికిరిని చెప్పవచ్చును. నానారాష్ట్ర సంఘము పాశ్చాత్యజాతుల సంఘమయినది. ప్రాచ్యదేశములు దీనియందు కడు హింసాసాహసమును చున్నవి. పాశ్చాత్యదేశములకు ప్రాచ్యదేశములను పరిపాలించు నిమిత్తము మాండేలు లొనగబడినవి. మాండేలుల నిర్వహణము మిగుల అసంతృప్తికరముగ నున్నను, నానారాష్ట్రసంఘము జోక్యము కలుగజేసికొనుట లేదు. తూర్పుదేశముల పరిపాలనము గూర్చి ఎట్టిశ్రద్ధయు నీసంఘమునందు గనుపించదు. మాండేలుల యుద్దేశ్యము చాలాకాలము క్రిందటనే, మరుగయ్యెను. మాండేలులపట్లగూడ, బ్రిటీష్ సిద్ధాంతము ప్రతిపాదించబడుచున్నది. బ్రిటీష్ ధర్మమును నిర్వహించునిమిత్తము పాశ్చాత్యజాతుల వారు పరాధీనదేశములలో నవలంబించు మార్గములనే ఇక్కడను అనుసరించుచున్నారు. పరాధీనదేశముల గూర్చి తెలిపెడి యుక్తులనే, మాండేలు దేశములపట్ల గూడ దెలుపుచున్నారు. అంతియ గాని, స్వయంనిర్ణయసూత్ర మేమూలను కనుపించుట లేదు. అరబ్బుల నివాసస్థల మగు పాలెస్తీనును ప్రపంచమున దంతటను నివసించియున్న యూధుల నివాసస్థానముగ మార్పుట ఎంత విపరీతమో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి లక్ష్యమును మార్చి వీలులేదనియు, పాలెస్తీను అల్లరుల కారణములు మాత్రము కనుగొనబడుననియు, ప్రకటింపబడినది. కాని, ప్రధాన కారణమును నివారింపకుండ, స్వల్పకారణములను నివారించినను, శాశ్వతలాభ ముండదు. స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును నిష్కర్షగ ననుసరించినగాని, వైషమ్యకారణము లంతరించి, ప్రపంచశాంతి సురక్షితముగ నుండజాలదు. యుద్ధసమయమున స్వయంనిర్ణయసూత్రము మారుమోగు చుండెను. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారేగాక, లాయడు బార్బిగారు గూడ ఈసూత్రమును చాటుచుండిరి. మాండేలుల ఏర్పాటు, స్వయంనిర్ణయసూత్రమునకు ఫలితమే యని చాటుబడెను. ఇప్పుడీ సూత్రమునంగతి నానారాష్ట్రసంఘసభలో నెక్కడనువినిపించుటలేదు. పాశ్చాత్యదేశమంత్రులుగాని, రాజ్యాంగవేత్తలుగాని, ప్రజానిధు లెవరుగాని, యీశబ్దమును ముచ్చట కొరకయినను, వాడుట లేదు. నానారాష్ట్రసంఘదృష్టి పాశ్చాత్యజాత్యభ్యుదయము వైసనే నిలిచియు

న్నది. యూరపుఖండమంతయు ఏకమై, సంయుక్త రాష్ట్రములుగ నేర్పడవలయునను బ్రయండుగారి కోర్కె నెరవేరుచో, ప్రాచ్యదేశములస్థితి మరింత దుస్సహ మగును. రాజకీయముగనే గాక, ఆర్థికముగ గూడ ప్రాచ్యఖండము పెక్కునష్టముల పాలగును. తూర్పుదేశములు పాశ్చాత్యులచే పరిపాలింపబడుటకే అర్హములు గాని, తలయెత్తుకొనుటకు అర్హములు గావని, నానారాష్ట్రసంఘము తలచుచుండునంతవరకు, పరిస్థితులు చక్కబడ నేరవు. అటుగాక, ప్రపంచశాంతికి పాశ్చాత్యదేశము లెంతయవసరమో, ప్రాచ్యదేశములు గూడ సంతయవసరమే యని గ్రహించునెడల, లోకకళ్యాణమునకు బలమగుపునాడు లేర్పడగలవు. అభివృద్ధికరములగు మార్గముల నవలంబించుటలో, ప్రాచ్యదేశము లెంతమాత్రము వెనుకబడుటలేదు. నల్లమందు నిషేధము, ప్రాచ్యదేశముల వారంగీకరించి యుండిరి. మాధ్యస్థపరిష్కారమునకు సంబంధించిన ఏర్పాటుకు, హిందూదేశ మెంతహింసస్థితిలో నున్నను సంగీకరించు నని, సర్ హబిబుల్లాగారు తేటపరచిరి. కెల్లాగు ఒడంబడికను పరాధీనమగు హిందూదేశము అత్యుత్సాహముతో నామోదించియుండెను. కాని, హిందూదేశము నానారాష్ట్రసంఘసభలో తన ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వమును జూపజాలకున్నది. ఆయుధ విసర్జనమునకుగాని, శాంతిరక్షణకుగాని, వలయు మార్గములను సూచింపజాలనిస్థితిలోనున్నది. లోకోత్తములని పేర్కొంచిన, గాంధీమహాత్మునివంటివారు ఈ సమస్యలగూర్చి తమ యభిప్రాయమును వెల్లడించుట కవకాశము గలుగుటలేదు. హిందూదేశము తప్ప, ఇతర పరాధీన దేశములు నానారాష్ట్రసంఘమునందు సభ్యులుగ నుండలేదు. మిగిలినవన్నియు స్వతంత్రదేశము లగుటచే, తమహృదయమును వెల్లడిజేయుచున్నవి. హిందూదేశప్రతినిధులు, ప్రజాశయములను వెల్లడిజేయజాలకున్నారు. లోకకళ్యాణము నిమిత్తము హిందూదేశసం దేశము నొనగ జాలకున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘమునకు హిందూదేశ సభ్యత్వమువలన లాభము గలుగవలె ననిన, ఈ దేశమునకు స్వపరిపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించుట యవసరము. లేనియెడల, సభ్యత్వమువలన లాభము కన్న నష్టమధికముగనుండును. సర్ హబిబుల్లాగారి మండలింపు భావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. హిందూదేశపు వ్యక్తిత్వమునుగూర్చి వీరు గావించిన ప్రసంగము, ఆత్మగౌరవభూయిష్టముగ నున్నదని తెలుపవక్కరలేదు. నానారాష్ట్రసంఘ మిక సయినను, ప్రాచ్యఖండముపై తనదృష్టిని మరల్చుట శ్రేయస్కరము.

విదేశవస్త్రబహిష్కారము

కలకత్తా కాంగ్రెసుసభ విదేశవస్త్రబహిష్కారము నీ సంవత్సరములోపల సంపూర్ణిజేయవలయునని ఎచ్చరించియుండెను. కాని, ఇంతవరకు తగిన యభివృద్ధి గలిగినటుల కనుపించదు. కాంగ్రెసునందు బహిష్కారసంఘ మొకటి ఏర్పడియుండెను. గాంధీ మహాత్ముడు దీని కధ్యక్షుడు, జయరాందాసు చౌలరాంగారు దీనికి కార్యదర్శులు. ఇంతవర కీ విషయమున నెట్టి యభివృద్ధి గలుగుచున్నదో తెలుపవలయునని, బహిష్కారసంఘమువారి రెన్ని విన్నపముల నంపినను కాంగ్రెసుసంఘములు పంపకున్నవి. కాంగ్రెసు సంఘములు యంత్రములవలె పని జేయు

చున్నగాని, కాంగ్రెసు. కార్యక్రమము కొనసాగజాలదు. ఇంతవరకు కలకత్తా కాంగ్రెసు తీర్మానము జరిగి ఎనిమిదిమాస ములయ్యెను. ఇంకను నాల్గుమాసములే మిగిలియున్నవి. ఈలోపునవిదేశవస్త్రబహిష్కారము చురుకుగ జరుగనియెడల, రాబోవు సంవత్సరమున ఫలప్రద మగు కార్యక్రమము నవలంబించుటకు సాధ్యపడదు. గాంధీమహాత్మునకు అక్టోబరు రెండవతేదీతో అరువది సంవత్సరములు నిండును. ఆదినమున, దేశమునం దన్నిప్రాంతముల వారును, విదేశవస్త్రబహిష్కారచురుకును, కద్దరు వ్యాప్తికిని యావచ్ఛక్తిని వినియోగించి, మహాత్మునిపట్ల గౌరవము జూపుట యగత్యము. శాసనోల్లంఘనమునకు బూనవలసిన నమయ మరుదెంచుచుండ, గాంధీమహాత్ము డింకను కద్దరు కద్దరని కలవరించుచున్నాడని, యొకవిలేఖకుడు నిరసించెను. కాని, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును తగు రీతిని నిర్వహింపకుండ, శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు, మహాత్ము డెన్నటికిని సమ్మతించడనుట నిశ్చయమే. ఈవిషయమై ఆతురము జూపువా రెల్లరును, విదేశవస్త్రబహిష్కారమును పూర్తిజేసి, మహాత్ముని సంతృప్తిపరచుట వివేకము. బహిష్కార సంఘమువారి విన్నపము సఫలత గాంచుగాక!

వాయువిమానదహనము

ఇంగ్లండునుండి హిందూదేశమునకు టపాలు దెచ్చుచున్న వాయువిమానము మండుట, గొప్ప విపత్తుగ నెంచబడుచున్నది. ప్రారంభదినములలోనే యిట్టి ఘోరవిపత్తు సంభవించుట, మిగుల నిరుత్సాహకరముగ దోషకమానదు. ఇంతకుపూర్వ మొక ప్రమాదము తటస్థించెను. ఇది రెండవది. వైమానికులు ముప్పురు మరణించిరి. తపాలంతయు కాలిపోయెను. వాయువిమానప్రయాణము సురక్షితముగాదని తెలియునెడల, వీనిని నడుపు వైమానికులు లభించుట కష్టసాధ్యమగును. అయినను తాత్కాలిక నష్టములకు జంకక, వాయువిమానముల నికమీద యథేచ్ఛగ నడిపెదరని నమ్మవచ్చును. ప్రారంభదశలో, ఆపదలుసంభవించుట సహజము. ఇప్పటికిని, రైల్వేలకును, స్త్రీమరులకును, విపత్తులు తటస్థించుచునే యున్నవి. అట్టివి విమానములకు సంభవించుట ఆశ్చర్యకారణము గాజాలదు. తపాలు చాల ముఖ్యమగుటచే, నికమీద నిట్టి అపాయములు గలుగకుండ, అధికారులు తగిన ఏర్పాటుల గావించి, ప్రజలలో విశ్వాసము గూర్చెద రని నమ్మెదము.

కాంగ్రెసుసభ్యులు

కాంగ్రెసుసభ్యుల సంఖ్యను, మహారాష్ట్ర దేశమువారును, మధ్యరాష్ట్రములలోని హిందూస్థాన భాగమువారును పూర్తిజేసిరిని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. ఇటులనే ఇతరరాష్ట్రములవారు గూడతమధర్మమును నెరవేర్చి, కాంగ్రెసుపట్లగల అభిమానమును వ్యక్తపరచుట యత్యవసరము. మహారాష్ట్రదేశమునందు నిర్ణీతసంఖ్యకన్న ఎక్కువ సంఖ్యయే చేరెను. అన్ని రాష్ట్రములును ఇక్కార్యమును నిర్వహించినగాని, తమకనీసధర్మమును నిర్వహింపజాలవు. ఇటుల గావించని రాష్ట్రములు, కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యమును కోల్పోవును గాన, అవి వెంటనే మేల్కొనుట యవసరము. కాంగ్రెసు

సంఘములు ప్రజాసంఘములుగ నుండి, ప్రజల తరపున ముచ్చటించవలె ననిన, సభ్యుల సభికముగ జేర్చినగాని ప్రయోజనములేదు. దీనితోపాటు, కలకత్తా కాంగ్రెసుసభ నిరూపించిన కార్యక్రమమును గూడ నిర్వహించునెడల, రాబోవు సంవత్సరమున స్వరాజ్య సంపాదనము సులభసాధ్య మగును. కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య దేశమం దంతటను త్వరలో పూర్తియగునని నమ్మెదము.

ఇండియా ప్రభుత్వావజయము

బ్యాంకింగువిచారణ జరుగుచున్నపుడు, విచారణ సంఘమువారే ప్రామిసరీ నోట్లు, హుండీలు మున్నగువానికి సంబంధించిన “నెగోషియబిలు ఇన్స్ట్రుమెంటు” చట్టమునం దెట్టి మార్పులు జరుగవలయునో సూచించెదరు. అంతియగాని, తొందరపడి ప్రభుత్వమువారిపుడే మార్పుల గావించ నవసరములేదు. ఆర్థికసభ్యులగు షుస్టరుగారు, యూరపియను వర్తకుల ఆందోళనమును పురస్కరించుకొని యిప్పుడే మార్పుల గావించవలెనని తలపెట్టిరి. ఇట్టిదిపు డవసరముగాదని, సర్ పురుషోత్తమ దాసు తాకూరుదాసుగారు సహేతుకముగ నిరూపించిరి. తుదకు షుస్టరుగారి ప్రతిపాదనమును భారతశాసనసభవారు నిరాకరించి, తమ యసమ్మతిని స్పష్టముగ దెలిపిరి. భారతశాసనసభానిర్ణయము దూరదృష్టిని జూపుచున్న దనుటకు సందియము లేదు.

బ్రిటిషు మంత్రులు : భేదాభిప్రాయములు

మాధ్యస్థ పరిష్కారము గూర్చియు, ఇంగ్లో అమెరికా రాయబారముల గూర్చియు, విదేశమంత్రి యగు హోడరుననుగారు గావించిన ప్రకటనముగూర్చి, బ్రిటిషు మంత్రులలో భేదాభిప్రాయములు పొడమినటుల దెలియుచున్నది. స్నోడనుగారు, హోడరుననుగారితో చేకీధవింప కున్నారనిగూడ వెల్లడియైనది. కన్సర్వేటివు ష్రేకెలు, హోడరుననుగారి విశాలభావధీత మగు సూచనలపట్ల ఆగ్రహము జూపుట వింతగాదు. లేబరు మంత్రులలో గలిగిన భేదాభిప్రాయముల నివి గోరంతల కొండంతల జేయుటయు సహజమే. అయినను, ప్రస్తుతము జనించిన భేదములు, లేబరు ప్రభుత్వపతనమునకు దారిజూపవని, యూహించెదము.

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారి ఆరోగ్యము

దక్షిణాఫ్రికాలో ఇండియా ప్రభుత్వపు ఏజెంటుగ నున్న సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు జబ్బుగా నున్నారని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు వహింపవలసిన భారము చాల గొప్పది. దీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించుటకై, సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు విశేష శ్రమ దీసికొనుటచే, ఆరోగ్యమునకు భంగము కలుగుట వింతగాదు. వీరికి విశ్రాంతియు, మనశ్శాంతియు అవసర మని వైద్యులభిప్రాయమగుచున్నారు. తగినంత విశ్రాంతి వీరికి లభించి, వీరి ఆరోగ్యము త్వరలో కుదుట బడుగాక యని, వైద్యమును ప్రార్థించెదము.

పాలస్తీనులో శాంతి నెలకొనుట

దుగ్గి, పెట్రెంబరు 9:—నిన్న 9 వ తేదీ ఉదయమున పాలస్తీనునందలినిన దంతివారలవలన మృత శాంతిరక్షణవల్ల తీరియున్నది. (బి. ఆ. ప్ర.)

చింతావారి

బిటను మంత్రివర్గసమావేశము

బిటను అమెరికా రాయబారములు
తేది 10 వ తేదీని లండన్ నగరమున బిటను మంత్రి
వర్గము సమావేశమయ్యెను. బిటను అమెరికా దేశములకు జరుగు
చున్న రాయబారముల వర్తనీయాంశములలో ముఖ్యవిషయ
ముని తెలియుచున్నది.

“నవవర్షదిన దేశములకు ధనసహాయముచేయు నిమిత్తము
సంధిపత్రమున సంతకములు చేయుటకు బ్రిటిషువారు సంసిద్ధు
లుగా నున్నారని హెండర్సనుగారు జనీవాలో చేసిన ప్రకటన
విషయమున మంత్రివర్గమున భిన్నాభిప్రాయములు కలుగునట్లు
అన్నది. దీనినిగూర్చి హెండర్సనుగారు రిటలు ప్రకటించిన
పిమ్మట కన్సర్వేటివు ప్రతికలలో చాల విమర్శలు ప్రకటించ
బడెను. దీనివలన బ్రిటిషు పౌరులకు భారము మితిమీరెను”
అని కొన్ని ప్రతికలు వ్రాసెను.

“దీనికి మంత్రివర్గమున స్పష్టమగు ప్రతికూలుడు”
అని ఈవినింగ్ హెండర్సను తిక వ్రాసెను. (రాయిటరు)

బిటను రష్యాదేశములకు వాణిజ్యసంబంధము

బిటను రష్యాదేశములకు వ్యాపారము బాగుగా జరుగు
టనుగూర్చి త్వరలోనే హెండర్సనుగారు రష్యా ప్రతినిధులతో
రాయబారములను జరిపెదరు. అన్ని సంబంధములు గాఢము
సంబంధము వాణిజ్యసంబంధము ఆర్థిక సంబంధము మున్నగునవి
ప్రధాన విషయములు కాగలవు. సమాధానము కుదురగలదనియు
ను దీనివలన రష్యాతో మిక్కిలి హెచ్చుగా వ్యాపారము జరు
గగలదనియును అంగీకరణ ఆశించుచున్నారు అని సంగ్రహముగా
నుడివిరి. (రాయిటరు)

హేగు సభనుగూర్చి, ప్రై సుమనుగారు లీగుసభలో

తెలిపిన విషయములు
“హేగు సభవలన మంచిఫలితములు కలిగినది. జర్మను
రాజ్యమునందు మరియొక భాగమునకు విదేశీయుల పరిపాలన
క్రిందనేయున్నది. అచటనున్న ప్రజలందరూ దానిని జర్మనీకే
చేర్చవలెనని కోరుచున్నారు. నేపలను తర్కించుపనిని కొనసాగిం
పవలెను. కాంతియొక్క ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి ప్రపంచమునం
దలి యునుకలకు బాగుగా బోధింపవలెను. ఐరోపాఖండమునం
దలి వివిధదేశములకు ఆర్థికసంబంధమును ఒడంబడికజరిగి ఐరోపా
సంయుక్తరాష్ట్రము తేర్చుడవలెనని బ్రిటన్ దుగారుచేసిన
నూతనము నేను బలపరచుచున్నాను.” అని ప్రై సుమనుగారు
నుడివిరి.

ఐరోపా సంయుక్తరాష్ట్రముల నేర్పరుచుట విషయమును
గూర్చి సద్యానిముతో నాలోచింపబడుచున్నందున తమతమ
దొరతనములకు తెలిపెదమనియు ప్రతినిధులు వాగ్దానముచేసిరిని
ప్రతినిధులకు బ్రహాండుగారు విందుచేసినపిమ్మట ప్రకటించ
బడెను. (రాయిటరు)

ఒకగొప్పబ్రిటిషు విమానము

నూరుమందికి తావుండును

ఆర్ 100 ఆర్ 101 అని రెండు విమానములును త్వర
లోనే సిద్ధమగును. కొద్దివారములలో పరిష్కార మవి వాయుసం
చారమొనరించును. 50 లక్షల ఘన అడుగులు (క్యూబిక్ ఫుట్లు)
కలిగియున్నది. ఇంత పెద్దవిమానము లిదివరకు బ్రిటనులో నిర్మిం
పబడలేదు. ఇవి రెండును సమానవై శాల్యములే కలిగియున్నవి.
కాని వివరములలో భేదమున్నది. బల్వేరోల్స్ రోయసు ఆర్
100 విమానము దురగాలుమినులోనే కట్టబడెను. దీని ప్రేము గొ
ట్టులతో నున్నట్లు బడెను. ఆర్ 101 విమానమును బ్రిటను దొర
తనమువారు ఉక్కుతోనే కట్టిరి. ఒక్కొక్కవిమానమును 100
మంది ప్రయాణికులకు స్థలముకలదు. (బి. ఆ. వై.)

లజనీద్వీపమున ఉప్పెన వచ్చుట

200 మంది చనిపోయిరి

లండన్, నవంబరు 10:—లజనీ ద్వీపమున ఉప్పెన
వచ్చినందున 200 మంది చనిపోయిరి. వేలకొలదిమందికి నిలవ
నీడయును తిన తిండియునుగూడ లభించుటలేదు” అని మనీలా
నుండి తెలిపారై నచ్చినది. (రాయిటరు)

చీనాలో యుద్ధము

చీనావారు రష్యావారిని తరుముట

లండన్, నవంబరు 10:—“చీనావారికిని రష్యావా
రికిని రెండురోజులు తీవ్రమున సంగ్రామము జరిగినది. రష్యా
వానిచే పట్టుకొనబడిన పోగోనీ చీనాయూరు యను పట్టణము
ను చీనావారు మరల పశ్చిమముకొనిరి. టంగినింగు మంచాలీల
నద్ద గూడ రష్యావారు తరుముబడిరి” అని ముక్లెనునుండి వార్త
నచ్చినది. (రాయిటరు)

ఆర్థంపైను-బిటను

రాయబారములు

వాణిజ్యవిషయమున ఒడంబడిక

రుగ్బీ, నవంబరు 9:—బ్రిటిషురాయబారులు ఆర్థం
పైనుకు వెళ్లి యీ రెండుదేశములకును వాణిజ్యసంబంధము నేర్ప
రుచుటనుగూర్చి రాయబారములను జరిపిరి. ఒడంబడికవరకు
లనుగూర్చి చర్చ జరుగుచున్నది. 1930-1931 యీ రెండేండ్ల
లోను ఆర్థంపైనువారికి యినుపదారులు పట్టికువచ్చు మున్న
గువానిని కావలసిన 8000000 పౌనుల ఖరీదు గల సామానులను
వారు బ్రిటనుదేశమున కొనవలెను. 8000000 పౌనుల ఖరీదుగల
అపారపదార్థములు మున్నగువానిని బ్రిటిషువారు ఆర్థంపైనుదేశ
మున కొనవలెను. (బి. ఆ. వై.)

బిటనులో ధూమశకటము

ఎలక్ట్రి సిటీతో నడిపించుట

రుగ్బీ, నవంబరు 8:—“బిటనుదేశమున మెయిను
రై యిత్వేలలో రైలుబండ్లను ఎలక్ట్రిసిటీతో నడిపించుటను
గూర్చి విచారణ చేయుటకు దొరతనమువారిక సంఘమును
నియమించిరి. దానికి లార్డువెయిరు (యీష్టువుడు) గా రధ్యతు
డు. సర్ రాలఫు వెడిజవుడు సర్ విలియం మెక్లింటకుగార్లు
సభ్యులు అని ట్రాన్సుపోర్టు మంత్రి ప్రకటించెను. లార్డువెయిరు
గారు నుప్రసిద్ధుడగు కంట్రాక్టరు సర్ రాలఫు వెడిజవుడుగారు
లండన్ అందు నార్డు యీష్టురు రైల్వే కంపెనీలకు జనరలు
మెనేజరు సర్ విలియం మెలిను టాకుగారు సెంట్రలు ఎలక్ట్రి
సిటీపోర్టుకు ఆడిటరుగా దొరతనమువారిచే నియమింపబడిరి.
(బి. ఆ. వై.)

సర్ జేమ్సు విల్లిఫు హెడ్లము

మార్గేగారు

65 వయట మృతినొందుట

రుగ్బీ, నవంబరు 9:—సర్ జేమ్సు మార్గేగారు మృతి
నొందిరి. వయసు 65 ఏండ్లు. వీరు బ్రిటిషు దొరతనమునకు సరి
త్రిల విషయమున నూతనముగానంపి నిరుదేశ విరమించెను.
యుద్ధకాలమున పోలిటికలు యింటిలిజెన్సు కాఖుకు అన్వేషంట్లు
డైరెక్టరుగా నుండెను. సంద్రి సభలు పారిసులో జరిగినపుడు విరం
తర మచటనే యుండునట్టితడు కొరబడుచుండెను. బి. ఆ. వై.

బొగ్గు పరిశ్రమ

లీగు అసెంబ్లీకి గ్రాహముగారు వ్రాసిన లేఖ

బొగ్గు ఐరోపా దేశమునందున్న అన్ని దేశములకు ను
యిప్పటికంటె చాల బాగుగా అందజేయబడవలెను. బొగ్గు పరి
శ్రమను గూర్చి సమగ్రముగ పరిశీలించుటకును ప్రపంచము నం
దంతటను ఏకరీతిని ఒడంబడిక జరుగునట్లు చూచుటకును బొగ్గు
గమల యజమానులు బొగ్గుతీయువారు బొగ్గును కొనుదారుమున్న
గు వారి ప్రతినిధుల నొక సంఘముగా నేర్పరుపవలెనని బోర్డు
అఫ్ ట్రేడు అధ్యక్షుడు గ్రాహముగారు నిన్న 9 వ తేదీమధ్యా
హ్నము నేషన్సు అసెంబ్లీకి వ్రాసిరి. (బి. ఆ. వై.)

సర్ కూర్తా వేంకటరెడ్డి

నాయుడు గారు

చాల జబ్బుగానుండుట

లండన్, నవంబరు 10:—సర్ కే. వి. రెడ్డిగారికి
చాల జబ్బుగా నున్నదిగాని 9-న తేది రాత్రి బాగుగ నిద్రపట్టి
నది. విశ్రాంతియును, ప్రశాంతియును ముఖ్యముగా కావలెనని
డాక్టరులు తెలిపిరి” అని డర్ల మునుండితెలివార్త వచ్చి
నది. (రాయిటరు)

నేటి (10వ తేది) విమానముల పందెములు

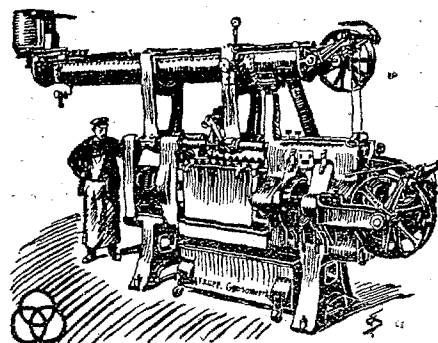
నిన్న 9వ తేదీని జరిగిన సన్నాహములు

రుగ్బీ, నవంబరు 9:—నేడు పోటీచేయుగోరిన సాగ్స్
డ్రమలీడరు ఆర్టి బారుగారు నిన్న 9వ తేదీని పందెముల రంగ
ముననొక-విమానముపైని చాల సార్లు సంచారముచేసెను.
నేడు వాగుహరముగా పోటీచేయుదలచినందున ఎస్. సిక్కు అను
నూతనమెరిసురోల్స్ రోయసు విమానమునకు యాంత్రికులు
నిన్న శ్రాంతయింజనను అనుర్చిరి. (బి. ఆ. వై.)

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతి గాంచిన

కుప్ప ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచము దంతటలోను
గొప్పది యగు కుప్ప
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో నమాన
ముగా పని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూదేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్ల
రులో 500 కుప్పయక్సు
వెల్లర్లు అయివున్నవి.
గనుక యీ యక్సు వెల్లర్లు
అసమానమైన పని చేప్ప
కనే తెలియుచున్నది.

శల్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లు, గాస్పెవల్
క్రోముట్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అపిళి,
ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు అడుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. స్వెరుపార్టు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తేటరు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
యింజనీర్లు, జెజవాడ

నోటీసు

మదనపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 511/1928. I. A. 98/29

వాదీ:—మైలం చిన్నకుప్పస్వామినాయుడు
పాక్షిక పుంగనూరు.

ప్రతివాదులు:—గోదాల పాపయ్య వగైరాలు
తమింది.

వాదీపేదతో 1 మొదలు 4 ప్రతివాదులతోగి గోదాల
లపనుపు 6-6-1914 తేదీన వ్రాయించి యిచ్చియుండే
పూడ్డి భోగ్య దస్తావేజు దాఖలు బాకీ వగైరాలను రాబట్టు
కొనుటగాను రు 1152-11-9 లకు పైదావా దాఖలుచేయ
బడినది. సదరు దావా 23-9-1929 తేదీకి నాయదా చేయబడి
యున్నది సదరు నాయదాదినను 11 ఘంటలకు యానెంబరు
లో సప్లి మెంటుగా చేర్చియుండే ప్రతివాదులు 6. వెంకట
పాపి 7. రంగయ్య 8. నరసింహయ్య 9. సుబ్బారాయుడు
గోదాల తిరుప్పల్లియ్య కొమార్లు పలమనేరు తాలూకా దండ
చట్టపిట్ట హాజరుకానంతట వారల పరోక్షమందు విచారణ జరు
పబడును అనే సంగతి తెలపడ మయినది.

మదనపల్లె } ఆర్. సుబ్బాశాస్త్రి,
వాదీ ప్లిడరు.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

I. P. 9/29.

పిటిషనరు:—పిల్లారు శెట్టి రామయ్య.

ఎడి8:

క్రెడిటర్లు:—తెన్నేటి అగ్గరుహుస్సేక్ సాహె
బు వగయిరా,

ఆన 1920 సం॥ రం 5 నెంబరు ఆఫ్ 80 కే॥ ప్రకారం
వయన వుదహరింపబడిన పిటిషనరుని 31-8-29 తేదీన యీ
కోర్టువారి నలన యిక్సావైంటుగా డిక్టేరు చేసివారు. అఫీషి
యల్ రిజిటరుని సదరు పిటిషనరు యొక్క యావాద్యుల రిక
మరుగా అప్పాయింటు చేయడమైనది. డిస్కాన్స్ కాలము ఒక
సంవత్సరము. ఎవరయిన క్రెడిటర్లు తమ బుగములను ప్రసవద్దు
కొనవలసిన యెడల సదరు అఫీషియల్ రిజిటరు గారి యెడలీగ్
హాజరు అనుటకు యిందు మూలముగా తెలియపర్చడమైనది.

సబ్ కోర్టు బందరు }
3-9-29 } సబ్ జడ్జి.

విజయనగరం ప్రి॥ డి॥ ము॥ కోర్టు
ఫయల్ O. S. No. 521/1929 నెంబరు దావాలో

వాదీ:—ఇంద్రకంటి సుబ్బారావుపంతులుగారు.

ప్రతివాదులు:—(1) అద్దంకి అప్పల నరసింహారావు
గారు (2) యీ బృందావనంబు వర్మ, సాకిసు, రాజమం
డ్రి, చందాల సత్రం మేడమిద కాపురం యున్నారనిన్ని,
పైతాపురం యున్నారనిన్ని భోగట్టా తెలియవచ్చినందున,
రెండు పర్యాయములు దావా సమన్లు పంపించగా వారకలేద
నిన్ని 19-9-29 తేదీకి నాయదా పడినది గాన ఆగోజు పగలు
30 గంటలకు సదరు కోర్టులో ప్రతివాదులు హాజరై, ప్లేటు
మెంటు దాఖలు చేయవలసినన్ని తేనియెడల సదరు ప్రతివాదు
లను Exparty (ఎక్స్ పార్టీ) చేసివేయవచ్చుననిన్ని,
యిందు మూలముగా తెలియచేయడమైనది.

కె. ఎస్. నారాయణ.

వాదీ తరపు ప్లిడరు.

సంతాననిరోధము

గుణదోషవిచారణ

(Birth Control)

ఇది యొక అపూర్వగ్రంథము. ఆంధ్రప్రదేశ్, సమవర్తిని,
వ్యూహజ్య, జస్టిస్, హిందూపత్రిక, కాంగ్రెస్ పత్రికల
మొప్పును బొందినది. కొలది ప్రతులే గలవు. ఆశాభంగము గానుండ
చెంబనే కొనుదు. ప్రతివారును తప్పక చదివి తీరవలెను. ఎలయు
వారు ఆర్థ రూపాయి ఖరీదుగల పాణ్డేజి స్టాంపులను బంపుదు.

జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు, బి. ఏ.

38, ఆక్కురసాహెబుపేట, ట్రిప్లి కేసు, మద్రాసు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు

కార్యనిర్వాహకసభ

ది 9-9-29 తేదీన శివవాడలో దుర్గావిలాసమందు
1-80గుంటలకు జరిగిన కార్యనిర్వాహకసభయొక్క కార్య
క్రమము.

1. దేశోద్ధారక కాశీనాసి నాగేశ్వరరావుపంతులు,
2. భోగరాజు పట్టాభిశీరామయ్య,
3. ఎం. వెం॥ లక్ష్మీరంగారావు,
4. బ్రహ్మజోష్యుల సుబ్బారావు,
5. ఆత్మకూరి గోవిందారావు,
6. బొబ్బి వెంకటేశయ్య,
7. తెన్నేటి విశ్వనాథ,
8. న్యాయపతి నాయుడుగారి,
9. పాగులూరి సత్యనారాయణ,
10. పునలూరి కోసరామయ్య,
11. కాట్రగడ్డ మధావరావు,
12. పిల్లలూరి ఆదీయలు,
13. అయ్యదేవర కోశ్వరరావుగారు.

ఈసభకు దేశోద్ధారక కా॥ నాగేశ్వరరావు పంతులు

గారు అధ్యక్షత వహించిరి

1. మద్యపాననిషేధము మెంటు సంఘము:—
కాంగ్రెసు సంస్థలలో ఎవరిపైన హోదాగల ఏసభ్యులను
ప్రభుత్వమువారిచే ఏరాచేయబడిన మద్యపాననిషేధసంఘ
ములలో నెట్టానియందుభ్యుగ నుండరాదు.

కాని ఇట్టి నిషేధన, ఏ సభ్యుడునుకూడ, ఆట్టి
సంఘములలోని సభ్యులెవరివిధముల తోడ్పాటుచేయుట
కట్టి యభ్యంతరము నూలదు.

బహుజనముచేకరింపబడినది.

2. కాంగ్రెసు:— కాంగ్రెసు సభ్యులసంఖ్య
నెల్లూరు, చిత్తూరు, అనంతపురం, బళ్లారిజిల్లాల
లో పూర్తిచేయించును, అధ్యక్షుడుగారు నెల్లూరుకు
నున్న, ఎం. వెం॥ లక్ష్మీరంగారావుగారు, డాక్టరు సుబ్ర
హ్మణ్యుగారు, కెటిరెడ్డిగారు, పున్నయ్యశాస్త్రిగారు
కెక్కినజిల్లాలలో సయ్యచేయ వ్రార్చినులు.

3. శివవాడ కాంగ్రెసుసంఘ ఎన్నికలగుర్చిన
వివాదము:—పడమట్టజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ ఎన్నికలు
తమలోగడితీర్మానమరించి జరుపబడియున్నను, ఎన్ని
కలనుగుర్చిన నిమి వ్యతిరేకముగ నున్నందున, తిరిగి
ఎన్నికలు జరుపుకొనింపడమైనది.

దేశోద్ధారకాగోశ్వరరావుపంతులుగారు, ఫిర్యా
దరిహద్దులను, సమాచారము, ఎన్నికలకాలమును, ప్రకటనను
నిర్ణయించునట్లు కమిషనరు.

4. రాష్ట్రస్వసంఘము:— ప్రజాశాసనసభ
ఈ సూత్రము చేర్చి, “ఆంధ్రరాష్ట్రసభకు ఆహ్వానసంఘ
మును, ఏజిల్లాలోనుపబడునో, ఆజిల్లాకాంగ్రెసుసంఘ
మువారు ఏర్పర ఆట్టి ఆహ్వానసంఘమునందు జిల్లా
కాంగ్రెసుసభ్యులూరుకూడ సభ్యులగు శేరవచ్చును.

5. మహాగారి వక్తిపూర్తి ఉత్సవము:—
ఈసంవత్సరము ఆ ప తేదీన పూజ్యులగు మహాత్మా
గాంధీగారి వక్తిజన్మదినోత్సవములు ఆంధ్రదేశమంత
టను జరుపవలెననుజలను యాసభవారు హెచ్చరించు
చున్నారు. ఈక్షమన రాజమహేంద్రవరములో
2 ఆక్టోబరు మొ॥ తేదీవరకు ఖాదిప్రదర్శనము జరుపు
టకు శిలానగరమును కోరడమైనది.

అన్నిజిల్లా ఖాదిసంస్థలను ఆప్రదర్శనమునకు
సానుముచేయవలసంఘము పక్షమున మహాత్మాజీకి
ఆంగ్రుల హృదయకై విశ్వాసములు తెలుపుచు అభి
నందనములను అభ్యుత్సాహము ఆధికారమివ్వడమైనది.
ఈపుత్సవములూర్పాటనన్నిటిని జరిపించుటకుకార్య
దర్శి బ్రహ్మజోబ్రహ్మణ్యుగారికి అధికారమివ్వడ
మైనది.

శ్రీదుర్గావిలాసము } కా॥ నాగేశ్వరరావు
9-9-29 } అధ్యక్షుడు.

ఆంధ్రదేశమును జై పరరాజ్యభాష్యం వంకశే
త్యుగారిచే శ్రీ శాస్త్రియముగ నిర్దేశనపబడిన

ఆయంకావ్యధములు

విలుగలవి. నవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సరో
త్తముగ విపించునవి కేటలానునకు వ్రాయుడు

ఆంధ్రదేశము

చింతలుపాపు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మీరటు కుట్ర కేసు

(:o:)

విదేశములనుండి లేఖలు

ముజఫరు అహమ్మదుగారి బామీనుదరఖాస్తు
మీరటు, పెట్టెంబరు 9:—నేను విచారణయందు బొం
బాయి స్పెషలు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు మాత్రము సాక్ష్యము
సంగము. ఆతని సాక్ష్యవిచారణ మనీయకమునుపే కోర్టు మాయ
బడెను. శేపు తిరిగి విచారింపబడును.

సాక్షి మోకకు ఉస్మానిగారిని అరెస్టుచేసి వారియిల్లుచె
దకెను. పొచింసనుగారియిల్లు వారిపత్రిక “స్వార్థు” కారా
లయముగూడ వెడకియుండెను. అల్లులునుతము అనునావిఘన
యిల్లుచెడకిజూచి ముజఫరు అహమ్మదుగారికి వచ్చినలేఖలు సా
క్షిమధ్య నాటంకపరచుచుండెను. ముష్టాయిలకు విదేశములనుం
డి నటోపాధ్యాయ సి. పి. దత్తు మెస్ట్రీసిగ్ని విలియం మంజేము
బరుగార్ల వద్దనుండి వచ్చినలేఖలను సాక్షి సంగ్రహించి ప్రతులుం
చెను. పండిత జనహరిలాలుగారికి గూడ టెలిగ్రాముండి వచ్చినలేఖ
లను సాక్షి సంగ్రహించెనని చెప్పెను.

ముజఫరు అహమ్మదుగారు నెవన్సుకోర్టులో దాఖలు
చేసిన బామీనుదరఖాస్తు శేపు విచారింపబడును. తమకు టెలిగ్రా
ముండి 20 పానులచొప్పున వచ్చిన రెండు మనిగూర్డరులను యి
ప్పించవలసినదిగా ముజఫరు అహమ్మదుగారును, అయోధ్యప్రసా
దుగారును పోస్టుఅధికారి లను గో68. (ప్రీ ప్రెసు.)

తెండరు నోటీసు

శశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో గ్రేటు నార్తర్క్
ట్రంకురోడ్డు మైలు 338/2-4 లో యర్రకాల్వ
మీద కానావక్రంటికి 30 అడుగులుగల 20
కానాల గర్డరువం తెన కట్టుటకుగాను గుత్త (Lump
Sum Contract) తెండర్లు ది 15-10-29 నాయం
త్రం 5 గంటలవరకు శశ్చిమగోదావరిజిల్లా బోర్డు
యింజనీయరు వారి ఆఫీసులో పుచ్చుకొనబడును.

తెండరు పెట్టెగోరువారు జిల్లాబోర్డు ఇంజనీ
యరువారి ఆఫీసు మేనేజరుగారికి వ్రాసుకొనిన
యెడల తెండరు నోటీసు, తెండరుఫారం, వగైరా
లను పొందగలరు.

ప్లానులు, పనుల వివరములు, (Specification)
సదరు కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన యితరపరతులు
కావలసినవారు రూ 15-0-0 లు ముందుగా జమ
కట్టిన వాటికకల్లను పొందగలరు.

(నెంబు) బి. నందరరావు.

ఏలూరు, } జిల్లాబోర్డు యింజనీయరు,
6-9-29. } పశ్చిమగోదావరి.

ది ఆయుర్వేదిక్, రీసర్చి లేబరేటరీ

డాక్టరు జి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఎ.యం.ఎ.సి.
“భిషగ్వర” గారిచే స్థాపింపబడినది

చంద్రబిందు

బోదకాలు గలవారికి మేలైనమందు. ఈమం
దును అనేకరోగములకు వాడి అమోఘముగ పని
చేయుటచేత అనేకయోగ్యతా పత్రముల బడసియు
న్నది. రోగవివరములు పూర్తిగ ముందు వ్రాయ
వలెను.

బధిరబిందు

చెవుడుగలవారికి చెవుడును పోగొట్టి చెవిలో
హోరు, చెవిలో చీమును పోగొట్టి తక్షణమే తి
చ్చాంతి సిచ్చును. ముందురోగవివరములు వ్రాయ
వలెను.

పరా:— ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు రహస్య
ముగ నుంచబడును. పోణ్డేజి ప్రత్యేకము.
వలయువారు:— మేనేజరు

ది ఆయుర్వేదిక్ రీసర్చి లేబరేటరీ.
ముక్తేశ్వరం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘమువారి

కృష్ణలీలా నాటకప్రదర్శనము

కృష్ణపాత్ర ధరించిన బాలుని అభినయ సంగీతములు ప్రశంసనీయములు.

మద్రాసు మహారాష్ట్ర సంఘమువారు గత ఆదివారము 8 వ తేదీని సాయంకాలము 5-30 గం. వి. పి. హాలునందు కృష్ణలీలా నాటకమును అతిరమ్యముగా ప్రదర్శించిరి. నాటక ప్రారంభ నర్తకాలమునకు మునుపే హాలంతయు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయెను. 5-30 గంటలుకాగానే నాటకము ప్రారంభమయ్యెను. నాటకములోని ముఖ్యపాత్రయగు కృష్ణుని పాత్ర రాజారామ్ పింగ్లేయను 8 యేండ్ల బాలుడు ధరించెను. ఈ బాలుడు స్వతహా అతిసుందరుడగుటచే కృష్ణవేషధారియైన పిదప యీ పాత్రమరింత శోభించెను. నాటకమునందు కృష్ణభగవా

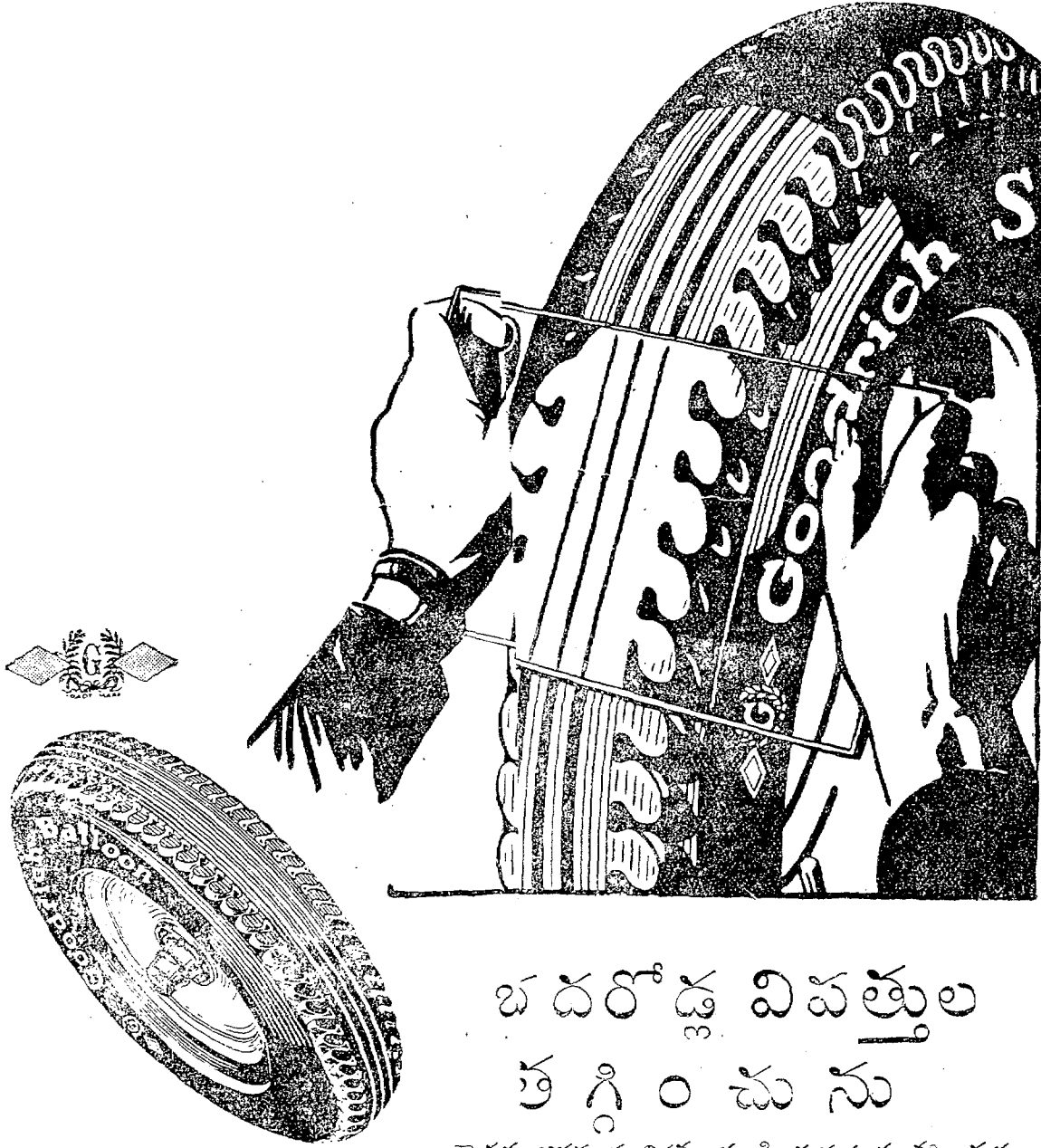
నులు రంగలో ప్రవేశించుసమయమున అమగ్నబడిన నీనులవైభవముమాది సభ్యులు నిశ్చేష్టకులైరి. కృష్ణపాత్రధరించిన బాలుడు పిన్నవయస్కుడైనను అభినయమునందు మాత్రము ఏలాటి కొరతలేక సభ్యులెల్లరు మహాశ్చక్యము జెందునటుల తన భావములెల్ల అతిప్రశంసనీయముగా అభినయములయగా వెల్లడిజేసెను. మరియు బాలుడు తన గాన మాధుర్యముతో సభికులను ఆనంద సాగరముందు నిర్మలుగా జేసెను. రాధాపాత్రను శ్రీనివాసరావు పునాతంజేకరారు ధరించిరి. ఇతడు యీ సమాజమునందు యెప్పుడును సాంకిజేషమును ధరించును. ఈతని శారీరము శ్రావ్యముగానుండిన యీ నాటకసమయమునందు మాత్రము యేవో అసందర్భము కాబోలు యీతని సంగీతము అంతగా శోభించలేదు. ఇత తనకేక్కి నంచనలేక తన పాత్రను పోషించెను. ఇతము అభినయ మాత్రము యికా బాగుగ నేర్చుకొనవలసి యున్నది. రా. వెనిమిటియగు రామన్ అనుపాత్ర పి. ఆర్. పద్మానాభరావు పి. బి. యల్ గారు ధరించిరి. ఇతడు చాలాకాలమునుండి నాటకములందు నటించుచుండుటం

బట్టి సంగీతంలోగాని అభినయమునందుగాని ఏలాటి కొరతలేక తనపాత్రను పోషించి సభ్యుల మెప్పుబడసెను. కృష్ణునితోడి బాలురగు యాదవబాలుర వేషములు హెచ్. కేవగిరిరావు, టి. స్వామినాథరావుగార్లు ధరించిరి. హాస్యాస్పదముగు యీ పాత్రలు వీరిరువురు తనతన తాగ్రముతో నటించి సభికులలో అప్పడప్పుడు నవ్వుపుట్టించిరి. మొత్తముమీద నాటకము రక్తికట్టి బాగుగ నుండెను.

ఆ. మానుమంతరావు.

చంద్రా నర్సరీ ఘోటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామడిచెట్లు, నిమ్మ, వారంజి, చక్కోలి, జిజ్ఘా రు 7½. బాను, దాల్చి, అంజూరు, అంగూర్, చులాబి, క్రొలుస్సు, పూలచెట్లు జిజ్ఘా రు 5. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలవిత్తులు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలస్పృక్షవిత్తులు, ప్రతిదినుసు 24 పాకెట్లు రు 2½. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½. క్యాటలాగు ఇశాం, Chandra Nursery, P. O. Salem India.

బదరోడ్ వివత్తుల శ్రగ్గించును

తైర్లను అవస్థలను వివత్తులనుండి భయమును తప్పించును. మీకొక్క తైర్ గా నడపినను సరే, పాటిపట్టి బారుడుగా నున్న శోధక వివత్తులు సంభరించును. అయినకు బారకుండ నుండెడి గుడ్ రిచ్ తైర్ల సుపయోగించి మరోడ్లమీద నైనను అపాయమునునది లేకుండా, నిరాటంక మాణమొనర్చుచున్నాము. గుడ్ల పాడురోడ్లమీద బాగుగా అంటుకొనిపోవుచు జారుట న్నిగానుండదు. గుడ్ రిచ్ గట్టితనమును పరీక్షింపుడు, ఒక చినుక్కను తీసుకొని తైరున కేసి నొక్కుడు. తైరు వెడలం, అదేవిధమున రోడ్లమీదసాగును. తైరు మధ్యభాగమునంతయు యిరుపార్శ్వముల మీద మోపుకొనును. తైర్లు ఎంగా మారుట తప్పింపదు. గుడ్ రిచ్ తైరంతయూరము పోవునకు చక్కగా వర్తిం చుచునును తోడు, మితవ్యముమాడ చేపూరుట తప్పించు బాధ లింక నుండవు.

Best in the long run

Goodrich New Non-skid Tyres

పితాపురపు వార్తలు

శ్రీ యువరాజవివాహ మహోత్సవము ది 22-8-29 సం॥ రము గురువారమురాత్రి 8½ గంటలకు శ్రీపితాపుర మహారాజావారి ప్రభువుపుత్రులకు శ్రీ వేంకట కుమార గంగాధర రామారావువారికిని తిరుపాచూరు జమిందారులకు శ్రీ యిన గంటి వేంకటరాయనిగారి యొడవ పుత్రులకు శ్రీ వేదవతిగారి కేని పితాపురపు కోటలో వివాహ మతివిధముగా జరిగినది. సాధారణధనికుల యిండ్లలోని వివాహములలో నే వేడుక లీకాలమున నతిశయముగా జరుగుచుండగ, మహారాజ పుత్రునియొక్క అందు యువరాజుయొక్క వివాహ మతిశయతరముని నేటు చెప్పవలయునా? విభవవర్ణనములో పెండ్లియగు, వివాహగృహము, కోటలోని విద్యుద్దీపానలి పెండ్లిపాలకి చేర్చినదగినది. పాలరాళ్లతో గట్టబడిన వివిధాలంకారభోజిత మైనది పెండ్లియరుగు. ప్రంభములకు మారులకు గూడ విద్యుద్దీపలతాన్వితమై, చాపకేసులతోడన, వెండి బంగారు కేసులతోడన అలంకరింపబడి వివిధచిత్రపటభోజిత మైనది. వివాహగృహము కాలిదాసమహాశవి కుమారసంభవకార్యమున హిమాలయారణ్యములో గొంతభాగము "అతైలదీపముక్త" మని వ్యవహరించెనాని విద్యుద్దీపతాన్వితమున ప్రతివృక్షము వృక్షములయొక్క ప్రతిశాఖయుగూడ వివిధవర్ణములను నతైలదీపములు (విద్యుద్దీపములు) కలిగి దేదీప్యమానమైనది. కోట బంగారపడలుగలిగి వివిధవర్ణములగు విద్యుద్దీపసంక్తిచే నలంకృతమైనది పెండ్లిపాలకి. పాలకియందు యువరాజుగారు కూర్చుండిరి. 22-8-29 రాత్రి యూరేగిరి. నాటిపాలకికి గట్టిన విద్యుద్దీపములకు శక్తినిచ్చు విద్యుద్వ్యంత్రము (ఇంజను) ఒకమోటారు బస్సుపై నుంచి పాలకిపెంటు తీసికొనివెళ్లిరి. ఇది యపూర్వ విషయము. యువరాజుగారి పాలకితోగూడ, శ్రీ పితాపురము మహారాజావారు వారి రెండవమారుల, ఉయ్యూరు, మిర్జాపురము, కపిశేష్వరము మైలవరము మొదలగు రాజులు మహారాజావారి సిబ్బందియు చాలమార్గము కాలినడవ మునుగుగా నుండినను, ఊరేగిరి. పిమ్మట మోటారులలో నూరేగిరి. సరియగు సుముహూర్తకాలమున వివాహకవేదికపై సభ్యులందఱు కూర్చుండగ, సంస్థానపురోహితులకు వింజనూరి శాస్త్రులవారు, బ్రాహ్మీ నడతి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రుగారు మొదలగు విద్యవృద్ధులమయొక్క సన్నిధిని వివాహతంత్రులు జరిపిరి. ఈ వివాహమునకు పితాపుర సంస్థానమునందలి రైతులు, మునసబులు, పెత్తనదార్లు, కరణములు, తూగ్గుగోదానరి మండలములోని ముఖ్యులగు గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు, వర్తకులు, నకిళ్లు, ఇతర జమిందారు లాహూరుపై గౌరవింపబడిరి. జమిందారులలో నీక్రిందివారు చేర్చినవలెనదగినవారు:—

1. ఉయ్యూరు రాజుగారు, మిర్జాపురము రాజుగారు, మైలవరమురాజుగారు, కపిశేష్వరపురము జమిందారుగారు (కృష్ణజిల్లా) దొడ్డపనాయకమారు జమిందారుగారు (మధుర జిల్లా) కిర్లంపూడి రాజుగారు, కపిశేష్వరపురం జమిందారుగారు, (తూర్పుగోదావరిజిల్లా) గొల్లపల్లి రాజుగారు, కొల్లంగోడరాజు గారిసోదరులు ఈ విలేజుకునుకొనియనివారు ముటికొండరుమాడ కలరు. 22-8-29 శుక్రవార ముదయము కన్యాదాతలకు శ్రీ వేంకటరాయనిగారికి హతాత్తుగ రుగ్మత కలుగుటచే నాటియుత్సవములకు కొంత విఘ్నము కలిగినది. దీనికి దోడు నాడు విశేషము మునుగుమాడ మాపతన గొంతపాదాకరమైనది. కాని మహారాజావారు వివిధవర్ణములవారికి వివిధసంస్థల రికి బదునొకండు ప్రదేశములలో నన్న పానముల కేర్పాటులు చేయుటచేతను, సంస్థానోద్యోగులకుమాడ చక్కని యేర్పాటులం చేయుటచేతను భోగ్యవసదుపాయమున కెట్టిలోపమును గలుగలేదు. వీధిలకున, నిమ్మజాతీయులకును 4 దినము లఖండాన్నప్రదానము మహారాజావారిసత్రమున జరిగెను. ప్రసిద్ధికెక్కిన కాకినాడవంటబ్రాహ్మణులునువదిమంది పదవకర్మలో నిపుణులై చేసిన, భోజ్య, భాద్య, చోష్య, లేహ్య పేయములు వివాహాశుకులకు విందునందెవని. వివాహంతరమునగూడ పట్టణములోని యన్ని వర్ణములవారికిని వేర్వేరుసంతకరములం జేసిరి. ఈతేలిరి యాహూరుండను నొక సంతర్కమున పదునాటు భోజనపదార్థములు వడ్డింపబడినవి. నోరురునట్టివర్ణముల జేయుటకంటె నితరవిశేషములగుర్చి చెప్పవలసి యున్నది. వివాహపురెండవనాడు బ్రాహ్మణులకు రూపాయలు సంభానయాయబడినది. ఇది నేటికాలమున సాధారణాంశమే. బ్రాహ్మణులకే కాక బ్రాహ్మణేతరులకును, పంచములకును కొన్నివేలమందికి,

ఎస్. న్యాయూర్తిగారు (కొంగ్రెసు) తిరుపతికి శ్రీ విజయలక్ష్మి విజయనందరి.

పి. టి. కుమారస్వామి చట్టిగారు (జస్టిసు) చాకలిపేట శ్రీ విజయలక్ష్మి విజయనందరి.

అర్థ, పాపలా సంభాన యాయుడులు నవనవి శేషము. అంగవైకల్యము నొందినవారికి కొన్నిసార్లు మండలి లు కొంతబిడ్డయు నొక్కొక్కరూప్యము పట్టించిపంపినది. మామనాడు దర్బారు చేసి యువరాజుగారు స స్థానరండితుల కార్కురకు, ఒక్కొక్కరకు 116-0-0 నొప్పునను పానుగంటి లక్ష్మీనగసిందారపు గారికి 1116-0-0 రూప్యములు సీతాంబరములు గురువు గారకు, బ్ర. శ్రీ. సీతేటి వేంకటరామశాస్త్రుగారికి మాడు నేయి మాట పగహాల్లు (8348-0-0) ను సీతాంబరములును బహూకరించిరి. మహారాజావారిదివలూ, దినాకగారం శ్రీకా సుబ్బారావునాయుడుగారికి నె 1-కి రూ 370-0-0 ఇచ్చినది. ఈవివాహసందర్భపు బహుమానముగా వారికి నె 1-కి రూ 500-0-0 వేతనముచేసిరి. ఇంకను పెండ్లికత్తెర కేయు మంగలి కనేకపనుల ననరులు దొంగకొనియు, పెండ్లిపాటులుపాడు నేగంటాల కనేకచీరలు కొన్ని వందలు దొంగకొనియు, దానీలకు పెక్కుబహుమతులు కలిగినవియు, వినబడుచున్నవి. ఈతేలికిం చెలియనివి పెక్కులందలచున్నవి. అన్నిటికొందిన వృద్ధులుగయ మునంత వింతకొటి కలదు. స స్థానమున అట్టెండరు, బంబ్రోతులు, మొదలగువారు స్వల్పవేతనముచే గవ్వపడుచున్నవారు 500 మందికలరు. వారందఱు నె 1-కి రూ 12-0-0లకు మించనివేతనము కలవారైయున్నారు. వారుశాశ్వతముగా నీ యువరాజు గారి వివాహము ను దలచుకొనుచు సమటంబముగా శ్రీహరి వృద్ధిం గోరుటకు దగిన పరిస్థితిని శ్రీ మహారాజావారు కలిగించిరి. అదేది? వారందఱు మోదకయుక్తమున తృప్తికరభోజన మిచ్చుట? కాదు. యిటునాటికేయది దీర్ఘమును. తెల్లవెండ్రం బెక్కిండ్రులయొకటికుటుంబమున కేటులుజేంతును? ప్రతియొక్కనికి బట్టలంగొనడని రూ 5/00 బహుమతినిచ్చుటమా? అదియొక్క సం॥రముకంటె పెచ్చుకాలముండదు? మహారాజాగారినిగూ 2500 రూపయము పెచ్చులోనిదికాదు. మిటిదేమివిశేషము? పైయెదువందలమందికి మృష్టాన్న సంతృప్తులంజేసి, పెక్కిండ్రులకిరో వేష్టనములకు వెలనిచ్చి పెండ్లిబహుమతిగా నైదువందలమందికి ప్రతియొక్కనికి రూ2/00 నిచ్చుటయేగాక శాశ్వతముగా నీయెదువందలమందికి వేతనములో నైదేసిరూప్యములకు వృద్ధిచేసిరి.

ఈప్రమాదమునలన మహారాజావారికి సం॥రమునకు రూ 30వేల రూప్యము లధికముగావ్యయమగును. అయినను దానికోర్చి యెదువందల కుటుంబముల హోమామునకు దోడ్పడుటయే శ్రీమహారాజావారియొక్క లక్ష్యమైయుండుట ప్రశంస నీయాంశము. దీనిని నీ తోడి జమిందారులు గమనింతురు గాక! అవ్యాసన్నములను బహు వ్యయకర కుభ కార్యములు మహారాజా వారికుండినను వానిని లక్ష్యము చేయక యిట్లుదారు లగుట సంస్తవనీయుము కదా. వితరణమున పూర్వ ప్రతిభగల మహారాజావారు ది 30-8-29 తేదీని మద్రాసున కేసును నింకొక యుదారతను జూపిరి. ఈ సం॥రారంభమన వార్తకల్యముచే బని చాలించుకొని ప్రావిడెంటు ఫండుల బుచ్చుకొని ఏత్రాంతి నొందుచున్న, కూని రామలింగముగారికి రూ. 600/0 యను మల్కూల నరసయ్యగారికి రూ. 540/0 లను శ్రీశ్రీ వేష్టరగారికి, రూ. 250/0 లను హతాత్తుగా పిలిపించి బహుమతిగా నిచ్చుట, మిగుల సంస్తవనీయుమైన కార్యము. (ఒక నిశ్చయము)

కడప డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 230/1929
వాది:—మూటూరు వోబుశమ్మ సాకిక కడ్పటపుక
ప్రతివాదు:—1. అంకిరెడ్డి పుల్లారెడ్డి,
2. సిరిపురెడ్డి సిద్దయ్య.
పైవాది ప్రతివాదులపైన రు 102-4-0 లకు చాఖలు చేసివున్నది 2 ప్రతివాది యాదావాకు తనకగల ఆశ్రయము తెలియచేసు కొనుటకుగాను 5-9-1929 తేదీకి నాయువా నిర్ణయించివున్నారు గనుక నాటిదినం పగలు (10) పది ఫంటలకు యాకోర్టులో హాజరై చెప్పకోవలసినది. అటు హాజరు కాని యడల యకస్సాబ్తీగా డిక్రీచేయ బడునని తెలిసేది.
డి. వెంకట్రమణ శెట్టి, వాది వక్త్రులు.

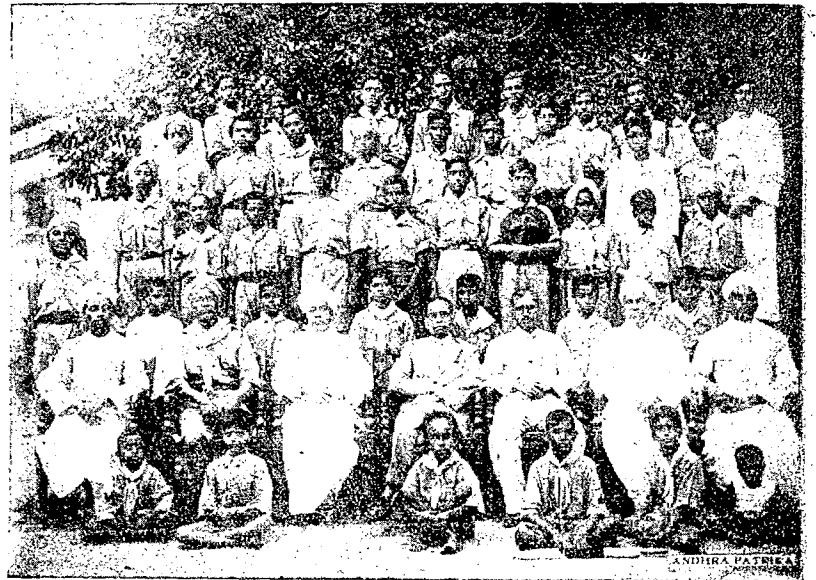
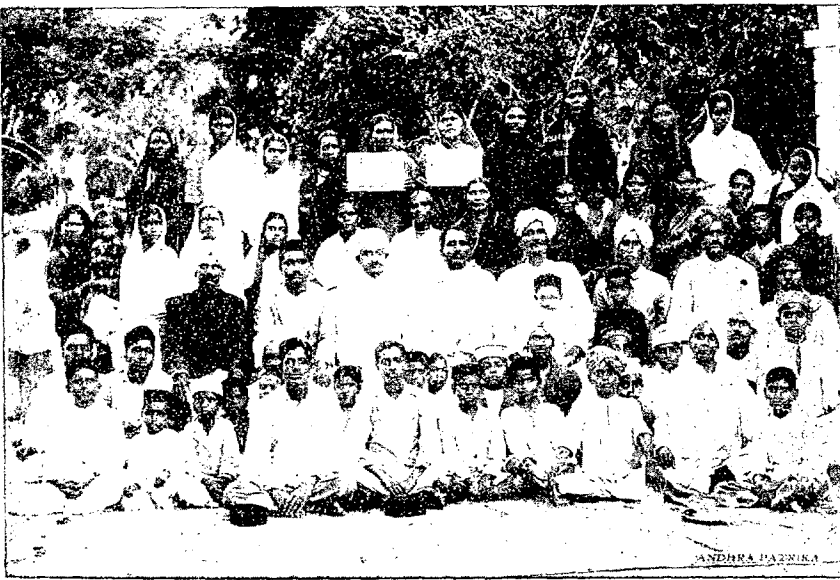
జనులెందుచేత వృద్ధులయ్యెదరు?

యౌవనము నిలుపుకొను తెలుగు?

ఈకాలపు జీవితమునందలి అత్యాయాపమున, విద్యుత్తు చాంచుంది కురుమలను ప్రేమలగుడి ముసలితెంతుల వచ్చుకాంచును మందుగ నే నృదులకు జేయుచున్నవి. సంవత్సరములకొలది యౌవనోత్సాహంబునై యుండుట కొంత బాగవచ్చును అనిపించును.
రక్తమున కిమము ప్రాణము. శరీరమునకు రక్తము ప్రాణము. ఇనుములేదే రక్తము నిస్సారమై నరకమున పోవంత జాలదు. తల్పిలితియగ పొందుకోగమును, వరకుల బలసానతలము సంభవించును.
అత్యంతకులభముగ ఇనుము జీర్ణముచేసికొని మార్గము సాధారణమైన విటన్ తెలియబ్బు సప్తద్రవ్య దుపయోగించుటయే. ఇది నాడుగు రకములగా తియారచేయబడినవి. నెం.
1. నాజురక, బలహీనులకు ప్రేమకు, నెం. 2. వియనుచుట్టవచారికి, నెం. 2. (ఎ) ఘటములకు (విశేషక బుజుకము. నెం. 4. విశేషక బుజుకము. పునాబులు దిములకు పరిచియునది నెం. 1. నలువదినిములం పరిచియునది నెం. 2-12-0. మూ కెప్పుడు నొకబుడికొనిన నేడే ఆమెనుడు. 147-1

మద్రాసులో సరికుగలవారు

మార్చిన్ అలిడ్ హారిస్ కంపెనీ, లింకెడ్.
అద్భుతము! అతిరుజువు!!
జ్యోతిషమును సముక్తము లేని వారికి గూడ సముక్తము గలుగునట్లు భూత భవిష్యత్వర్తమాన ఫలములు భృగు సంహితాది అపూర్వ గ్రంథములను బట్టియు, అనేక వేల జాతకములు చూచి యుండుట నలన గలిగిన అనుభవ జ్ఞానమును బట్టియు వ్రాయబడును. ఒకసారి చూచిన మీకు తెలియగలదు.
1. ఆయుర్దాయ నిర్ణయము, సాముదాయక ఫలములు ఒక సం॥ రమునకు వివర ఫలములు. } 2-0-0
2. డీటా 5 సం॥ రములకు 5-0-0
3. ద్వంద్వభాష ఫలములు, మహాదశా ఫలములు 8-0-0
4. గ్రహస్థులము చేసి, హాడకనర్దులు కట్టి వివరముగా ద్వంద్వభాష ఫలము, యావజ్జీవము } 25-0-0
అంతర్గత ఫలములు వ్రాయబడును.
జనన కాలములు లేక ప్రశ్న కాలం, తిథి, మాసము, వర్షాలు పంపవలెను. పోస్టు ఖర్చులు జేసు.
హోరానిలయము, కింద్రాబాదు, దక్కన్.

10 వ ప్రకృతివార్షికోత్సవము-ఆంధ్ర ప్రకృతి వైద్యమహాసభ బొల్లారం (హైదరాబాద్)-దక్కను

సర్వీలమీద కూర్చున్నవారు : 1. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులు ఆ. లక్ష్మయ్యగారు 2. బ. చిత్రారావుగారు 3. అధ్యక్షులు శ్రీ కందుకూరి వేంకటేశ్వరమూర్తి పంతులు బి. ఎ. గారు 4. ప్రకృతి పత్రికాధిపతి 5. ఆహ్వానసంఘసభ్యులు బా. దుర్గయ్యగారు 6. ఆ. సం. కార్యదర్శి బా. గంగన్నగారు 7. అహింసాప్రచారకులు భూ. భాగ్యరెడ్డిగారు. మిగిలినవారు సభకు విచ్చేసిన స్త్రీలు, పురుషులు, బాలబాలికలు.

ట్రెస్లి కేన్ హిందూ హైస్కూలు బాలుర శ్రీరామ బాలభటు సంఘపు వార్షికోత్సవము. న్యాయమూర్తి మత్తా వెంకటసుబ్బారావు గారధ్యక్షత వహించిరి.

(పి. యన్. ఎ.)

మెయిలువిమానము దగ్గమగుట

లండనులో ఆగస్టు 31 తేది బయలుదేరి కరాచీకి
సెప్టెంబరు 7 తేదికి రావలసిన తపాలావిమానము

ముగ్గురుమరణించిరి ఇద్దరు గాయపడిరి

సిన్హా, సెప్టెంబరు 9:—లండను నగరములో తనానా ఎక్స్-ప్రెస్సుకోని గత ఆగస్టు నెల 31 తేదీని బయలుదేరిన 'మెయిలు విమానము' యీ నెల 7 తేదికి కరాచీ చేరవలసి యుండెను.

జానక్ చేరుసరికి చీకటి పడెను. అందువల్ల దీపము లన్నియు వెలిగించుకొని సదరు విమానము దిగుచుండెను. వెంటనే విమానముయొక్క రక్కయొకటి నిప్పంటుకొని తగులబడెను.

కొలదిగంటలకాలములో కరాచీకి చేరదగియున్న యాని మానము జానక్ ఎడ్వ వెంటనే భస్మమయ్యెను.

మలయద్వీపములకు వాపుబుకై లండనులో బయలుదేరిన 'జెక్' అను ప్రయాణికుడును, యంత్రముల మరమ్మత్తు చేయుటకై అదనముగా విమానములోనుండిన పనిచాడగు కోర్ట్ అను నాతిడును మంటలలో కాళి చనిపోయిరి.

విమానమును నడిపించుచుండిన ఏ. సి. వుడ్ బ్రిడ్జి అను నాతినికి మంటలవల్ల చాలగాయములు కలిగెను.

ఇతని నొకబంగాళాలోనికి చేర్చిరి. ఆకాశతంతివార్తల నల్ల యిత్ని ప్రాణాపాయకరస్థితినిగూర్చి కరాచీకివార్త పంపబడెను. వెంటనే ఒక వైద్యుడు విమానముమీద జానక్ నకు జయలుదేరెను. కాని వుడ్ బ్రిడ్జిగారు యంత్రంలోనే చనిపోయిరి. ఈ సంగతి ఆకాశవార్తలవల్ల సదరు విమానములోని డాక్టరు గారికి దారిలోనుండగానే తెలియజేయబడెను. అందువల్ల సదరు డాక్టరుగారు తిరిగి ఆవిమానము మీదనే వెనుకకు మరలి కరాచీచ్చిరి.

యంత్రముల బాగుచేయు మెకానిక్కు ఒకనికిని, విమానములోనుండెడివింతివార్తాయంత్రముల పనిజూచెడి యాతడునుగాయములపాలైరి. అస్పత్రిలోనున్నారు. క్రమముగా స్వస్థతనందుచున్నారు.

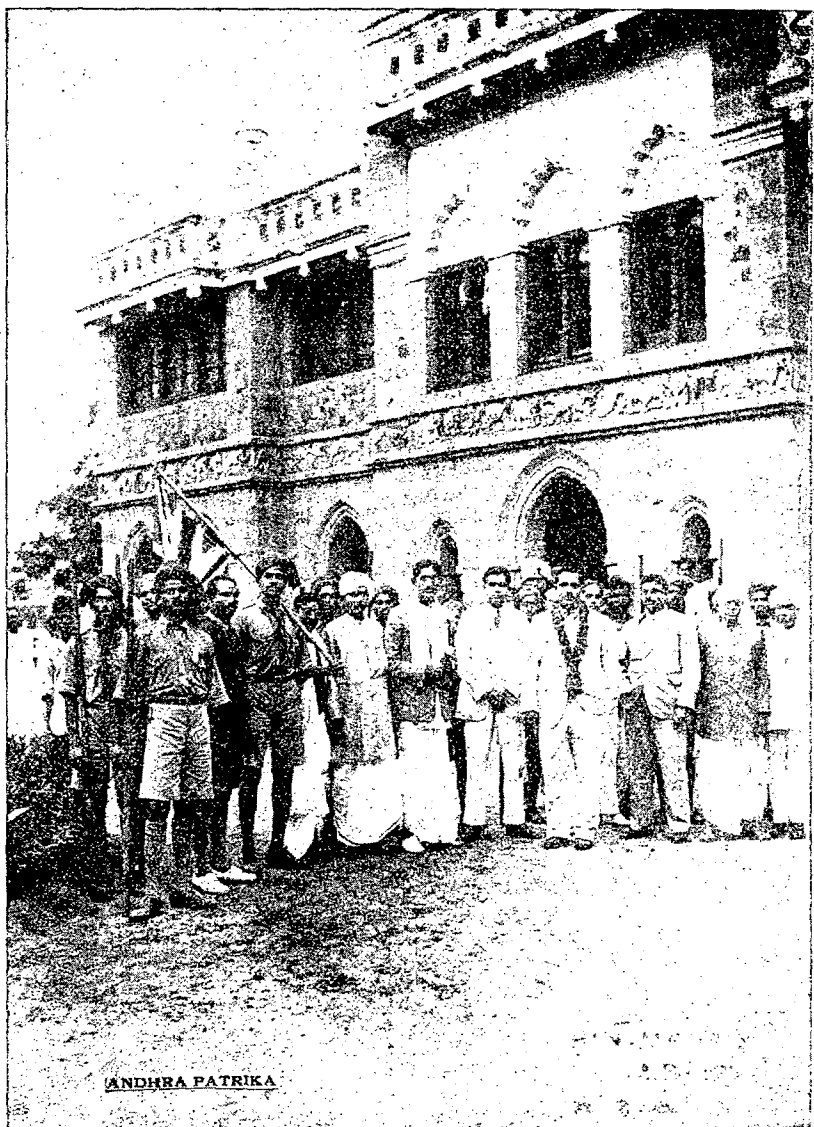
విమానము నడిపించిన వుడ్ బ్రిడ్జిగారు మరణించిరి. వీరు ఇదివరలో 1917 సం॥రములో ఐకోపాయుధ్యుడగు గొప్ప జర్మను విమానమును దీకొని క్రిందకు పడగొట్టి విజయము గాంచుచుండిరి.

ఈమెయిలు విమానమునకు ఎందువల్ల యాయుత్పాతము కలిగినదో విచారణ చేయుటకై ఇండియా గవర్నమెంటువారు ఒక పంచాయతీ సంఘమును నియమించిరి.

ఈ పంచాయతీసంఘము నేను 8 తేదీని జానక్ నకు జయలుదేరి వెళ్లిరి.

బొంబాయి యూరోపియను వర్తకులసానుభూతి

బొంబాయిలోని యూరోపియను వర్తకులు యీ విమానోత్పాతమును గూర్చి మనస్తాపము నొందుచున్నారు.

మిర్జాపూరు పరిమిందారుగా రస శ్రీ రాజా వెంకట్రామయ్య అప్పారావు బహద్దరుగారు, యం. యల్. సి. కృష్ణా జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగ రెండవసారి యెన్నుకొనబడినందుకు వారి గౌరవార్థము బెజవాడ మ్యూజియం ఆవరణయందు జరిగిన అల్పాహారపువందు.

ఫోటో-పి. యక. మూర్తి.

ఇంగ్లండునకును హిందూదేశమునకును మధ్య నడిపించుటకై 'మెయిలు విమానములను ఏర్పాటు చేసి కొలది కాలమై యున ఇంత త్వరలోనే ఇట్టి విపత్తు జరుగుటవల్ల ముహూర్తమయినా నాక సౌకర్యము లెంతటి నష్టానికి రాగలనో లేదోయను భీతి కలుగుచున్నదనియు విమాన విపత్తుచే మరణించినవారికి బాంబాయి యూరోపియను వర్తకులు తమ సానుభూతి నెరిగించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

2 బాలసుధ (రిజిస్టర్డు)
మద్రాసు, నరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందలి ధర్మవైద్యశాలలయందు సుమారు 10 వేలమంది చింటి బిడ్డలకు వాడబడి అమోఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది. చింటిబిడ్డలకు దివ్యాత్మతము. సీసా 1 కి రు 1-0-0. 125 డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

తెలుగు కావ్యాదర్శము రు. 12-0-0
సంస్కృతములో) దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యాదర్శ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియగు తెలుగు. విద్యార్థుల కత్యంతోపయోగకరము. రైవబలము (భక్తిప్రధానపద్యకావ్యము) ,, 0-8-0
జీవన్ముక్తి, విదేహముక్తి } (సాగ్రంధము) ,, 0-4-0
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన } (లోనివి) ,, 0-0-0
ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంగ్లగిర్లావిద్యాలయము, కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రు 1-0-0; వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

సంబూరు వీరభద్రయ్యగారు

“కాశీత్రేత్రమునందు విద్యనభ్యసించి వేదాంతశాస్త్రమునందు యొక ప్రవేశమును సంపాదించినట్టి వైశ్యపండితులగు బ్ర.శ్రీ. సంబూరు వీరభద్రయ్యగారు యీమధ్యను గంటూరునుండి వచ్చి 18-8-29 తారీఖునాయంకాలము శ్రీ రామలింగేశ్వర స్వామివారి యాలయమునందు బ్ర.శ్రీ. కోరంకి వెంకట్రామ శర్మగారి యాధిపత్యము క్రింద చైతన్యమును గురించి 19-8-29 20-8-29 తారీఖులను శ్రీ లక్ష్మీ నృసింహ సోమయాజి వైశ్య సమాజ భవనమునందు బ్ర. శ్రీ. వావిలాల వెంకట శివావధాన్లు, బి. ఏ. రిటైర్డ్ సబ్ జడ్జిగా 3 యాధిపత్యముక్రింద “స్వస్వరూపము” పునర్జన్మములను గురించి 21-8-29 తారీఖున వణిక్ శ్రేణులగు మ. రా,

కంటేటి రామకృష్ణయ్యగారి యాధిపత్యము క్రింద “వస్త్రాశ్రేణు ధర్మముల”ను గురించి 25-8-29 తారీఖున బ్ర. శ్రీ. వావిలాల వెంకట శివావధాన్లు గారి యాధిపత్యము క్రింద “బ్రహ్మవిద్యను” గురించి పండిత జనానందముగ నుపన్యసించిరి. 25-8-29 తారీఖున జరిగిన సభయందు బ్ర|| శ్రీ|| సంబూరు వీర భద్రయ్య గారికి పుర వైశ్యులు రు 116-0-0 (నూటపదహార్లు) ను శాలువయు నిచ్చి సన్మానించిరి. నాటిసభ నలంకరించిన వారిలో నొకరగు బ్ర. శ్రీ. రాళ్ల బండి రామ చంద్రయ్యగారు శ్రీ పండిగులవారి యపూర్వ విద్యకును వినయ సంపత్తికిని మెచ్చి 4-0-0 నాలుగు రూపాయలను శ్రీ పండితుల వారికి సమర్పించిరి.

బంధరు } కంటేటి వెంకట శేషావతారం
6-9-29 }

మోటారులవల్ల ప్రమాదము

ది 6-9-29 తేదీన పుదయం ఘోరము గల 9 లకు గుంటూరు సమీపమున నారాకోడూరు గ్రామములో ఘోరము 12 సంవత్సరములుగల కుర్రవాడు మోటారు బండిక్రిందబడి రక్తప్రవాహము అయినది. జీవించుటకష్టము. గ్రామస్తులు కొంతమంది మోటారువద్దకువచ్చుచుండగా డ్రయివరు పారిపోయినాడు. గ్రామస్తులకు చిక్కి నయెడల అతనిపని యేమిటో తెలిశేదిగనుక పున్నటువంటి డ్రయివర్లు యావన్నీందీ జనము వచ్చినప్పుడుగాని గొంట్లు బండ్లు వచ్చినప్పుడుగాని స్త్రీశుత్రులందఱి జాగ్రత్తగా నడుపుకోవలెనని హెచ్చరించేయుచున్నాను. విాయిష్టము వచ్చినట్లు నడిపినయెడల జనముకు నష్టము మీకు కష్టము వచ్చునని తెలియజేయుచున్నాను.
రేపల్లె, మాటూరు శ్రీరాములు.

ప్రస్తుతము

కారును తీయుటకు శక్తిగలవారందరును

ఆటో కొనవచ్చును

ఆటో-సిలిండర్ శక్తి — ఆటో-సిలిండర్ గమనవేగము

ఆటో-సిలిండర్ సౌఖ్యము — ఆటో-సిలిండర్ నిశ్శబ్దత

ఇవన్నిటితో నాలుగింటి ధరకే యివ్వబడుచున్నది

నేడే దీనిని పరికింపుడు

రేపుష్టానములందు ధరలు : లోనిప్రదేశమునకు గొనిపోవుటకు ప్రత్యేకముగా ఖర్చుగను

టూరర్ రు. 2,595 నెడాన్ రు. 3,375

జనరల్ మోటార్సువారిచే తయారుకాబడినది

ప్రాచ్యదేశీయులకు ప్రాచ్యదేశమునందే కారులు నిర్మింపబడుచున్నవి

SIMPSON & Co. Ltd., Mount Road, Madras.

G. H. BOOLEY & Co., Bangalore.

T. STANES & Co., Ltd., Redfields, Coimbrtore.

Branches : CALICUT, COCHIN, ERNAKULAM.

ధాన్యముల ధరలు

(10-9-1929)

మంచిబియ్యము	బస్తా 1-కి	రు. అ. పై.
రంగూను "స్వేషులు"	164 పానులు	
రంగూను "స్వేషులు"	"	
తెజవాడ "డిల్లీ" (పాతవి)	"	16 4 0
హైదరాబాదు	"	21 0 0
ఉప్పడుబియ్యము		
డెల్టా నెం. 1	"	12 4 0
డెల్టా నెం. 2	"	11 12 0
" మధ్యరకము	"	11 10 0
చగర మేలురకము	"	13 12 0
మద్రాసు శిరుముడి	"	13 0 0
" కార్	"	9 0 0
" వాడసంబ	"	11 12 0
బియ్యము నూక		
రంగూన్ ఏ 1	200	15 8 0
" ఏ 2	"	13 14 0
" ఏ 3	"	11 12 0
" బి 1	"	14 8 0
" బి 2	"	13 0 0
" బి 3	"	10 11 0
" బి 4	"	10 4 0
" సి 1	"	13 0 0
" సి 2	"	11 12 0
" సి 3	"	10 12 0
సింగపూరు ఏ 1	240	"
మైసూర్ నెం 1	216	14 10 0
" నె 1, 2 కలిపి	"	14 6 0
బజారురకము నెం 1	210	13 4 0
" నెం 2	"	13 0 0
" నెం 3	"	11 0 0
పుట్టుబియ్యము (తెలుపురకము)	140	13 0 0
" (నలుపురకము)	"	"
గోధుమలు		
కందువా	205	13 0 0
కరాచి (సర్వత్రి)	"	16 0 0
" (సిసి)	"	16 0 0
పండరూరు (ముతకరకము)	"	19 0 0
నువ్వులు		
వారంగల్	156	20 0 0
దవనగిరి	"	18 8 0
కాయధాన్యములు		
చిక్కుడుగింజలు (నూజన్)	195	"
బటూణి గింజలు	205	16 4 0
"	156	11 8 0
ఎజ్జి బీన్సు	195	12 4 0
పొడుగు బీన్సు	205	"
కందులు (రంగూను)	195	"
" (మల్)	164	"
కందిపప్పు (తిరుపత్తూరు)	205	21 8 0
" (హైదరాబాదు)	"	26 0 0
" (కాన్పూరు)	"	19 0 0
" (కేసరి)	"	15 8 0
మినుములు (రంగూన్)	218	"
" (రాజనంగ)	225	19 0 0
" (బందరు)	225	17 12 0
" (చిత్తూరు)	"	"
" (కాకినాడ)	67 పదులు	"
పిసలు (రంగూన్)	195 పానులు	16 0 0
" (సింగపూరు)	200	16 0 0
" (హిందూస్థాన్)	205	15 4 0
శనగలు (రంగూన్)	205	15 0 0
" (కరాచి)	205	9 12 0
" (హిందూస్థాన్)	200	10 4 0
శనగపప్పు (రంగూన్)	190	18 4 0

విదేశ వార్తలు

జినీవాలో లీగు

అసెంబ్లీ సమావేశము

పాలస్తీను సమస్య

"పాలస్తీను కొట్లాటలనుగూర్చి బ్రిటిషు ప్రతినిధు లీ సభ వారికి తెలుపవలెను." అని పిన్లండుమంత్రి ప్రోక్లోపుగారు సభలో నడిగిరి.

"ప్రధానమంత్రి మాన్మోనాల్డుగారు యీసభలో సంతాపము నిడివరకే వెల్లడించిరి. ఇప్పుడు అల్లరులు త్యాగపూరితముగా సైనిక శాసనము నెన్నడునుగూడ ప్రయోగింపలేదు. బ్రిటిషు దొరతనమువా రిదివరకే చేసినపనిని వివరించిరి. సర్ వాల్టరు హెగారి అధ్యక్షతన కింద విచారణసంఘ మేర్పరచబడుచున్నది." అని హెండర్సనుగారు నడిగిరి.

గతసంవత్సరపు వేదిక

"7 వ తేదీ ఉదయమున లీగుసభలో దీనినిగూర్చి చర్చ జరిగినది. లీగు ప్రాముఖ్యతను బ్రిటిషు విదేశాంగ కార్యదర్శి వివరించెను." చిన్న దేశముల వివాదములను పరిష్కరించుటకు మధ్యవర్తిత్వము ముఖ్యముగా నుండవలెను. కావుననే ఆఫ్ నలు క్లాజులో సంతకముచేయుటకు బ్రిటిషువా రంగీకరించిరి. అని బ్రిటిషు కార్యదర్శి నడివి చిత్తు సభలో చదివెను. ఆ తీర్మానము నపుడే సభలో నుపపాదించెదరని గూడ తెలిపెను. కెల్లాగు పాట్లు ననుసరించి స్వరక్షణమునకు తప్ప మరెందులకును ఏ దేశమువారును యుద్ధము చేయగూడదని యున్నది. లీగు కన్వెన్షన్లలో మధ్యవర్తిత్వ విచారణలో సభ్యులు యోగ్యతనింప జాలకపోయినచో రెండు దేశములవారును మాడుకలలు తాళి యిష్టము వచ్చినట్లు చేసుకొనవచ్చునని యున్నది. కావున కెల్లాగు పాట్లకు అనుగుణముగా లీగు కన్వెన్షన్లలోని 12, 15 వరతులను సవరించవలెనని హెండర్సనుగారు కోరిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రకటన

ప్రధానమంత్రి మాన్మోనాల్డుగారు ఆయన కుమార్తె ఇరెలెంకన్యాయును విమానముమీద 6 వ తేదీ ఉదయమునక క్రోయిడను చేరిరి. పారిసునుండి వారు విమానముమీద బయలుదేరిరి. జినీవాలో అంతయును సరిగా జరుగుచున్నదని మెన్మోనాల్డుగారు తెలిపిరి.

హెండర్సనుగారి ప్రకటన

5 వ తేదీ రాత్రి హెండర్సనుగారు జినీవా నుండి యిటుల ప్రకటించిరి. "(1) బ్రిటిషు కామన్వెల్త్లోని ఆరుదేశములవారు యీ సెషన్స్ పూర్తి అగులోపలనే ఆఫ్ నలు క్లాజులో సంతకముచేయుట కంగీకరించిరి. మెన్మోనాల్డుగారు ఆ సెంబ్లీ సభలో తెలిపినందున ప్రాప్త్యు, పెరు మున్నగు దేశముల వారు గూడ సంతకముచేయుట కంగీకరించిరి. తరువాత మధ్యవర్తిత్వవిషయము నిర్బంధముగా చేయబడెను. అటుల జరిగినసేగాని కెల్లాగు పాట్లు నెరవేరును." "(2) రెండేండ్లక్రితము లీగువారు గొప్ప ఆర్థికసభను జరిపిరి. వారినూచన లిపుడనుష్ఠింపబడును. అంతర్జాతీయ వ్యాపారనిరోధములు తొలగింపబడును అని హెండర్సనుగారు నడిగిరి. (బి. అ. పై.)

షెనీడరు ట్రాఫి రెసు

6 వ తేదీని జరిగిన పోటీసందేములు

వైటుద్వీపమున ఉత్తరతీరమునను సౌతుసీ సముద్రతీరమునను 6 వ తేదీ ఉదయమునుండియు లక్షలకొలది ప్రజలు సమావేశమైరి. చాలమంది మోటారుబోట్లలో నెక్కి పెద్ద పొగ యోడలపైకి వెళ్లి అటూరూర్నుండి చూడసాగిరి. ముప్రసిద్ధ పురుషులను నౌకాదళమువారి స్త్రీములాంఘిలపైని ప్రధానసేనాని యుద్ధనౌక (విరసుడ్యూకు) పైకి గొనిపోవుచుండిరి. వేల్పు యువరాజుగారును ప్రధాని మెన్మోనాల్డుగారు రాజనౌకయందుండిరి.

వాగుహారనుగారి విజయము

బ్రిటిషు ఫ్లయింగ్ ఆఫీసరు వాగుహారనుగారు మొదటి వారు గా గెలుపొందిరి. 31.7 మైళ్ల రంగ

ఎరాస్మిక్ సబ్బులోనున్న సాగనమునగా ప్రతిదినమును దానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతముగ మేలు కలుగును. అతిలందమై దీని గుచ్ఛమునకు వూదాపు వ్యసాకుమార్యమును పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

ను మువీడు సా రు లు చుట్టి వచ్చి రి. మొత్తము 217.49 మైళ్లు. గంటకు 328.68 మైళ్ల వొప్పున దామాషాను వాగువారసుగారు నడపించిరి. ఇదివర కెవరును యెన్నడును యిటుల నింతవెచ్చురూరము నడపింపలేదు. మూడు బ్రిటిషు విమానములును పూర్తిగా రంగమును చుట్టివచ్చినవి. ఇటలీవిమాన మొక్కటిమాత్రమే చుట్టివచ్చినది. వారంటు ఆఫీసరు డాలు మోలీను ఇటలీగారు రెండవ వారుగా గెలుపొందిరి. ఇటలీ వైమానికుడగు కార్డింగరుగారికి దైవికముగ ప్రాణాపాయము తప్పినది. గాయితని విమానమును మారిటి (ఇటలీ) గారి విమాన మునుగూడ దిగవలసివచ్చెను. కార్డింగరుగారి కెట్టి డెబ్బలును తగులలేదుగాని మారిటిగారికి కొద్దిగాయములు కలిగినవి. 1927 లో వెనిసులా యాద్రాపీని బ్రిటిషు వైమానికుడు బెబుస్టరు గారు బడసిరి. అపుడతనివేగము గంటకు 281. 65 మైళ్లుమాత్రమే.

ఉద్యోగుల ప్రకటన

వాగువారసుగారు—39 న. 45 4/5 సె. గంటలకు 284.2 మైళ్లు.

డాలుమోలీనుగారు—45.54 2/5—284.2

దార్సీగ్రేగుగారు—46-15 1/5—282.11

అచెక్లేగారు 40-5-825.

వాగువారసుగారి వయసు 25 ఏండ్లు మాత్రమే.

యువరాజుగారు హెండర్సనునుండి కాల్నాటకు విమాన ముమీద వచ్చి 6 శ తేదీని పరీక్షను చూచిరి.

సార్వభౌముడు వాగువారసుగారిని ప్రకటించుచు పంపిన తంతివార్తను విందుసమయమున సర్ ఫిలిపుసానుగారు వదిలి వాగువారసుగారి కొసగిరి. ఆవిందుకు మెక్డినాల్లుగారు వచ్చిరి. రేపు పదవతేదీని మరల పంచెము జరుగును.

(బి. అ. వై.)

ఏజంటు కావలెను

నెలకు రు. 75-5-150

మా కంపెనీలో ఏజంటుగా పనిజేయుటకు మృతమైన జిల్లా ఏజంటు కావలయును. ఏలూరు, గొఖపట్టణం, బరహంపురములందు జిల్లా ఏజెన్సీ లలో పనిజేయవలయును. రు. 1000 ధనము ధరావతు కట్టగలిగినవారికి మంచిదీతము కమీషను యియ్యబడును. సులభముగా విడుదలకాగల చేతి పంపులు, చిన్న ఇంజనులు ఏజెన్సీలో ఉంచబడును. ధరావతు వెంటనే ఈయగలవాణే అన్ని కేషను పంపుకోవలయును. రు. 500 డిపాజిట్లుచేయగల కాపీయర్ కావలయును. జీతము 35-5-70.

మద్దూరి బ్రదర్స్,

ఇంజనీర్స్,

ఇన్స్ట్రుమెంటు మెయిన్రోడ్డు,

రాజమండ్రి.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము 2

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక,

స్నిగున, శుక్లవర్ణము, అతిమూత్రము మొదలగునాటిని హరించి కుంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తి, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీలు 1-4-0.

పాలగుంధి లేహ్యము—రక్తశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, గొప్పులు, మొదలగునాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును.

20 తు|| డబ్బీలు. 1—4—0. వి. పి. ఖర్చులు కేర 5. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజి.

WANTED.

Candidates, Service Guaranteed, Session opening, London Diplomas, Fare free. Once for "Guide to Chances" enclosing stamps.—ROYAL ELECTRICAL COLLEGE Naichebandan, Delhi.

గజ్జికి తెలము

ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, చీడ, నుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

1 సంవత్సరము

నుండి

క్వేకరుటటు జావ, వైద్యులచే నేబదినంవత్సరములవరకు శిశువులకు తగినదని నిర్ణయింపబడినది. శిశువులకు పుష్టికరము, ఆరోగ్యదాయకము నైన ఆహారములలో దీని నేదియు మించజాలదు.

బాల్యవస్థలోగూడ నుపయోగించుట కిది అసమానమైనది. దానిలో గల పోషకపదార్థము ఎముకను కండను ఏర్పరచును; దంతవృద్ధికి, రక్తము ప్రవహించుటకు, నరములు పెద్దవగుటకు తోడ్పడును. వృద్ధి నొందుచున్న పిల్లవాని కవసరమైన తాణ నత్యధికముగ నొసంగును. అట్లే స్త్రీపురుషుల యౌవనావస్థనుండి వృద్ధాప్యము ప్రాపించు వరకును క్వేకరుటటు ఆరోగ్యము నొసంగుటలో నద్వితీయమైనది. ఆహారము లన్నింటిలో! నిది ఆదర్శకమైనది, రుచికరమైనది, సులభముగా తయారుచేయదగినది, పోడిమిగలది.

ఎల్లప్పుడును క్వేకరు డబ్బానే అడుగుడు. క్వేకరుటటు అను సంపూర్ణనామ భేయమును, క్వేకరు బొమ్మను చూడుడు.

Quaker Oats

2055

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

అధికారమును స్వీకరించుట

ఎట్టకేలకు శ్రీయుత నామా నరసింహస్వామిగారు యూనియన్ బోర్డు నధ్యక్షాధికారమును స్వీకరించిరి. డిప్యూటీ కలెక్టర్ ఆఫీసు హెడ్ గుమస్తాగారు సమక్షముననుండి ఛార్జి యిప్పించిరి. కాని కొంతరికార్డు లేనట్లును, సీట్ చేయబడిన కొన్ని బీగముల క్రమముగా డెరువబడినట్లును తెలియుచున్నది. ప్రెసిడెంటుగారి యంశములను బైవారికి తెలుపుచు మిగిలినవస్తువులను స్వాధీనము చేసుకొనిరి. వీధులలో మరలయథాప్రకారముగా దీపములు నెలగుచున్నవి. నేపకులకు వెనుకటిదీతము లివ్వబడినది.

మామండల మద్యపాన నిరోధక ప్రచారసంఘము నకు ఈక్రిందివారు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడి యున్నారు.

- 1 దివాన్ బహద్దరు పి. కేశవస్వామిగారు సి. వి. ఇ. గుర్తి
- 2 జి. లక్ష్మణరాజుగారు (డి||బో|| ప్రెసిడెంటు) గుర్తి
- 3 బిడుగూరి చిన్నప్పరెడ్డిగారు తా||బో|| ప్రెసిడెంటు, గుర్తి
- 4 రెవరెండు స్మిత్తుగారు గుర్తి
- 5 ఎన్. శ్రీనివాసులుగారు క్లీర్ డ్ అనంతపురము
- 6 రహీముతుల్లా సాహెబుగారు డి|| సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలు ప్రెసిడెంటు (అనంతపురము)
- 7 డిప్రీక్ట్ హెల్త్ ఓఫీసర్ వెంకటరావుగారు అనంతపురము.
- 8 హట్టి శంకరరావుగారు, ధర్మవరము.
- 8 గుడిసెల బాపన్నగారు, పెనుగొండ.

ఈనెల 15 వ తేదీలోపల ననంతపురములో వైవారు గూడి ఆఫీసును గుమస్తాలను ప్రచారకులను కార్యనిర్వాహకమును, కార్యదర్శిని ఏర్పాటుచేసెదరు.

సెనెట్ అభ్యర్థులు

మామండలపక్షమున ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు సెనెటు కీక్రిందివారభ్యర్థులుగా నిలిచియున్నారు.

శ్రీ కొరెడ్డిగారు, గుర్తి.

,, రహీముతుల్లా సాహెబుగారు

,, ఎన్. శ్రీనివాసులుగారు

,, దేవప్పగిగారు

,, అగిరి నారాయణరావుగారు.

,, హెచ్ శంకరరావుగారు.

శ్రీయుత శంకరరావుగారు దివ్యజ్ఞాన సమాజసభ్యులు. వికలాభిప్రాయులు. ప్రతిధర్మకార్యమునకును ముందుగునైచు వారు. ఈ యూరియందు కాంగ్రెస్ కార్యములు గొంతకు గొంతయైనను నిర్వహింపబడుటకు గౌరణధూతులు వీరేయన్న

నతిశయోక్తి కానేరదు. ప్రజాహిత కార్యనిర్వహణ సందర్భమున వీరు సాధారణముగ దమ గృహకృత్యములగూడ లెక్కింపక కష్టనష్టములతోర్చి పాటుపడుచుందురునుట బహిరంగరహస్యము. కాన సెనెట్ ఓటరులు రావుగారి నెన్నుకొనిన బాలసమంజసముగ నుండునని మనవి.

ఉన్నతపాఠశాలాభివనము

సు నిర్మించుటకై, యీగ్రామవాస్తవ్యులగు రా|| శ్రీ జగ్గాలక్ష్మన్నగారికి కంట్రాక్ట్ ఛియున్నారు. భవననిర్మాణప్రారంభము రెండునెలలక్రిందనే ప్రారంభింపబడి యుండవలసి యుండినది. కారణమెద్దయైనను దురదృష్టవశాత్తము నింతకాలపరణము జరిగినది. కాన భవన నిర్మాణకార్యమును శీఘ్రముగా ప్రారంభించి రాజోవు జాకెనెలకు గట్టడము పూర్తి యగునట్లు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును, ఇతరాధికారులను కంట్రాక్టరులను శ్రద్ధపుచ్చుకొని రాజోవు సంవత్సరముననే VI ఫారము ప్రారంభించుట కవకాశమును గల్గింతురుగాక

దొంగతనములు

రాను రాను వర్షము వచ్చు నను నాశ అడియాశ యగుచున్నది. వైర్లా లేపు. పశువులకు మేత పూర్తిగ లేదు. దీనికి దోడు జలాశయములు దినదినమునకు వట్టివుచున్నవి. ఇక్కతన దొంగతనములు ప్రారంభింపబడినవి. 3 దినములక్రింద నొక సాలెవారు రాత్రి యింటిలో నిదురించుచుండగానే దాదాపు 1500, వందల సొమ్ము దొంగిలించబడినది. ఆ దినమే మఱియొక దొంగతనము జరిగినది. పరిస్థితుల గాంచి ప్రజలు కలవర పడుచున్నారు.

మోహినీతైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగిగనులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రుచియును సువాసనచెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగుసూరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టి నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేడేల, ఓకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

త్వరపడుడు! ధర తగ్గింపబడినది!! త్వరపడుడు!!

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే యున్నవి.

శ్రీ మదాంధ్రవచనభారతము

(రెండు సంపుటములు)

సభా, అరణ్య, విరాట, ఉద్యోగపర్వములు

భీష్మ, ద్రోణ, కర్ణ, శల్య, సౌప్తికపర్వములు

శతఘంటము వేంకటరంగశాస్త్రిగారిచే

సంస్కృతభారతమునకు సరియైన తెనుగు చేయబడినది.

1600 పేజీలు గలది.

రెండుసంపుటముల మునుపటి ధర 16-0-0. ఇప్పటి తగ్గింపు ధర 4-0-0

ఆలస్యముచేసిన ఆశాభంగము కాగలదు.

మేనేజరు:— ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టు బాక్సు 212, మదరాసు.

మర:— పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము. ఆర్డరుతోపాటే సగముసాము అడ్వాన్సుగా పంపగోరవచ్చు. రైల్వేస్టేషన్ సమీపము వారికి రైల్వేస్టాంపులముగా పంపబడును.

Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రూ. అ.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రము అజీర్ణమునకు	1-0
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-12
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0-10
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-2
7. కలరా మాత్రము, వాంతి భేదములకు	0-6
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతకులహరి, పండ్లపోటుకు	0-0
10. కర్ణకులహరి, చెవిపోటుకు	0-2
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-కి	0-6
12. పసుళ్లకు తైలము, శీతపసుళ్లకు	0-
13. తేలు మందు సీసా 1-కి	0-
14. చందన అత్తరు 1 బెస్సు	2-4
15. కుమ్మరు తైలము, డబ్బి 1-కి	0-
16. దంతమార్గము, పండ్లతోమటుకు	0-
17. సుఖభోగిమాత్రము	1-
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణిమాత్రము డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రము, మలబద్ధమునకు	0-6
24. కుకుమారిమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1-
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఫహరిమార్గము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతి కిడబ్బి 1-కి	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రము, తలనొప్పిలకు	0-10
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపువ్వు తు 1-కి	8-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8-0
34. కస్తూరి	8-
35. జాన్న తు 1-కి	8-

పోస్టుకర్షులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మద

కే థ రిన్

గ్రంథకర్త:— శరణు రామస్వామి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీ గ్రంథమున కనుసరిగా దము. లోక ప్రసిద్ధమును ఒక పీఠమతచరిత్రము. అందరును చదువ తగినది. ములభై లిలో వ్రాయబడినది. ఉన్న ప లక్ష్మీనారాయణ గారి అమూల్యమును పీఠిక గలదు. ధర 0-4

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, మదరాసు.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథములందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొక గ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౪-౦
- 2 ఆనందపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగు పీఠిక గలదు ౨-౪-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కనులాపి (చిన్న విచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్.ఎ., యల్.టి. ౦-౪-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్సాహనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే నిరీక్షితభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి కృతము. శ్రీ రామకృష్ణగణేయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీ త్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. నందరావుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 భక్తుపదము (వచనము): పాదమత ధర్మప్రబోధక గ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. పాదమతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిశోబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఎ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంశముల నాటకము): నార్మేశ్వరేశ్వర కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ సెను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ బొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యె. (ఆనర్డు) ౧-౦-౦
- 9 చిర్లజిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యె. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత చిరస్థితియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౪-౦
10. 'ఆత్మకథ' ప్రథమసంపుటము. శ్రీ గాంధీమహాత్ములవారి స్వీయచరిత్రము. ఇందు వారి సత్యాగ్రహ-సత్యప్రయోగముల కథ వివరింపబడినది. ఆ దర్శనదేవమును ప్రదర్శించునది. మూలమునుండి శ్రీ శతావధాని వేటూరు శివరామశాస్త్రిగారిచే ననువదించబడినది. 400 కు పైగ పుటలు గలవు. చక్కనియచ్చు, రేపరు. ౧-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు, 566, రెసిడెన్సీ బాద, మదరాసు, డి.కె.

వార్టర్ వి. క్రైస్టర్
నూతన
DODGE
BROTHERS SIX

బహుమతి చేయబడుచున్నది.

15 సం॥ క్రిందట ప్రప్రథమమున డాడ్జీబ్రదర్స్ కారు వాడుకలోనికి వచ్చినది. అప్పటినుండి డాడ్జీబ్రదర్స్ వేరు ప్రతిష్ఠను అనుభవించుచున్నది. కనుక డాడ్జీబ్రదర్స్ కార్పొరేషనును సంపాదించుటయందును,

సదరు ప్లానును ప్రారంభించుటయందును నికమును. తమారు కాబడు నవి యిది వరకుండిన డాడ్జీబ్రదర్స్ తిథ్యలకు తగినట్లుండుటకై రక్షణ యొసగబడును. ప్రపంచమందంతటను విస్తారముగా డాడ్జీబ్రదర్స్ వాడుచున్న ప్రజలకు, డాడ్జీబ్రదర్స్ వర్తకులకు గల ప్రతిష్ఠను నిలుపుటకై తగు ప్రయత్న మొనర్చుట మా ముఖ్యవిధి యని మేము గ్రహించియున్నాము.

ప్రస్తుతము గల డాడ్జీ కీర్తికి అనుగుణముగాను, స్ఫుటముగాను ఎక్కువ చేర్పుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశ్యము. ప్రతి డాడ్జీ స్వంతదారుడును వర్తకుడును ప్రస్తుతముకంటెను అధిక గర్వము పొందును. అత్యధికమైన తృప్తినికూడ గలిగియుండుటకై కారణము గలదు.

మేము అభివృద్ధిలో నున్న ఎంజినీరింగు, కాస్త్రోక్తముగా తయారైన రబ్బరు, అన్ని క్రైస్టర్-నిర్మాణకారులకు గల దిగ్విజయమునకు, క్రైస్టర్ కార్పొరేషన్ అభివృద్ధికి సహాయపడినట్టివిలువ, వగైరాల నుపయోగించుచున్నాము. ఇతరమైన వాటితో పోల్చిచూచిన, మిక్కిలి దృఢమైన విలువను, అసాధారణమైన అధికముచేతను, గొప్ప ఎంజినీరింగు ప్రాముఖ్యతను, అధిక సౌందర్యమును, విశేష సుఖమును, మార్కెటింగునట్లు తయారు చేయుచున్నాము. డాడ్జీబ్రదర్స్ కారుల సహజమైన విలువ పోటీనిలుచును.

నూతన డాడ్జీబ్రదర్స్ ఆటు మొదటిదఫా క్రైస్టర్ కార్పొరేషనుయొక్క గొప్పగా ఏర్పాటుచేయబడిన అత్యధికమైన శక్తిసామర్థ్యములు ఏ యుద్యమమునందైనను పూర్తిగా ఏర్పాటు చేయబడినప్పుడు బాగుగా వెల్లడియగుచున్నది.

ఎంజినీరింగు విషయమునుబట్టి యోచించిన ఈ నూతన డాడ్జీబ్రదర్స్ ఆరు ఎంజినీరుల సంఘమువారిచే పూర్తిగా ర్పించబడిన ఆటోమొటోలు మాదిరిచే గలిగిన సాఫల్యములు - గొప్ప సాధన.

చేతయందును, సౌఖ్యమునందును, దీర్ఘ కాలము దిగ్విజయమునందును, పూర్తివిలువయందును ఇదే ధరకు ఇదిగల కియ్యబడిన ప్రతికారును ఇది మించిపోవు నని మేము నమ్ముచున్నాము.

నూతన డాడ్జీబ్రదర్స్ ఆటుకు మేము నిర్మాణకర్తలుగాను, పూర్వీకారులుగాను నుండుటకు మేము గర్వించుచున్నాము.

గొప్పవిలువను, నమృతమును, డాడ్జీబ్రదర్స్ నుండి ఎప్పుడును ప్రజలకు స్పష్టముగా భేదమును తెలుపునట్టి ఘనత వగైరాలను ఇది యొసగుచున్నదను దృఢనమ్మకముతో దీనిని ప్రజలకు బహుమతి చేయుచున్నాము.

W. R. Chrysler

పంపకదార్లు:-

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్.,

మద్రాసు.

అంధ్రప్రదేశ్,

కల్లికోట,

కొట్టయం,

తిరుచినాపల్లి.

భారత శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారి ప్రధమపరాజయము

క్రిమినల్ లా ఆమెండ్ మెంటు బిల్లు ప్రతిపాదించబడుట

ఫ్రైడీలలో భారతీయులకు ఐరోపీయులకిచ్చు సౌకర్యముల నివ్వవలెనని మాలవ్యా, చమన్ లాల్ గార్లు కోరుట

జనభా తెక్కలను తీసికొనుటకై యేర్పాటులు

కారదాబిల్లు ఆమోదించ

బడవచ్చును

నేటి కార్యక్రమము

సిక్సా, సెప్టెంబరు 10:—ప్రశాంతిని లోలో నేడు శాసన సభ సమావేశమయ్యెను. ట్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రావీన్స్ ఆక్టు చర్చించ బడినతరువాత న్యవధియన్న చో కారదాబిల్లు చర్చకు వచ్చును. బిల్లు ఆమోదించబడుటకు యిప్పుడు మంచిసావకాశము లున్నది. (శ్రీ వెస్)

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

సిక్సా, సెప్టెంబరు 9 :—ఈరోజున సర్ జార్జీ హార్టర్ గారు నెగోషియేటివ్ ఇన్ స్ట్రుమెంటు ఆక్టును సవరించుటకై యొక ప్రతిపాదన చేయగా నయ్యది యధికసంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెను. 47 నురు ప్రతిపాదనలు, 42 నురు అనుమతులు. యూదురోజు లైనతరువాత నేడుమరల సభ సమావేశమై నప్పుడు ప్రేక్షకస్థానములయందు ప్రజలు బహుస్వల్పముగానుండిరి. క్రిమినల్ లా ఆమెండు మెంటు ఆక్టును అనధికార సభ్యులు ప్రతిఘటించెదనని తెలియుచున్నది. కాని బిల్లు ఆమోదించ బడునని ప్రభుత్వమువారి లిప్తుడు ఆశ్చర్యముగ నున్నది. బిల్లు సెలెక్షన్ కమిటీకి పంపబడునని లాబీలో కలుగుచున్నవలన తెలియుచున్నది.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్నోత్తర సమయమున బొంబాయి లెజిస్లేషన్ ఇన్ స్ట్రక్చరును గురించి జమ్నాదాసు మోహతాగారికిని భూమేంద్రనాథుమైత్రాగారికిని వాస్తవ్యధము చాలసేపు జరిగెను.

ఫ్రైడీల నిర్దిగతులు

నిరశన ప్రత్యమ నవలంబించిన విచారణలో నున్న ఫ్రైడీల విషయమై దివాన్ చమన్ లాల్ గారు అడిగినప్పుడు సర్ జేమ్స్ క్రెకార్ గారు యంతెవరకు ప్రభుత్వమువారు చేసిన సౌకర్యము లను వివరించిరి. ఐరోపీయ ఫ్రైడీలకు ప్రత్యేకముగా చేయబడిన నిబంధనలు కేవలము ఐరోపీయులకే గాక, ఆదర్శంలో నున్న భారతీయులకుగూడ వర్తించు ట్లుచేయబడుచున్నవని వారు చెప్పిరి. లాజకోర్ నిరశన ప్రతిపక్షములు యందువిషయమై చింతించుచున్నారని భారత ప్రభుత్వమునకు తెలియజేయలేదు.

అనుబంధ ప్రశ్నావళి

విషయముయొక్క ప్రాముఖ్యము ననుసరించి ఐరోపీయ ఫ్రైడీలకు వర్తించు నిబంధనలను లాజకోర్ కుట్రకేసులో విచారింపబడుచున్నవారికి గూడ వర్తించు నట్లుచేయవలెనని నని పండితమాలవ్యా, దివాన్ చమన్ లాల్ గారు కోరిరి. ఐరోపీయుల కొరకు సం గ బ డు సౌ క ర్య ము ల న ని టి ని లాజకోర్ కుట్రకేసు ఫ్రైడీలకు యివ్వవలెనని మాలవ్యాగారుగూడ చాలవరకుచెప్పిరి. ఈవిషయము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము వారు సరిష్కరింపవలసినదనియు, విచారణలేకుండ తామేమియు చేయుటకు సంసిద్ధులుగా లేరనియు క్రెకార్ గారుచెప్పిరి. లాజకోర్ నిరశన ప్రతిపక్షములు చాల విశాలముగానున్నవని యు, నేరముయొక్క స్వభావమేమైనను రాజకీయ నిర్బంధితులందరకు. ఒకేవిధమున సౌకర్యములిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారి యుద్ధాత్మకతయు క్రెకార్ గారు చెప్పిరి.

ఇంకా ప్రశ్నలు చేయరాదని అధ్యక్షుడు చెప్పటచేత ప్రశ్నోత్తరములు సమాప్తమయ్యెను.

కోర్టు కమిటీకి ఎన్నికలు ఈరోజున జరిగెను.

క్రిమినల్ ప్రావీన్సుకోడ్ సవరణబిల్లు

నిరశన ప్రతి బిల్లు అని వ్యవహరింపబడుచున్న క్రిమినల్ ప్రావీన్సుకోడు సవరణబిల్లును జేమ్స్ క్రెకార్ గారు పెక్కు మాటలు చెప్పకచే ప్రతిపాదించిరి. ఇదివరలో యీ బిల్లు అనసరము లేదని ప్రభుత్వమువారు తలచిరిగాని, యిప్పుడు యే ఏర్పడిన పరిస్థితులవలన బిల్లు అనసరమయ్యెను. కావున బిల్లు ప్రతి పాదించుచున్నా మని క్రెకార్ గారునీరి.

నీలకంఠదాసుగారి యభ్యంతరము

నిరశన ప్రతిపక్షము నవలంబించుచున్న ఫ్రైడీల కేసులు విచారణలో నున్న వనియు, ఆ కేసుల విషయమై

చర్చించుటకుండ శాసనసభలో చర్చ విలకాదను కారణమున నీలకంఠ దాసుగారు శాస్త్రీయ అభ్యంతరముపెట్టెను. బిల్లుచర్చ ప్రారంభమయ్యెనేని అధ్యక్షుడుగూడ ఆపుచేయలేదు గనుక బిల్లు ప్రతిపాదించబడినప్పుడు అభ్యంతరపెట్టుట సభవారి ఆచారము కాకపోయినను తానభ్యంతరము చెప్పవలసినచేసిన వారనిరి. బిల్లును ప్రతిపాదించరాదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయించవలెనని కూడ వారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుని నిర్ణయము

ఈవిషయమై తానుబాగుగా విచారించెననియు, కేసు విచారణలో సంబంధము లేకుండ నింక కొంతకాలమునకు బిల్లు చర్చించబడవచ్చు ననియు చెప్పి అభ్యంతరమును అధ్యక్షుడు త్రోసివేసెను.

జెంగల్ టైటల్ సర్టిఫ్ బిల్లు, బాయిలర్స్ ఆమెండు మెంటు బిల్లులను చర్చలేకుండ సభవారు ఆమోదించిరి.

నెగోషియేటివ్ ఇన్ స్ట్రుమెంటు ఆక్టు నెగోషియేటివ్ ఇన్ స్ట్రుమెంటు ఆక్టులో (86-వ) సెక్షనును చేర్చుచు సవరింపబడినబిల్లును సర్దులేట్ (సభ్యులకు పంపుటకు) చేయుటకు సభవారంగీకరించిరి.

సావిడెంటు ఫండు రిలీఫ్ బిల్లు

ఈ బిల్లు ప్రజలు డబ్బు నిలువజేసికొనుటకు పుకరించుననియు, అసోసియేటెడ్ బేంకుకున్నవిచ్చిన వాగ్దానము ననుసరించి యిప్పుడది ప్రతిపాదించబడినదియుచెప్పి సర్ జార్జీ హార్టర్ గారు వెల్లెక్షన్ కమిటీని నియమించవలెనని కోరెను.

షష్ఠ గారికి సంధనము లర్పించుచు లింటర్ బోధామెగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఈబిల్లు వర్తకులకు చాల లాభకరమనిగూడ చెప్పిరి.

ఇన్ కంటాక్టు ఆక్టు

ఇన్ కంటాక్టు ఆక్టును సవరించుటకై యొక సెలెక్షన్ కమిటీని నియమించవలెనని సర్ జామ్సెరుగారు ప్రతిపాదించిరి. సభవారంగీకరించిరి. ఈ కమిటీలో సర్ డార్జిలింగ్స్, మాడ్జి సర్ ఫురూక్ త్రమదాసు, బీర్లా, సాలాచందు నవో గాయ్, ముల్లా, జమ్నాదాస్ మోహతా, గయాపూసాద్, విద్యాసాగర పాండ్యా, ఫవో అలబిహింసాత్తుల్లా, గుజ్ నలి, ఉపపాదకుడు నుందురు.

1980 జనాభా లెక్కలు

బిల్లులో ఆరవసెక్షన్ ను సవరించి జనాభాలెక్కలను తయారుచేయు ఉద్యోగియులకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములచే నివ్వబడు ఆజ్ఞలు సవరింపబడునా యని కేల్ కారుగారు రడిగిరి. ఈ ఆజ్ఞలను మార్పుటకు ముహూజరులు పెట్టుకొనుటకు ప్రజలకు సావకాశము యివ్వబడునా యనిగూడ వారడిగిరి. ఇదివరకు హిందూమతములోని యవతలనుగురించి ఉద్యోగియులు తమ యిష్టమునచ్చినట్లు వ్రాసినదియు, యిట్లు చేయరాదనియు, తామేకాఖ, ఏ వర్ణమువారమని ప్రజలు చెప్పుదురో ఆ విషయములను మాత్రమే అధికారులునమోదు చేయవలసినదియు కేల్ కారుగారు చెప్పిరి.

వివరములన్నియు అనసరమని యామిక్ ఖాను గారు చెప్పిరి.

బంధుత్వములను గురించి వివరము కలిగించు ప్రశ్నలను గరదని వ్రేసుగారు చెప్పిరి.

కేల్ కారుగారిని సమర్థించుచు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు ఉద్యోగియులకిచ్చు ఆజ్ఞాపత్రమునుగూర్చి యభిప్రాయము తెలియజేయుటకు ప్రజలకు సావకాశమివ్వవలెనని జయకర్ గారు చెప్పిరి.

వివరము లనసరమేయైనను ఉన్నకాఖుల నింక ఉపకాఖులుగా విభజించుట తన కిష్టములేదని అబ్దుల్ కయామ్ గారు చెప్పిరి.

మూడో గారు జయకర్, కేల్ కారుగారు చెప్పిన దానితో నేకీభవించిరి. ఆజ్ఞాపత్రము నిచ్చుటలో ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము సత్వమైనదికాదని అమరనాథ దత్తుగారు చెప్పిరి.

హోం మెంబరు

ప్రభుత్వమువారికి దురుద్దేశము లేదనియు, బిల్లు వివాదరహిత మనియు, ఈబిల్లును ప్రతిపాదించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మమనియు, హోం మెంబరు చెప్పెను. కేల్ కారు చెప్పినది చాల సరసముగా నున్నదనియు, ప్రజలు తమకష్ట సుఖములకు

తెలుపుకొనుటకు తగిన సావకాశ మిచ్చి, వానిని బాగుగా విచారించవలసిన దని భారత ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు ప్రకటనల సంపెదగని వారు చెప్పిరి. ప్రతిపాదన ఆమోదించబడెను. (న కేవము)

పుంగనూరిలో శారదాబిల్లునభ

మదనపల్లె కాపురములైన మ-రా-రాశ్రీ వి. శంకర శేవగిరిరావు, బి. పి. వి. యల్. గారు నిన్న సాయంకాల మించు శారదాబిల్లు నెదురించుట కొక పౌరసభను సమకూర్చిరి. సభ కిందుమించువబడిచుంది వచ్చియుండిరి. మ.రా.రాశ్రీ వి. త్తూగు దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు జేరిన సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు ఎం. ఎల్. సి. వారుగూడను వచ్చియుండి బిల్లుకు అనుమతులుగా చర్చలో పాల్గొనిరి. వాదప్రతివాదములు ముగిసి నపిమ్మట, సభనుచేరిన వి. ఎస్. శేవగిరిరావుగారిని తమ ప్రతి హూల చిత్తుతీర్మానమును గురించి సమ్మతులు పుచ్చుకొనవలయు నని సభ్యులుకొందరు కోరగా వారు నిరాకరించిరి. సభనుచేర్చిన ది బిల్లుకు ప్రతిహూలుగా నుండువారికేగాని అనుమతులకుకా దని వారు వాదించిరి. పిమ్మట సభలో గందరగోళము ఎక్కువగా సాగెను. ఏతీర్మానమును ఓటునకు పెట్టకనే అందరూ లేచిపోయిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

సెప్టెంబరు రెవ తేదీన మదనపల్లెపాఠశాల (శ్రీ వెంకట రమణస్వామి ఆలయమునందు) సభచేరి శారదాగారిచే ప్రవేశపెట్ట బడిన వివాహవయోనిర్ణయ, పునస్సంధాన వయోనిర్ణయచట్టము శృతి, స్మృతి, పురాణ, విరుద్ధముల అచ్చటకూడిన పండితులచే నిరపరపబడినది. శారదాబిల్లును నిరసించుచూ ఒక తంతివార్త వైస్ రాముగారికి పంపబడినది.

వి. యస్. శేవగిరిరావు వక్త్రీల్

వశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

జెజవాడలో జరుగనున్న ఆంధ్రసభలకు సన్మానసంఘమును ఏర్పాటుచేయుటకు ఈ నెల 17 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జెజవాడలో జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యస్థానము ప్రాతజిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యుల సమావేశము జరుగనుగాన సభ్యులెల్లరును విచ్చేయబ్రాధి కులు.

జెజవాడ, } గో. వెంకటేశ్వరరావు, 9-9-29. } కార్యదర్శి.

బసవపు రాణము

కాలికో జైండు ధర రు. 1-కి రు. 2 1/2.

గ్రంథకర్త:— పల్కురికి సోమనాథకవి.

పరిష్కర్త:— బి. శ్రీ. వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు

వల్లడొడవ శతాబ్దమున వలసిన శైవమత

ప్రతిపాదకముగు ద్వీపద కావ్యము. ఇందు శైవమతో ధారకుడగు బసవేశ్వరునియు, తత్పూర్వులు, తత్వము కాలీనులునగు శివభక్తులయు చరిత్రములను సరసముగను, పాఠకులు మనసుకరగి తన్మయు లగునట్లు గను కవి వర్ణించినాడు. గ్రంథమున మధురమధురములగు జానుదెనుగుపలుకుల జాలువార్చి రచనమున ముద్దులు గురిపించినాడు. గ్రంథము భిన్నభిన్న రాష్ట్రములకు జెందిన పెక్కు తాళపత్రమూర్త్యులతో నరిచూచి పరిష్కరింపబడినది. సాతాంతరములు సూచించబడినవి. పరిష్కర్త రచించిన అమూల్యముగు పీఠిక (129 పు.) యందుగలదు. ఆకాలపు టపూర్వ సారవ్యతచారిత్రక విశేషముల లెక్కకు మిక్కిలిగవండు పరిష్కర్త యేర్పికూర్చినారు. అధునిక కవిజనముల కిది యత్యంతోపకారకము.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మనోజయ, "ఆంధ్రప్రదేశ్"

7, లింబు శివ్, 4, మదరాసు

క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్ సవరణబిల్లు

డా॥ పి. వరదరాజునాయుడుగారి అభిప్రాయము

మద్రాసు, సెప్టెంబరు 9:—నేరస్తులు తమచర్యలవలన తమపైని విచారించబడు కేసులందు హాజరుగట్టు అశక్తులుగ జేసికొని హాజరుకావచ్చును కేసువిచారణ జరుపబడుటకు ఆటంకము లేదని చెప్పుచు నొకసవరణను క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడ్ నందు గావించుట కొకక్రొత్తబిల్లు భారతశాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడెను. దానిని గురించి డా॥ పి. వరదరాజులు నాయుడు గారు ఈ క్రిందిప్రకారము తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించుచిరి. ఈ బిల్లు నకు మూడు ముఖ్యముగ ఆక్షేపాలు గలవు: (1) ఈబిల్లు కొన్నిరాజకీయ కారణములచే ప్రభుత్వమువారిచే ప్రవేశపెట్టబడెను. (2) లాహోరు కేసులోని ముద్దాయిల ఇబ్బందులను తొలగించి వారి ఆహార నిరసనవ్రతమును అంతమొందించుటకు మారుగ వారిని యిట్టిశాసనముచే భయపెట్టుటకు యీబిల్లు ఉద్దేశించబడియున్నది. (3) ఈబిల్లువలన న్యాయము జరుగక పోవుటయేగాక యిందనేకలోపములుగూడ నున్నవి.

ఇట్టిబిల్లును సామాన్యముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టుట కవసరముండదు. కాని లాహోరు కేసులోని ముద్దాయిలు అహారనిరసనవ్రతమునినందున ప్రభుత్వమువారు దానితో సహజముగా చెందియుండుటవలన ఇట్టిబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రత్యేకపరిస్థితులను తొలగించుటకు తన చర్యలను గావించ వలెనుగాని క్రిమినల్ కోడ్ నియమములను మార్చగూడదు. ఈ బిల్లు రాజకీయభైదీలకు గాక తదితర భైదీలకు గూడవర్తించును. ఈబిల్లును రాజకీయద్వేషములతోడనే ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిరిగాని దీనిని గురించి వారు శాంతముగ యోచించి యుండలేదు.

లాహోరు కేసునందు ముద్దాయిలను నిందార్థులుగ చేయుటకే యీబిల్లు ఉద్దేశించబడెను. ఇతర నాగరిక దేశములందు విచారణలోనున్న రాజకీయ భైదీల కట్టుపాకర్యములొసగ బడుచుండెనో అట్టి పాకర్యములనే యీముద్దాయిలకు నొసగ వలయుననిపించుకొనిరి. వారికోరిక నిరాకరింపబడెను. ముద్దాయిలు అహార నిరసనవ్రతము నారంభించిరి. ఆవ్రతమును భంగపరు పవలెనని ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించి యీబిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. ఇట్టి బిల్లు న్యాయసమ్మతమైనది, గాదని భారత శాసనసభా సభ్యులుగనున్న న్యాయ వాదులకు నేను వేరుగ చెప్పనవసరము లేదు. (ఫ్రీ. ప్రె.)

మద్రాసు సేవాసదక

భవననిర్మాణమునకు నిధి

గౌరవకార్యదర్శులు యిటుల వ్రాయుచున్నారు:—ది. బి. ఏ. యం. ఏ. మురుగప్పచెట్టిగారు మద్రాసు సేవాసదకు భవననిర్మాణనిధికి గాను 1000 రూపాయల విరాళమునొసగినది నిన్ను తీసినము తెలియబరచితిని. ది. బి. టి. యన్. శివసుబ్రహ్మణ్య తీర్పతి యం. యల్. సి. సింగపట్టిరాజుగారు యీపై నిధి సహాయార్థము 1000 రూపాయల నొసంగిరి ని తెలుపుటకు సంతసింపచున్నాడను. ఈపైరెండు విరాళములును న్యాయమూర్తి యం. వెంకట సుబ్బారావుగారి 10000 రూపాయల విరాళమును రాజా సోవాసు దేవరాజుగారి 2000 రూపాయలచేరి మొత్తమునిధికి 15000 రూపాయలైనది. ఈభవన నిర్మాణమునకుగాని 1 లక్ష రూపాయలు కావలసియున్నది. ఉదారహృదయులు యీపైనిధికి విరాళము లొసంగి యీకార్యము ముగియునట్లు జేయునుని ప్రార్థించుచున్నాను.

వేలం నోటీసు

పార్వతీపురం డి॥ ము॥ కొద్దులో

O. S. 412/1917. E. P. 17/29.

వాది:—పరువాడ మాకినాయుడు

ప్రతివాడు:—అంకలాపు సోమారాయుడు వగయిరాలు.

యీనెంబరు డిక్రిమెంట్లం కర్నూలు వగైరాలు రాబట్టుటకు గాను ప్రతివాది తొలకు దరిమిలా నొఖిరి మొఖాసాయి టుకె గ్రామమున వేలంయి సైకోరులో వ్రాయబడిన మరతు లప్రకారం 23-9-29 దిని పై కొద్దువారివలన వేలం వేయబడును. సదరు గ్రామమునకు సాలీనారు 800-0-0 లు కట్టుబడిన్నరు 84-11-0 లు ల్యాండు సెస్సున్నరు 21-3-0 రైల్వే సెస్సున్నరు పన్నులు చెల్లుచున్నవి.

పార్వతీపురం } అధికార జగన్నాథం,
15-8-29 } వాదితరపున వేడరు.

గుంటూరుజిల్లా

కాంగ్రెసు సంఘము

15 తేదీన పాన్సూరులో జరుగును

కార్యనిర్వాహకవర్గముగూడ సమావేశమగును

(స్వకీయవిలేఖరి)

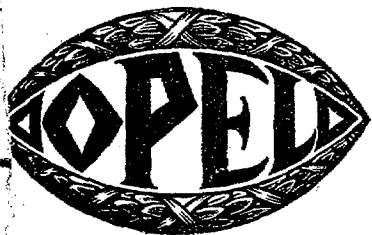
గుంటూరు, ఆగష్టు 10:—గుంటూరుజిల్లా సాయం సంఘసభ పాన్సూరులో 15 వ తేదీ సాయంకాలము 4 గ వూర్త చంద్రకళా భవనమునందు జరుగును. ఆనాడే మధ్యాహ్నము 2 గ జిల్లా కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశమగుడ జరుగును. జిల్లా సంఘ ఉపాధ్యక్షుని ఎన్నిక, గుంటూరుజిల్లా సభ మం తినవారి పాలెంలో జరుపుటకు నిశ్చయించుట, అధికముగ కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుకొనుట, యితర విషయములు చర్చింపబడును. ఆనాడు సాయంకాలము 6 గ ఎల్. వి. ఎల్. నరసింహారావు పంతులుగారి అధ్యక్షతన ఒక బహిరంగసభ జరుగును. (తంత్రి)

యన్. వి. జి. కే.

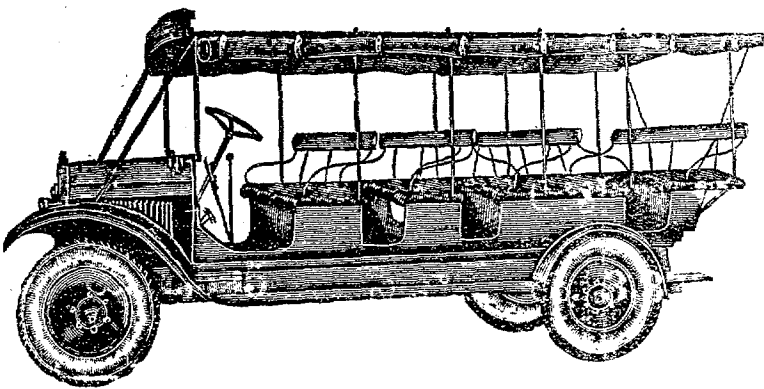
హైస్కూలు, బెజవాడ

ఆగష్టు, 5:—నేడు మా స్కూలు భవనములో డిజైటింగు సామెటి ప్రథమసమావేశము అన్యతాసహాయతో జరుపదముగా జరుపబడెను. బెజవాడ సబ్ కలెక్టరైన వి. ఎన్. హెబ్బాడిగారు డి. సి. ఎన్. అధ్యక్షత వహించిరి. బెజవాడవాస్తవ్యులగు దాసు తివిక్రమరావుగారు, బారిష్టరు, మృదుమధురవాక్కులతో ప్రారంభోపన్యాసము గావించిరి. హిందూ గొప్ప తనమును మూడువిధములుగా విభజించి, ప్రాచీనకాల మందు ఋషులు ఆధ్యాత్మికశక్తినిగూర్చి, మధ్యకాలమందు యోధాగ్రేసరుల శౌర్యమును గూర్చి, నవీనకాలమందు రాజ్య తంత్రజ్ఞుల శక్తిసామర్థ్యమును గూర్చి వేసోళ్ల పోగడిరి. పశ్చాత విద్యావిధానమును నిరసించుచు, బాలుకు సత్ప్రసన్న ప్రాధాన్యమును గూర్చి, భగవద్గీతిని గూర్చి ఉద్బోధించిరి. ఈ యుపన్యాసానంతరమందు హెచ్. మాడిగారు స్వార్థత్యాగము, సంఘసేవ మొదలగునానిని గూర్చి ముచ్చటించుచు స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుని అభినందించుచు సమావేశము ముగించిరి. సభాభవనము కరతాళధ్వనలతో మారుమోగెను.

కావలసినవారు వచ్చి (ట్రయలు) పరీక్షించవచ్చును

ఓపెల్

జగత్ ప్రసిద్ధమగు జర్మన్ ఓపెలు కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది.

గ, బస్సులు, ఉత్తమమైనవి. 1½ టన్ను బస్సు గ్యాలక్కు 23 మైళ్లు గ్యారంటీగా పనిచేయును.

Max.—H. P. 45.

“గ్రహం-వేడ్” కార్లు, బలిష్ఠముగను, ఆందముగను యుండును.

కార్ల స్పేరు పార్టుస్ ఎల్లప్పుడు స్టాకులో యుండును.

ధరలు, వివరములకు దిగువ చిరునామాకు వ్రాయుడు:—

జీ మోటార్సు, బెజవాడ.

కృష్ణా, గుంటూరు,

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

VANI MOTORS

(Proprietors: VANI PRESS)

BEZWADA

సాహిత్య వార్తలు

తపాలా నోటీసు:— సెప్టెంబరు 10 వ తేదీనాన అటవీశాఖలోని విదేశీమలనుండి భారతదేశమునకు వచ్చు మణి ఆర్డరు పానుకు రూ 18-8-0 చొప్పున మద్రాసు జన రలుపోస్టాఫీసునందు బట్టాడా చేయబడును.

రాకపోకలు:— డా॥ హెచ్. యస్. పీట్లు ఐ. సి. యస్. మద్రాసు నూతన కలెక్టరుగారు నేడు ఉదయమున మద్రాసు నకు వచ్చిరి. సి. బి. కాటెర్బోగారు నిన్నరాత్రి కాలి కట్టునకును డా॥ రాఘవేంద్రరావు గారు కడపకును, యల్. జి. గ్రీన్, సి. యి. ఉడ్డుగార్లు ఉదకమండలమునకును వెళ్లిరి.

జాతీయ ఆరోగ్యమునుగూర్చి ఉపన్యాసము:— డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ., యం. బి. సి. యం. గారు జాతీయ ఆరోగ్యమును గూర్చి శేపు 11 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు పచ్చయప్ప కాటేనికి సంబంధించిన పాఠశాల యందు సినిమా ఫిల్ముల సహాయముతో ఉపన్యాసించెదరు.

శ్రీమాన్ సత్యమూర్తిగారు విజయము నొంది నందులకు ఉర్రేగింపు:— శ్రీమాన్ సత్యమూర్తిగారు ఎన్ని కాయందు జయ మొందెనందున శ్రీమాన్ సత్యమూర్తి గారిని శేపు 7-9 గంటలకు తిరువల్లి క్షేత్ర పాఠశాల ఉర్రేగించెదరు. ఉర్రేగంపు శ్రీ పార్థసారథిస్వామి దేవాలయమునుండి పొరంభమగును.

సుబ్రహ్మణ్యభారతిగారి దినము:— తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘము వారియొక్క యూ. మద్రాసు సహజన సభవారి యొక్క యూ. జమాన్యమున శేపు 11 వ తేదీని సాయంకాలం 5-80 గంటలకు తిరువల్లి యందు సుబ్రహ్మణ్య భారతి దినోత్సవసందర్భమున సభ జరుగును. ప్రముఖునాయకుల సందర్శమున ఉపన్యాసముల నొసగెదరు.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారిని అభినందించుటకు సభ:— కార్యరేషను ఎన్నికయందు శ్రీమాన్ సత్యమూర్తిగారు అఖండవిజయము బడినందులకు వారిని అభినందించుటకు గాను శేపు 11 వ తేదీని సాయంకాలము 6 గంటల తొలగినపిమ్మట మాల్ కోవెలవిధియందున్న దశనోత్సవం బంగ్లా యందు అభినందనసభ జరుగును. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము ఏర్పరుపబడును.

యం. యస్. యం. రెయిల్వేపనివాండ్ర సంఘము:— శ్రీ బి. పి. వాడియాగారిని ఆహ్వానించుటకుగాను యం. యస్. యం. రెయిల్వేపనివాండ్ర సంఘముయొక్క సభ శేపు 11 వ తేదీని సాయంకాలము 4-15 గంటలకు బంగ్లా యందు జరుగును. శ్రీయత వాడియాగారికి సంఘమువారు సన్మానపత్రము నొసంగెదరు. వాడియాగారు కార్మికుల ముఖ్యులయ్యుముల గూర్చి ఉపన్యాసించెదరు.

HIGH COURT MADRAS.

O. P. No. 16 of 1928.

In the matter of the Carnatic Paper Mills Company Limited-In liquidation.

The creditors of the abovenamed company are required on or before the 25th day of Sept 1929 to send in their names and addresses and the particulars of their debts or claims and the names and addresses of their attorneys or Advocates, if any, to T. M. Kasthuri, of No. 121, Armenian Street, Madras, the Official Liquidator of the company, and if so required by notice in writing from the Official Liquidator, in person or by their attorneys or Advocates to come in and prove their said debts or claims at such time as shall be specified in such notice.

In default thereof they will be excluded from the benefit of any distribution made before such debts are proved.

The 5th day of October 1929 at 11 O'Clock in the forenoon at the said 121, Armenian Street, Madras is appointed for hearing and adjudicating upon the debts and claims.

Dated this 9th day of September 1929

T. M. KASTURI,
Official Liquidator.

చెన్నపురి కార్యరేషను ఎన్నికలు

ఫలితములు

ఇరువురు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు విజయము కలుగుట

నిన్న 9 వ తేదీని మద్రాసునందు 5 డివిజనులలో జరిగిన చెన్నపురి కార్యరేషను ఎన్నికలయొక్క ఓటులను నేడు ఉదయము 8 గంటలయెడలకొని రిప్టనుభవనమందు లెక్కింపబడెను. నేడు ఉదయమున 8 గంటలు గాకపూర్వమే రిప్టను భవనమెదుట జనసమృద్ధియు నిండిపోయి జనులెల్లరు అతి ఆసక్తితో ఫలితములకుగాను వేచియుండిరి. ఎన్నికలవిషయమందు జనులు అత్యుత్సాహము జూపిరి. 8-30 గంటలలోగా 8 వ డివిజను అగు చాకలపేట ఎన్నికఫలితము ప్రకటించబడెను. ఈ డివిజనునందు పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు విజయము నొందిరి. 9 గంటలలోగా 9 వ డివిజను అగు అన్నకోవిల ఎన్నికఫలితము ప్రకటించబడెను. ఈ డివిజనునందు యం. కుందరం నాయుడుగారు విజయము నొందిరి. డా॥ ఆశీర్వాద నాదూరుగారు పూర్వపు కాన్సిలరు అపజయమునొందిరి. తిరువల్లి క్షేత్ర డివిజను ఎన్నికఫలితము 10 గంటలకు ప్రకటించబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీమాన్ సత్యమూర్తిగారికి అధిక సంఖ్యాకముగా తామరతంపరలుగా ఓట్లువచ్చి విజయము నొందిరి.

27 వ డివిజను అగు ఆమిర్ మహల్ డివిజనునందు డా॥ సయ్యద్ నియమతుల్లా సాహేబుగారు జయమొందిరి. వీరు కాంగ్రెసు అభిమానులు. వీరుకార్యరేషనునందు కాంగ్రెసుపక్షము వారి చేతులు బలపరచెదరు.

ఫలితములు

3 వ డివిజను చాకలపేట

వోట్ల సంఖ్య.
పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు 558.
జి. పి. శ్రీరామకృష్ణగారు 89.
రద్దయన ఓట్లు 18.
మొత్తము 610

ఈ డివిజనునందు 787 వోట్ల గలరు.

పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారు రెన్నుకో బడినటుల ప్రకటించబడెను.

అమ్మనుకోవెల (9 వ డివిజను)

వోట్ల సంఖ్య.
యం. కుందరం నాయుడుగారు 411
డా॥ ఏ. సి. ఆశీర్వాదనాదూరుగారు 272
రద్దయన ఓట్లు 27
మొత్తము 710.

ఈ డివిజనులో 892 ఓట్ల గలరు. యం. కుందరం నాయుడుగారు రెన్నుకోబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

తిరువల్లి క్షేత్ర 26 వ డివిజను

వోట్ల సంఖ్య.
శ్రీమాన్ యస్. సత్యమూర్తిగారు (కాంగ్రెసు) 560
కే. వ్యాసరావు 296
వి. యల్. శాస్త్రి (కాంగ్రెసు కార్మికపక్షము) 66
రద్దయన 18
మొత్తము 985

ఈ డివిజనులో మొత్తము ఓట్ల సంఖ్య 184. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీమాన్ యస్. సత్యమూర్తిగారు రెన్నుకోబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

అమిరు మహాలు (27 వ డివిజను)

వోట్ల సంఖ్య.
డా॥ సయ్యద్ నియమతుల్లా (కాంగ్రెసు) 824
యస్. జి. రంగరామసుబ్బం (జస్టిసు) 240
ఏ. సి. బాలసుందరం నాయకరుగారు 166
రద్దయన ఓట్లు 7
మొత్తము 787

ఈ డివిజనులో మొత్తము ఓట్ల సంఖ్య 843. డా॥ సయ్యద్ నియమతుల్లా (కాంగ్రెసు) గారు రెన్నుకోబడినటుల ప్రకటించబడెను. జస్టిసుపక్ష అభ్యర్థి అపజయము నొందెను.

మిర్ సాహేబుపేట (28 వ డివిజను)

వోట్ల సంఖ్య
సి. జానకిరామ చెట్టిగారు (జస్టిసు) 517
యం. భక్తవత్సలంగారు (కాంగ్రెసు) 175
రద్దయన ఓట్లు 9

మొత్తము 701

ఈ డివిజనులో మొత్తము ఓట్ల సంఖ్య 883. సి. జానకిరామ చెట్టిగారు రెన్నుకోబడినట్లు ప్రకటించబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థి అపజయము నొందెను.

ప్రకటన

పాటిబండ్ల రఘుపతి నాయుడుగారు తన పేర గార పాటి పిచ్చయ్య వగయిరాలు వ్రాసియిచ్చిన స్థిరాస్తి అస్సాధీన తనఖా దస్తావేజును బట్టి బెజవాడ సబుకోర్టులో ఓ. యస్. 72/1928 నెంబరున దావా తీసుకొనివచ్చి ముయనరు 2 ప్రతి వాది అయిన గారపాటి వెంకట సీతారామ చంద్రప్రసాద్ కు గార్డయిన్ గా గారపాటి పిచ్చయ్య, కోవెలమాడి శ్రీరామయ్య, జమ్మల సర్వసింహారావు, గారపాటి నరలమ్మమ్మగార్లకు నోటీసులు చేయించగా గార్డయిన్ గా వుండుటకు అంగీకార మొసంగనందున కోర్టు గార్డయినును నియమించుటకు వాదితరపున పిటీషన్ దాఖలుచేయగా తిరిగి సదరు గార్డయిన్ లకు నోటీసులు పత్రికలో ప్రచురపరచుటకును వుత్తర్వుచేస్తూ ది 28-9-1929 తేదీకి వాయిదా వేసిసాదగనక ముయనరు 2 ప్రతివాదికి గార్డయినుగా నుండ దలచినవారు ది 28-9-1929 తేదీన పగలు 11 గంటలకు స్వయముగాగాని పీడరుద్వారాగాని బెజవాడ సబు కోర్టులో హాజరయి చెప్పుకోవలెను. లేనియెడల కోర్టుతరపున గార్డయినును నియమించెదరు.

బెజవాడ } చెద్దిభొట్ల వీరయ్య,
1-9-29 } వారితరపు పీడరు.

యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 17/29.

పిటీషనరు:— ఆకెళ్ల జగన్నాథయ్య.

కవుంటుపిటీషనరు:— ఆకెళ్ల జోగయ్య వగయిర.

యీ నెంబరున పిటీషనరు తన భర్త అయిన శేట కటేశ్వర్లుగారు కలకత్తా నేషనల్ యిక్ మాస్టర్ సన్స్ కు లో పావలీసి హోల్డరుగా యుండి భీమా చేయించిన రూపాయిలున్న తాను వసూలు చేసుకొనుటకు వార సటికాఫిట్టు యిప్పించవలసినదని పిటీషన్ దాఖలు చేసి అందు పయిని కోర్టువారు 12-9-29 తేదీకి వాయిదా వినారు. గనక ఆక్షేపణలుయొన్న యెట్ల సదరు వా రోజున కోర్టువారుతో మనవి జేయవలెను.

యలమంచిలి } వంక సత్యనారాయణ
28-8-29 } పిటీషనరు

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! త్వరపడుడు
చాక! అతిచాక!! మిక్కిలిచా

వర్షాకాలమునకు అనుమతమైన, చక్కనైన, లెక్క కద్దరు డోర్లొదుపుట్టు, కంకువాలు, కోటింగు
X 2 1/2 X 54" దుప్పటి 1 కి రు 3-8-0
X 2 1/2 X 54" డిటా 1 కి రు 3-14-0
X 2 1/2 X 27" కండువా 1 కి రు 1-14-0
27" యించిలు వెడల్పు నాణ్యం
సిల్కు కద్దరు కోటింగు X 1 కి రు 0-10-0
యీ సర్కులయొక్క ఘనత యెల్లరకన్నా
లండులకు యీ ధరలకు ఒక్క నెలకన్నా మాత్రమే
బడును.

అడను:—

వి. సూర్యనారాయణ

సిల్కు-మర్చెంటు పెర్

(తూర్పు గోదావరి)